

Universitat Autònoma
de Barcelona

Facultat de Ciències Polítiques i Sociologia

Treball de Fi de Grau

Urbanisme feminista, proposta de transformació de la plaça Frederic
Mompou de Sabadell

Autora: Palmira Gil Cornejo

Tutor: Josep Espluga Trenc

Data: 3 de juny de 2020

Grau en Sociologia

ÍNDEX DE CONTINGUTS

INTRODUCCIÓ	5
Rellevància sociològica de l'objecte d'estudi	5
Pertinença la intervenció.....	5
Preguntes de recerca.....	5
Objectius de la recerca i la intervenció	6
METODOLOGIA	7
Marc teòric	7
Model d'anàlisi	7
Tècniques d'investigació.....	7
MARC TEÒRIC I MODEL D'ANÀLISI	9
Conceptes clau per transformar la plaça: espai públic i de relació i seguretat.....	11
Espai públic i de relació	11
Seguretat "tradicional" i percepció seguretat.....	12
RESULTATS I PROPOSTA DE TRANSFORMACIÓ	15
Hipòtesi de treball	15
Situació de partida.....	15
Diagnosi de la plaça	15
Viabilitat de la proposta: recursos econòmics, de temps i de personal.	17
Estratègia de transformació seguint els principis de l'urbanisme feminista	18
Actuacions per desenvolupar	18
CONCLUSIONS	24
BIBLIOGRAFIA	26
Introducció i marc teòric	26
Proposta	27
Annexos	27

ANNEXOS	28
Annex 1. Característiques de la mostra i les observacions	28
Annex 2. La plaça Frederic Mompou	29
Antecedents històrics	29
Sabadell i el Districte 1 actualment	29
Annex 3. Mapes i gràfiques	32
Mapa 1. Distribució de districtes i barris de sabadell	32
Mapa 2. Creixement de sabadell	33
Gràfica 3. Piràmide de població	34
Gràfica 4. Població estrangera per districtes	34
Mapa 3. Distribució de la renda per seccions censals	35
Gràfica 5. Repartiment de les formes urbanes per barris	36
Gràfica 6. Superfície de calçada, vorera i espais oberts (ha) en els barris de Sabadell.	37
Mapa 4. Parcs infantils al barri del centre	38
Annex 4. Ampliació teòrica del debat: quin paradigma urbanístic permet respondre millor a la pregunta de recerca?	39
Paradigma urbanístic funcionalista	39
Paradigma urbanístic morfològic	39
Paradigma urbanístic ambientalista	40
Annex 5. Revisió del coneixement comú	42
Annex 6. Operativització dels conceptes	44
Annex 7. Resultats de la diagnosi	48
Descripció de la plaça i valoració del nivell de compliment dels indicadors	48
Valoració quantitativa dels resultats	58
Annex 8. Entrevistes transcrits i codificades i qüestionaris	62
Entrevista 1	62
Entrevista 2	69
Entrevista 3	73
Entrevista 4	75
2. Espai públic: espai de relació i socialització	79
5. Seguretat	84
Annex 9. Fotografies	87
1. Vista aèria	87
2. Vista de carrer	90

2.3. Entrada Gimnàs	92
3. Vista des dels edificis de l'est.	93
4. Manteniment, cura i neteja.....	95
5. Il·luminació	98
Annex 10. Pressupost de materials.....	100
Annex 11. Sostre i instal·lació de plaques solars tèrmiques	105
Mides de la coberta.....	106
Pressupost de construcció del sostre de l'oficial de construcció Fermín Gil	107
Pressupost instal·lació plaques tèrmiques.....	107
Proposta definitiva de l'enginyer Patrick Renau	108
Annex 12. Recreació de la proposta de transformació.....	109
Vista aèria.....	109
Entrada sud-oest	111
Entrada est	117

INTRODUCCIÓ

RELLEVÀNCIA SOCIOLÒGICA DE L'OBJECTE D'ESTUDI

En aquest treball es planteja l'espai com una construcció social. Si el temps s'ha entès en molts estudis com una construcció social i s'han fet polítiques de gènere per ser una dimensió bàsica de la vida quotidiana, ara es planteja l'espai com una altra dimensió inseparable de la vida quotidiana. Actualment és especialment rellevant aquest objecte d'estudi perquè la 4a onada del moviment feminista té com una de les principals demandes la llibertat i diversitat dels cossos. Una idea que està completament relacionada amb la seguretat i l'espai públic.

Això comporta entendre que l'urbanisme, la seguretat i les polítiques en aquests àmbits no són neutres de gènere. Segons el Col·lectiu Punt 6 (2019) l'urbanisme (i la seguretat com una de les seves variables) tenen un profund biaix patriarcal i androcèntric.

A partir d'aquestes idees, es fa una diagnosi d'un espai concret, la plaça Frederic Mompou de Sabadell, a través d'observacions i entrevistes. L'objectiu és detectar en quins aspectes es desenvolupa aquest biaix patriarcal i posteriorment es plantegen de 10 propostes per transformar-lo des de la perspectiva feminista.

En els annexos 2 i 3 s'expliquen les característiques del barri on s'ubica plaça, de Sabadell i alguns motius que la fan interessant per l'estudi.

PERTINÈNCIA LA INTERVENCIÓ

La proposta d'intervenció es fa basant-se en dos principis de l'urbanisme feminista. El primer ha servit per escollir el lloc d'intervenció i el segon, la metodologia de treball.

Tenint en compte les dinàmiques de creixement desproporcionat d'alguns models urbanístics, l'urbanisme feminista planteja reaprofitar els espais que ja existents (com la plaça Frederic Mompou) adaptar-los visibilitzant totes les esferes de la vida quotidiana de les persones veïnes.

Per altra banda, s'ha intentat que el treball fos el més interdisciplinari possible. S'ha mantingut contacte amb una arquitecta, un enginyer especialitzat en energies renovables, un tècnic superior en gestió forestal i de medi natural, un tècnic de l'Ajuntament de Sabadell subdirector de l'Àrea de Presidència i Drets socials, un oficial de la construcció i per últim, un artista gràfic que han aconsellat sobre la viabilitat del projecte.

PREGUNTES DE RECERCA

- Com influeix la plaça Frederic Mompou de Sabadell en la satisfacció de les necessitats de la vida quotidiana dels veïns/es?

- Com es pot transformar un espai públic i de relació tenint en compte la seguretat des de la perspectiva de gènere?

OBJECTIUS DE LA RECERCA I LA INTERVENCIÓ

- Conèixer com l'espai de la plaça Frederic Mompou facilita o dificulta el desenvolupament de les activitats quotidianes de les persones veïnes (especialment d'aquelles activitats que no són de l'esfera productiva).
- Plantejar accions de transformació de la plaça des de la perspectiva de gènere que permetin satisfer millor les necessitats de la vida quotidiana de les persones veïnes.

METODOLOGIA

La proposta d'anàlisi i d'intervenció d'aquest treball es planteja havent descartat un treball de recerca compartiu d'urbanisme feminista entre dos barris de Sabadell degut a la crisi del Coronavirus. L'estat d'alarma ha implicat dos tipus d'alteració. Per una banda, la de la vida quotidiana de les persones del Sabadell i del país. Per altra banda, ha quedat alterada la forma d'analitzar la realitat, el treball de camp i les conclusions que se'n poden extreure. Això ha exigint replantejar l'objecte d'estudi i centrar-se en un d'aquests dos barris, Sabadell Centre, on l'entrada al camp resulta més fàcil.

MARC TEÒRIC

Vivint al costat de la plaça Frederic Mompou i havent passat molts anys fent vida quotidiana allà, la primera qüestió que es planteja és com fer la ruptura epistemològica; com trencar amb el coneixement comú, l'evidència... Per aconseguir-ho, aquest treball consta d'una base teòrica de pes (ampliada en els annexos) que justifica la utilització de l'urbanisme feminista com a estratègia teòrica i metodològica per abordar la pregunta de recerca. A més, també compta amb una revisió del coneixement comú de la investigadora en l'apartat d'annexos. Les teories de l'urbanisme feminista permeten conceptualitzar la realitat trencant amb el llenguatge comú i plantejar una anàlisi des de la interseccionalitat i la diversitat.

MODEL D'ANÀLISI

Pel que fa al model d'anàlisi s'ha fet una adaptació, seguint el marc teòric, d'un sistema d'indicadors proposats per Col·lectiu Punt 6 (2014). Aquests indicadors tracten aspectes físics, socials i funcionals de l'espai. Això ha permès valorar els aspectes favorables i desfavorables de la plaça tenint en compte els criteris de la teoria feminista. Ciocoletto (2014) ha comprovat que aquests indicadors es poden aplicar com un sistema de mesura que dona resultats coherents amb la observació.

TÈCNiques D'INVESTIGACIÓ

El mètode d'obtenció de dades durant la diagnosi ha sigut majoritàriament qualitatiu a través d'entrevistes i de l'observació. Tot i això, s'ha complementat amb dues enquestes per fer una diagnosi compartida amb dos veïns i fonts documentals per obtenir dades demogràfiques, socioeconòmiques, urbanístiques...

Tot i que els resultats de la diagnosi es valoren amb un sistema quantitatiu, que permet captar de forma agregada quines dimensions són fortaleces i quines debilitats, les entrevistes i les

observacions permeten justificar amb detalls el compliment dels indicadors. La combinació de dades permet tenir una visió de conjunt (micro i macro).

Pel que fa a les tècniques d'obtenció de dades l'objectiu inicial era que les observacions permetessin relacionar l'ús social amb l'espai físic. Degut al confinament no s'han pogut realitzar observacions, a la plaça, en les que hi haguessin persones i per això les observacions finalment han sigut únicament físiques.

Les entrevistes han reemplaçat les observacions amb persones, ja que s'ha preguntat expressament per l'ús que es feia de l'espai físic. També han permès obtenir informació amb major profunditat sobre aspectes que a priori les persones no eren del tot conscients. Les respostes ha fet visible les experiències pròpies de les persones veïnes i les seves percepcions de seguretat. Les entrevistes han tingut dos formats; un més extens, de 30 min, per fer un retrat de la dimensió social, i un format més reduït semblant a les Guerrilla etnogràfica (entrevista de menys de 15 min). En l'annex 1 es pot trobar les característiques de la mostra i de les observacions.

Durant el treball es va valorar interessant fer una entrevista a una cuidadora de la residència d'avis del costat de la plaça. Però el risc de contagi, la impossibilitat de fer la entrevista per videotrucada o la dificultat de compaginar-ho amb el dia a dia han fet que es descartin.

MARC TEÒRIC I MODEL D'ANÀLISI

Aquest treball parteix del posicionament que l'espai i l'urbanisme no són neutres, és a dir, que la seva configuració respon a determinats principis i prioritats, i que això té implicacions en les persones i la seva vida quotidiana.

Des del Col·lectiu Punt 6¹ han definit la vida quotidiana com el “conjunt d'activitats que les persones desenvolupem de manera rutinària o eventual (...) (i que) són imprescindibles per la sostenibilitat de la vida” (Col·lectiu Punt 6, 2019:79).

Les mateixes autores partint dels treballs de Cristina Carrasco (2011) i Hannah Arendt (1993) separen les activitats en quatre esferes:

- L'esfera productiva que engloba totes les activitats relacionades amb la producció de bens i serveis, que suposa normalment una remuneració en forma de salari.
- L'esfera política o comunitària entesa com l'acció que serveix per la fonamentació i la conservació de la comunitat política.
- L'esfera pròpia que inclou el conjunt d'activitats relacionades amb el desenvolupament personal e intel·lectual de cada persona: la vida social, els esports, l'oci, el temps lliure, les aficions...
- L'esfera reproductiva que serien tot aquell conjunt d'activitats no remunerades que realitzen les persones d'una unitat de convivència per a elles mateixes i per a la resta de membres de la mateixa unitat o d'una unitat aliena. Són les activitats conegudes com a treball familiar o domèstic.

Les ciutats i els espais que les conformen han estat pensades per diversos arquitectes i urbanistes, i els principis que han guiat les seves accions són diferents. Monclús (2011) tenint en compte les classificacions d'altres autors parla de tres paradigmes urbanístics: el funcionalista, el morfològic i l'ambientalista. Tot i això, cap d'aquests paradigmes es defineix per posar la sostenibilitat de la vida (entesa com l'equilibri de les diverses esferes de la vida quotidiana) al centre de les decisions urbanístiques². És per aquest motiu que les autores del Col·lectiu Punt 6 (2019) fan una nova classificació. Per una banda, l'urbanisme normatiu, en el que s'inclouen totes aquelles experiències que responen a plantejaments tècnics neutres de gènere i que defineixen l'home com el “l'ésser humà mig”. Per altra banda, l'urbanisme feminista, que fa un qüestionament radical a aquests principis i planteja que “si no es consideren les necessitats derivades de les tasques socials de cura, la configuració del espai en que es desenvolupen les activitats diàries pot generar desigualtats” (Col·lectiu Punt 6, 2019:97).

¹ Cooperativa d'arquitectes, sociòlogues i urbanistes feministes de Barcelona.

² L'urbanisme ambientalista parla de sostenibilitat i molts principis coincideixen amb l'urbanisme feminista, tot i això, no tots els projectes inscrits en aquests paradigmes utilitzen la perspectiva de gènere ni la vida quotidiana, per això cal incloure la visió interseccional. Per ampliar en el debat veure l'annex 4: Ampliació teòrica del debat: quin paradigma urbanístic permet respondre millor a la pregunta de recerca?

Així doncs, en aquest treball, l'urbanisme feminista i la vida quotidiana es converteixen en unes eines teòriques i metodològiques per abordar l'estudi de la plaça.

Per entendre l'urbanisme feminista s'ha d'explicar des de la crítica a l'urbanisme normatiu.

Taula 2. L'urbanisme normatiu i l'urbanisme feminista.

	URBANIMSE NORMATIU	URBANISME FEMINISTA
Quines necessitats pretenen satisfer i què prioritza?	<p>Prioritza les necessitats vinculades a l'esfera productiva i el benefici econòmic.</p> <p>S'ocupa de la construcció d'elements físics, que se presenten como solucions a problemàtiques socials. Es sobrevaloren les infraestructures, sobretot les viaries.</p>	<p>Promou la sostenibilitat de la vida, és a dir un equilibri entre les esferes reproductiva, productiva, personal i comunitària. Per tant, cal un reconeixement a les tasques d'atenció i cures tradicionalment assignades a les dones.</p> <p>Incorpora temes com la gestió del temps i la vida quotidiana, usos de les ciutats...</p>
Per a qui estan dissenyades les ciutats?	<p>Per al home, el ciudadà universal, i la família nuclear blanca, de classe mitjana i heterosexual.</p>	<p>Per a tothom tenint en compte la diversitat. Utilitzen la mirada interseccional que permet, per una banda visibilitzar i valorar la complexitat de la vida quotidiana de les persones, i per altra, tenir en compte les diverses interconnexions, la interdependència i l'engranatge entre les diferents categories d'opressió.</p>
Des de quin posicionament es plantegen les solucions?	<p>Des d'un punt de vista llunyà i estàtic, perquè es fa des de les escoles d'arquitectura i els despatxos institucionals sense trepitjar el territori.</p>	<p>Des de l'experiència encarnada³ i la flexibilitat. Les propostes s'aporten tenint en compte les necessitats que sorgeixen de les pràctiques i vivències de les persones que viuen en els territoris. Es planteja que aquestes necessitats poden ser canviants i heterogènies, per això l'espai urbà ha de ser flexible.</p>

³ Reconeixent la genealogia feminista Col·lectiu Punt 6 (2019) assenyala que les feministes indígenes llatinoamericanes van ser les que van començar a parlar de la "experiència encarnada".

Quina metodologia d'anàlisi utilitzen?

L'urbanisme es concep com una **ciència exclusiva** per a arquitectes i enginyers. Majoritàriament utilitzen **dades macro i quantitatives** basades en la estadística i la probabilitat.

Transversal: entre las persones professionals dels ajuntaments, de les altres administracions, les poblacions implicades...

Interdisciplinari: participació no jeràrquica de diverses disciplines com la geografia, la sociologia, la història, la arquitectura, el treball social, la economia social i solidaria...

Multiescalar: l'abordatge des de la diversitat de mètodes (qualitatiu en combinació amb el quantitatiu) que aporta representativitat i al mateix temps informació detallada.

Font: Elaboració pròpia a partir de Col·lectiu Punt 6 (2019); Muxí et al. (2011), Román i Velázquez (2008), Gutiérrez i Ciocchetto (coord.) (2012).

CONCEPTES CLAU PER TRANSFORMAR LA PLAÇA: ESPAI PÚBLIC I DE RELACIÓ I SEGURETAT

Col·lectiu Punt 6 (2019) assenyalava que els principis de d'una ciutat cuidadora es materialitzen a través de quatre variables físiques i dues transversals. Les primers són l'espai públic i de relació, els equipaments i els serveis, la mobilitat i l'habitatge, i les segones són la participació i la percepció de seguretat. Pel que fa a aquest treball s'han considerat desenvolupar l'espai públic i de relació i la seguretat, per ser les més les més pertinents i factibles per analitzar la plaça Frederic Mompou.

ESPAI PÚBLIC I DE RELACIÓ⁴

Són aquells espais en els que "les persones poden interactuar en el moment de realitzar activitats quotidianes en el seu entorn urbà (barri), (...) que permeten l'enfortiment de les xarxes socials i d'ajuda mútua[,] (...) els espais d'oci, joc i trobada que fan possible que les persones d'una comunitat convisquin, es coneguin i aprenguin de la diversitat que cadascuna aporta a la societat" (Col·lectiu Punt 6, 2014:20). En aquest sentit doncs, el dret a la ciutat es materialitza en l'accés i el gaudiment de l'espai públic que te la població. En concret, es consideren espais de relació les places o espais oberts a escales de barri, els carrers, les cantonades, els espais intermedis entre el públic i el privat...

⁴ Com expliquen Col·lectiu Punt 6 (2019) l'ús d'aquest terme ha generat contradiccions entre les mateixes autores feministes. En concret amb la paraula "públic", perquè els principis de l'urbanisme feminista pretén trencar amb la dicotomia públic-privat. No obstant això no l'han deixat de utilitzar perquè els hi permet millorar la comprensió del seu discurs.

Els espais públics pensats des de la perspectiva de gènere permetran respondre a les necessitats de les diferents persones, per això han de complir les sis característiques següents:

Taula 3. L'espai públic i de relació

Proximitat	S'entén per proximitat la ubicació propera en l'espai i el temps, així com la connectivitat a peu sense d'obstacles entre els espais de relació, els equipaments quotidians, les parades de transport públic, els comerços i els habitatges. L'espai ha de formar una xarxa en la que tots aquests serveis estiguin a un radi màxim de 10 minuts caminant.
Vitalitat	L'espai ha de permetre la presència continua i simultània de persones, activitats que fomentin la socialització, les cures i el suport mutu. Aquesta característica permet trencar el cercle viciós que genera la por, i que quan s'instal·la en les dones fa que tendeixin a abandonar l'espai públic.
Diversitat	La diversitat consisteix en la "mixtura social, física i funcional que permeti la varietat de persones, activitats i usos"(Col·lectiu Punt 6, 2019:170) tenint en compte les diferents necessitats de les persones en funció del seu gènere, sexe, edat, diversitat funcional, origen, cultura, condicions socials... La flexibilitat i reversibilitat de l'espai faciliten que aquest es pugi adaptar i tingui múltiples usos.
Autonomia	L'espai ha de ser accessible des d'un punt de vista físic i econòmic. L'espai s'ha de percebre com a segur i generar confiança per ser utilitzat tant de dia com de nit. No ha de presentar restriccions per a persones amb diversos tipus de diversitat funcional, ancians, infants, cadires de rodes, deficiències visuals, diferents tipus de cossos i altures... Per altra banda, els espais també cal que siguin accessibles econòmicament, és a dir, que siguin de ús lliure total o majoritàriament (no mercantilitzats).
Representativitat	Existeix representativitat quan l'espai permetre el reconeixement i visibilitat real i simbòlica de tota la comunitat de manera que es valori la memòria (el patrimoni social i cultural) amb equitat i amb la participació de les persones en les decisions urbanes. Cal visibilitzar sobretot les dones i les persones no blanques o no normatives, per canviar els imaginaris socials i construir una societat més igualitària i justa.

Font: Elaboració pròpia a partir de Col·lectiu Punt 6 (2014) i Col·lectiu Punt 6 (2019).

SEGURETAT "TRADICIONAL" I PERCEPCIÓ SEGURETAT

La Diputació de Barcelona (2010) assenyala que sovint s'entén la seguretat a través d'una concepció tradicional que considera aquesta com un bé objectiu, viscut i percebut de la mateixa manera pel conjunt de ciutadans i ciutadanes i íntimament lligat a la lluita contra la criminalitat a l'espai públic.

Les autores feministes⁵ han redefinit el concepte de seguretat tradicional a través de reconèixer la importància del component subjectiu, allò que te a veure amb el sentiment i la percepció. Això fa que la percepció de seguretat estigui condicionada pel sexe, el gènere, l'edat, l'origen... "La por o la percepció d'inseguretat de les dones està marcada per la violència exercida sobre el nostre cos sexual i determina en gran mesura com les dones viuen els diferents espais, ja siguin domèstics, comunitaris o públics." (Valle 2006, a Col·lectiu Punt 6, 2017:16). Aquest element subjectiu "permet superar la ficció del "ciudadà tipus", que tant ha invisibilitzat les experiències de les dones a la ciutat" (Diputació de Barcelona, 2010:4).

Segons el *Comité d'action femmes et sécurité urbaine* (CAFSU) (2002) algunes de les conseqüències de la inseguretat sobre les dones són:

- Restriccions pel que fa a la mobilitat.
- Obstacles a l'hora de participar en la vida social.
- Dependència de la protecció d'altres persones (generalment homes).
- Falta d'autoconfiança i desconfiança en altres persones.
- Aïllament.
- Transmissió dels sentiments d'inseguretat a les filles.
- Sentiment de culpabilitat i de responsabilitat davant d'un incident.
- Invalidació de la pròpia experiència (no hauria de tenir por...).

Anne Michaud (coord) (2002) citada en Col·lectiu Punt 6 (2019) va publicar els famosos sis principis bàsics d'un entorn segur per a les dones:

Taula 4. Seguretat

Entorn senyalitzat: la senyalització (saber on estàs i on vas). A l'espai hi ha d'haver senyals i marques llegibles (visuals, acústiques i tàctils) que ajudin a comprendre la ciutat o l'espai i la seva estructura i a orientar-se fàcilment. Cal una iconografia no sexista i diversa (edat, cossos...). Això permet incloure les diferents persones que formem part d'aquesta societat, i ens fa sentir part d'ella d'igual a igual.

Entorn visible: la visibilitat (veure i ser vista). L'espai, per una banda, ha de permetre que a través del seu disseny es pugin visualitzar tots els elements i les persones que hi hagi a l'entorn. També ha de ser fàcil localitzar possibles sortides en una situació de risc. Per altra banda, cal que es reconegui de forma simbòlica a les dones com a agents socials i que es visibilitzin figures i rols infravalorats per haver estat desenvolupats per dones, per exemple, les tasques de cura.

Entorn vital: la concurrència de persones (escoltar i ser escoltada). L'espai ha de garantir la presència de persones de forma simultània i contínua, la diversitat d'activitats, la trobada, la relació i la ajuda mútua. Això permetrà escoltar i ser escoltada.

⁵ Les autores referents en aquesta redefinició del concepte de seguretat han sigut les feministes canadenques. Gerda Wekerle i Carolyn Whitzman (1995) *Safe Cities. Guidelines for Planning, Design, and Management*. Van Nostrand Reinhold, Nova York. és una de les publicacions més influents en el treball sobre les ciutats segures per a les dones.

Entorn vigilat: la vigilància informal i accés a l'ajuda (poder escapar i obtenir auxili). L'espai ha de permetre poder sortir d'una situació d'inseguretat i obtenir ajuda perquè hi ha persones a prop que generen confiança i que tenen la capacitat i la voluntat de donar suport. No es tracta de que algú de forma exclusiva desenvolupi la funció de vigilar, sinó que s'ha de realitzar de forma compartida, exercida entre iguals i de manera solidària i no autoritària. "Vigilar és "cuidar"" (Jacobs, 1961, a Col·lectiu Punt 6, 2017:81).

Entorn equipat: la planificació, els equipaments i el manteniment dels llocs (viure en un ambient net i acollidor). L'espai ha de disposar d'infraestructures que donin suport a les activitats de la vida quotidiana a una distància i temps accessible, un ambient net i acollidor. Per això cal planificar i mantenir els espais dotats de tot allò necessari per poder desenvolupar les diferents activitats.

Entorn comunitari: la participació de la comunitat (actuar en conjunt). L'espai ha d'afavorir l'apropiació i el sentiment de pertinença de les persones reforçant la cohesió social i la participació comunitària. En funció de quins usos i activitats es prioritzin es pot afavorir la convivència, l'intercanvi, solidaritat i la socialització de les persones de manera igualitària.

En la construcció d'entorns segurs s'ha de donar importància a la participació i a la construcció col·lectiva.

Font: Elaboració pròpia a partir de Col·lectiu Punt 6 (2011), Col·lectiu Punt 6 (2017), Col·lectiu Punt 6 (2019).

RESULTATS I PROPOSTA DE TRANSFORMACIÓ

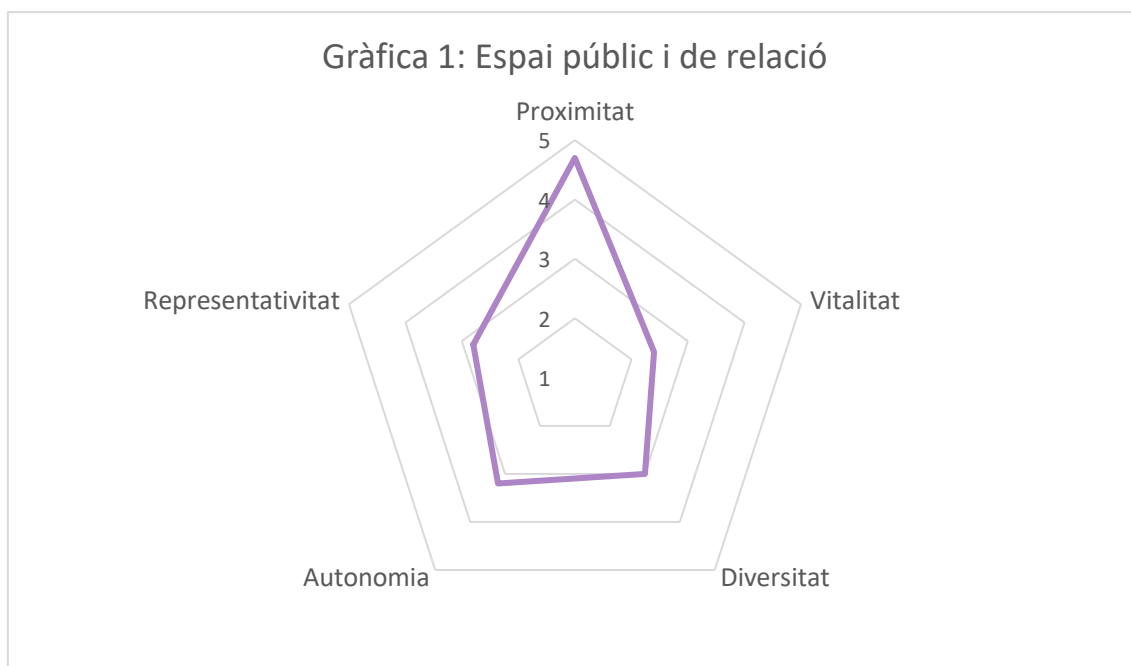
HIPÒTESI DE TREBALL

La plaça Frederic Mompou té diverses mancances que dificulten les activitats de la vida quotidiana de l'esfera reproductiva, pròpia i comunitària.

SITUACIÓ DE PARTIDA

DIAGNOSI DE LA PLAÇA

Per fer la diagnosi s'han operativat els conceptes d'espai públic i de relació i el de seguretat en dimensions i indicadors (veure annex 5). Tot seguit, es presenten dues gràfiques⁶ on es sintetitzen el nivell de compliment dels indicadors i les dimensions.

Font: Elaboració pròpia

Una primera observació d'aquest gràfic ens mostra que la plaça té una gran fortalesa, la **proximitat**. La plaça es troba en un barri cèntric i té molts serveis i equipaments a menys de 10 minuts caminant.

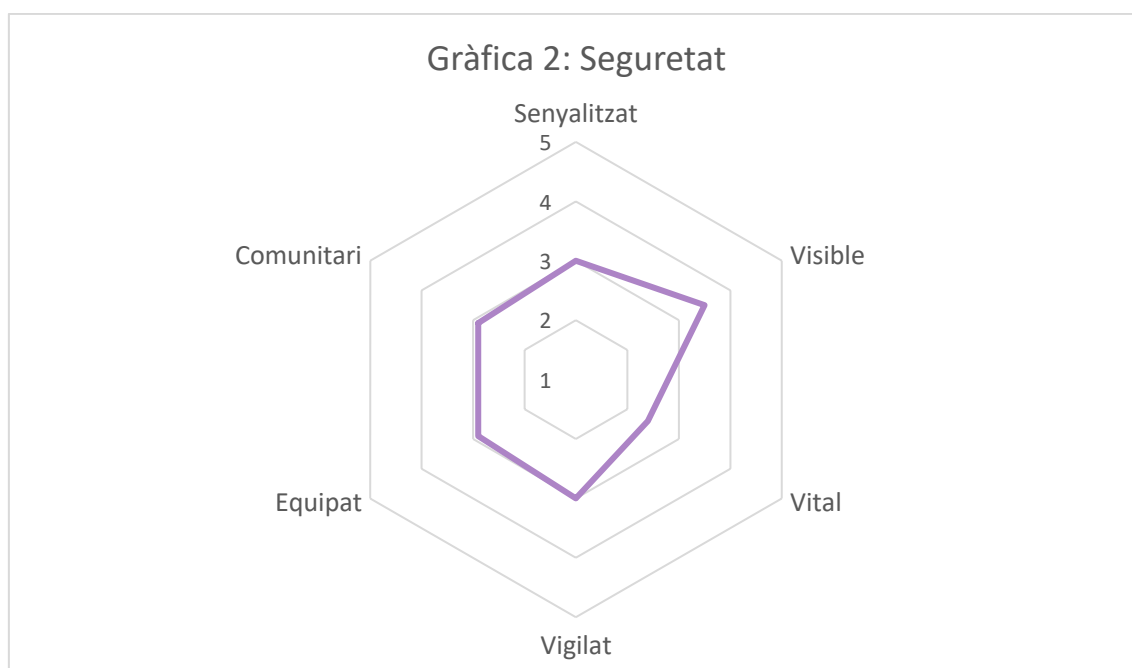
⁶ L'objectiu d'aquestes gràfiques és presentar el nivell de compliment dels indicadors de forma visible i agregada. La diagnosi detallada i la justificació del compliment dels indicadors es poden trobar a l'annex 6. Les gràfiques ens ajuden a percebre quines dimensions poden ser debilitats i quines fortaleses per després identificar les línies d'actuació necessàries per a millorar la vida quotidiana de les persones.

Per altra banda, veiem que té dues mancances. En primer lloc, és un espai que li falta **vitalitat**⁷ en diversos moments del dia. Els principals motius d'aquesta baixa vitalitat són la falta d'elements o la poca idoneïtat en la distribució d'aquests, que invitin a relacionar-se i socialitzar-se, i no únicament a que la plaça sigui un espai de pas. També és significativa la poca presència d'activitats regulars, l'horari de tancament i que no es pot utilitzar en dies plujosos.

La segona mancança és la **representativitat**. La plaça no té elements que representin equitativament a la població. Sí que és cert que l'existència de la xemeneia, de l'antiga fàbrica tèxtil, permet mantenir la memòria de la comunitat però també és veritat que no es visibilitzen les dones ni altres persones no normatives.

Pel que fa a la **diversitat** caldria dir que el disseny (ample i flexible) permet la diversitat d'usos, però hi ha elements del mobiliari urbà que no fomenten activitats com l'estada, la reunió, l'activitat física o els jocs infantils. També s'ha detectat (sobretot a l'entrevista 1) que a les tardes la plaça està monopolitzada pels gossos i els seus amos.

Per últim, la plaça no té grans mancances en **autonomia**, però es podria millorar. Té bona accessibilitat però es podrien mantenir, cuidar i netejar més i millor.

Font: Elaboració pròpia

⁷ S'ha notat que la percepció de vitalitat és diversa en cada entrevistat/a. Aquesta variació es podria explicar per dos elements: el primer, els anys que porten utilitzant la plaça els entrevistats. L'entrevistat 1, que és el que fa més temps, va explicar que fa uns 20 anys hi havia molta més gent. Les entrevistades 3 i 4, que porten menys anys sent veïnes, perceben major vitalitat que el primer entrevistat. Tot i això, la baixa percepció de vitalitat de la entrevistada 2 (la monitora) s'explica perquè utilitza la plaça en una franja horària en la que hi ha poca gent.

En aquesta gràfica destaquen dues dimensions, la **vitalitat** (ja comentada, que es troba per sota de la resta de variables) i la **visibilitat** (per estar lleugerament per sobre de les altres variables). En general es pot dir que el disseny de la plaça permet una visió oberta, i el mobiliari urbà i la vegetació no ho obstaculitzen. Tot i això, queda una zona poc visible darrere del Gimnàs on podria millorar la intensitat de la il·luminació a les nits.

Les altres variables, la senyalització, l'equipament i la vigilància no es poden considerar elements desfavorables però si que tenen força marge de millora. Respecte a la **senyalització** com a aspecte negatiu s'ha de dir que no existeixen gaires senyals ni cartells, tot i això els que existeixen no són sexistes.

Pel que fa a l'**equipament** de l'espai, ja s'ha comentant la poca idoneïtat de la distribució d'elements que facilitin la diversitat d'activitats, però, també s'ha de comentar la varietat i quantitat de vegetació que contribueix a millorar la imatge i bellesa de la plaça.

Les entrevistes, també, han valorat positivament la facilitat de desenvolupar la **vigilància informal** degut a la visibilitat, i a que l'espai sigui peatonal i tancat per a cotxes, sobretot per infants.

Per últim, es detecta també, que les persones entrevistades desenvolupen el sentiment de pertinença quan l'espai serveix o els hi ha servit com a lloc de relació. Això permet apreciar la plaça com un **entorn comunitari**.

VIABILITAT DE LA PROPOSTA

Qualsevol proposta de transformació dels espais públics es pot finançar i executar a través l'Ajuntament de Sabadell si es considera necessària. En aquest cas, s'hauria de presentar la proposta de rehabilitació al Consell de Districte 1 de l'Ajuntament a través l'Associació de Veïns Centre-Creueta, membre del Consell. Posteriorment els tècnics de l'Ajuntament la valoraren i la duen a terme de forma consensuada mitjançant un procés participatiu amb les entitats promotores i els veïns/es del barri. En aquest sentit, aquest treball està enfocat a presentar aquesta versió a l'Ajuntament donant resposta als reptes identificats. A part, seguint les teories de l'urbanisme feminista, si es volgués executar la proposta caldria desenvolupar un procés participatiu més ampli des de l'inici perquè els veïns/es poguessin intervenir més durant la diagnosi i la creació de propostes.

En les condicions presentades aquí es calcula un pressupost de materials de 75.571,6€ al que posteriorment s'hauria d'afegir la mà d'obra i les despeses del benefici empresarial.

ACTUACIONS PER DESENVOLUPAR⁸

1. Traslladar activitats grupals del gimnàs a la plaça.

Aquesta actuació respon als objectius de les dimensions:

També permet millorar els indicadors de les dimensions:

Com es comenta a les entrevistes aquesta és una pràctica que es fa amb els grups de tai chi o de pilates. Però es proposa ampliar el nombre d'activitats a través d'un Acord entre l'Ajuntament i l'empresa IGE S.L., que gestiona el gimnàs, perquè (sobretot en els mesos de primavera i estiu) es realitzin moltes més activitats. Això servirà per dinamitzar l'espai i per visibilitzar l'esport.

2. Obrir la plaça les 24h del dia i instal·lar un porxo a l'entrada del gimnàs.

Aquesta actuació respon als objectius de les dimensions:

Per tal de fomentar l'ús de la plaça en diversos moments es proposa, en primer lloc, permetre l'entrada i l'ús de la plaça en qualsevol moment del dia. Que no depengui de l'obertura o tancament del Gimnàs. Com explica l'entrevistada 3, als vespres, la seguiria utilitzant. Per altra banda, com que es detecta en l'entrevista 1, hi ha poca visibilitat des dels carrers per això seria recomanable retirar tota la estructura de les portes d'accés.

En segon lloc, l'entrevistada 2 explica que per als dies plujosos es valoraria positivament instal·lar un porxo. La proposta és situar-lo a l'entrada del Gimnàs perquè permeti un espai de trobada i reunió. No es planteja cobrir més zones de la plaça perquè impediria l'entrada del sol i els arbres ja generen força ombra. Veure l'annex 11. Per formalitzar aquest espai de trobada s'instal·laria també un banc tocant la paret del Gimnàs. Això comportaria moure l'aparcament de bicicletes, es proposa moure'l sota de la coberta però a la part est, tocant als edificis. La coberta hauria de tenir pendent i que fos de fusta i ciment recoberta d'una tela asfàltica per drenar l'aigua. En aquesta coberta es proposa instal·lar plaques solar tèrmiques que permetin escalfar part de l'aigua del Gimnàs municipal.⁹ Això comporta que

⁸ Veure conjuntament amb l'annex 12: recreació de la proposta de transformació i l'annex 10: pressupost.

⁹ Tot i que en la diagnosi no s'ha detectat aquesta necessitat aquesta i altres propostes es fan tenint en compte el marc teòric i la voluntat de fer una proposta interseccional que tingui en compte la ecodependència.

l'Ajuntament es compromet amb un pla de manteniment i una revisió regular del funcionament.

3. Recuperar l'àrea de jocs infantils i col·locar màquines d'exercici.

Aquesta actuació respon als objectius de les dimensions:

També permet millorar els indicadors de les dimensions:

Des de la retirada de l'espai de joc es fa més evident la necessitat d'una zona de joc infantil per diversificar les persones que utilitzen la plaça i l'ús que es dona a l'espai. Tenint en compte les edats d'ús estimades dels parcs propers a la plaça es valora crear un espai destinat a infants majors a de 6 anys amb xarxes per escalar i taulells d'escacs. Tot i això s'inclouen elements de jocs per a menors de 6 anys perquè les persones que cuiden infants de diverses edats pugin gaudir d'un espai que compleixi les diverses necessitats. Pel que fa a la ubicació, es proposa retirar l'estanc inutilitzat i mal cuidat per situar els jocs infantils. Això es fa per dos motius: en primer lloc, es considera la informació facilitada per l'Ajuntament que valora poc adient la antiga ubicació per motius de seguretat¹⁰, i en segon lloc, perquè és valora positiu situar l'espai en un lloc no cobert i separat dels edificis perquè l'espai es mantingui net de fulles, branques o cagades de coloms.

Aquesta àrea de joc no es limitarà amb una tanca, ja que al ser un espai peatonal i es valora com a segur, sinó que es marcarà amb una terra de suro ecològic que protegeixi en cas de caigudes. S'evitarà així la sorra com proposava la mare entrevistada (entrevista 4).

Vinculada a l'àrea de joc es planteja una àrea de descans situada a l'ombra dels arbres grans per a les persones cuidadores dels infants. Aquesta zona de descans estarà mirant en direcció la zona infantil. Per fomentar que sigui un espai grupal els bancs que s'instal·laran seran circulars. Com que es col·loquen en un espai de pas s'haurà de fer un passadís ample i que els respallers no redueixin la visibilitat.

Amb els mateixos objectius també es proposa instal·lar màquines d'exercici en la zona de sorra pròxima als arbres grans. Està destinada a persones grans, persones vinculades al Gimnàs o en general veïns/es que vulguin fer esport.

¹⁰ Com s'explica a l'annex 5.

4. Habilitar un punt de suport i derivació en casos d'agressions masclistes o lgtbiq+fòbiques al carrer.

Aquesta actuació respon als objectius de les dimensions:

Autonomia

E. vigilat

E. equipat

Es planteja que l'Ajuntament arribi a un Acord amb el Gimnàs perquè, quan estigui obert, des de la recepció es pugin derivar correctament en cas que algú notifiqui haver patit agressió masclista o lgtbiq+fòbica. La derivació ha de consistir en posar-se en contacte amb el SIAD (Servei d'Informació i Atenció a Dones) i el SAI (Servei d'Atenció Integral LGTBI) i amb la Policia si la persona agredida així ho vol.

5. Mantenir l'espai net, cuidat i amb vegetació.

Aquesta actuació respon als objectius de la dimensió:

Autonomia

Per aconseguir-ho es proposa treballar en dues fases. La primera, arreglar les rajoles desenganxades, reposar la gespa en les zones que s'ha fet malbé i retirar les plantes que han crescut dins de les clavegueres. La segona fase té a veure amb el manteniment de la gespa. A les entrevistes es detecta que no és gaire agradable seure perquè no està ben cuidada. Com s'ha fet a altres llocs de la ciutat es proposa limitar l'entrada a la gespa que estigui creixent durant un temps fins que sigui forta. Es proposa afegir un cartell explicatiu per sensibilitzar i comunicar-ho als veïns/es.

Per altra banda, recollint i desenvolupant la idea del veí entrevistat es proposa afegir una parcel·la de jardí amb plantes mediterrànies al sorral del sud. L'objectiu és que la parcel·la sigui ornamental i sense accés per evitar el risc de caiguda de branques de l'arbre. Un bon manteniment d'aquesta parcel·la implicarà la cura de les plantes sense que dificultin la visibilitat de l'espai.

6. Implantar superfícies podotàctils en els recorreguts més habituals.

Aquesta actuació respon als objectius de la dimensió:

Autonomia

També permet millorar els indicadors de la dimensió:

E. equipat

Es proposa adaptar el terra amb superfícies podotàctils per a les persones segues en els recorreguts habituals. És a dir, el pas de la porta est a la porta sud-oest i d'aquestes portes al Gimnàs.

Es planteja connectar aquests recorreguts amb la plaça Clara Campoamor, la plaça on es troba la estació de RENFE i que està situada a menys de 2 min. Aquesta plaça ja disposa de superfície podotàctils en els passos de zebra i per això es planteja connectar-les per estendre el recorregut.

7. Pintar un mural que visibilitzi a dones esportistes, proposar un canvi de nom de la plaça i recuperar la placa de la xemeneia en reconeixement de la història tèxtil.

Aquesta actuació respon al objectiu de la dimensió:

Representativitat

També permet millorar els indicadors de la dimensió:

E. comunitari

En primer lloc, es planteja reconèixer els èxits de diverses dones per canviar els imaginaris socials des de la igualtat. Sent la plaça del Gimnàs és un bon motiu per enfocar aquest reconeixement a les dones vinculades a l'esport. La proposta consisteix en visibilitzar esportistes catalanes i espanyoles d'escala internacional com Gemma Mengual (nadadora de sincronitzada), Marta Xargay (jugadora de bàsquet), Eli Martínez (jugadora de rugbi), Jennifer Hermoso (jugadora de futbol) o altres.

El mural s'ubicaria a la façana sud del gimnàs i podria ocupar fins a 5 metres d'alçada x 15 d'amplada. Es recomana que s'utilitzin colors clars perquè no doni més sensació de fosc quan es faci de nit. Es proposa que l'Ajuntament arribi a un Acord amb algun artista urbà de la ciutat com Werens perquè el pugui dissenyar i realitzar. També seria interessant que algun col·lectiu participes en la realització del mural com els joves de l'esplai Xivarri que utilitzen la plaça per tal d'afavorir l'apropiació de l'espai.

Pel que fa al canvi de nom, seguint la mateixa lògica que el mural, es proposa reconèixer a Queralt Castellet. La única dona que ha conquerit diverses medalles mundials en la història del snowboard espanyol. Els seu èxits aquest 2020 (ha aconseguit la medalla d'or als X-Games i la de la bronze a la Copa del Món) remarquen com d'oportú és reconèixer a aquesta sabadellenca. La sol·licitud del canvi de nom es presentarà a la Comissió del Nomenclàtor de Sabadell a través dels registres de l'Ajuntament de Sabadell.

L'últim element de reconeixement seria recuperar la placa de la xemeneia que expliqués la història de la fàbrica i la ciutat industrial. Caldrà tenir que compte que no es faci una lectura androcèntrica d'aquesta història.

8. Instal·lar cartells i senyalitzacions.

Aquesta actuació respon als objectius de les dimensions:

E. senyalitzat

Autonomia

També permet millorar els indicadors de la dimensió:

Proximitat

Haurien de instal·lar-se diversos tipus de cartells, els primer per orientar-se pel barri i que ubiquessin els serveis i equipaments quotidians. Entre aquests serveis s'hauria de senyalar que al creuar el carrer de l'Estació (a 1 minut de la plaça) hi ha uns lavabo. Tot i que és municipal actualment només el poden fer servir els conductors d'autobús. En aquest sentit, s'hauria de canviar la normativa perquè fos un lavabo totalment públic i gratuït.

Altres informacions que s'haurien de marcar són la prohibició d'entrar a la plaça en moto i l'existència del punt de suport i derivació en la recepció del Gimnàs.

9. Millorar la il·luminació.

Aquesta actuació respon als objectius de la dimensió:

E. visible

També permet millorar els indicadors de les dimensions:

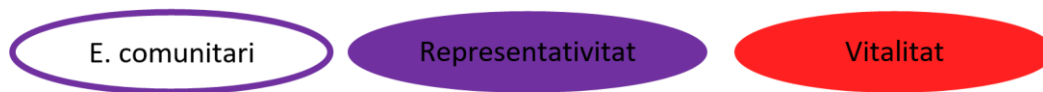
E. equipat

Autonomia

Es proposa millorar la il·luminació a través de tres estratègies. La primera, augmentar la potència dels punts de llum que ja existeixen i senyalen el recorregut principal. La segona posar fanals en els nous espais de trobada i en les zones més fosques (la observació detecta que són: l'entrada est i la zona arbrada sud i l'entrevistada 3 senyala la zona darrere del gimnàs). La última estratègia consisteix en garantir que s'encenen tots els focus.

10. Formalitzar els espais de trobada i socialització i crear de nous.

Aquesta actuació respon als objectius de les dimensions:

També permet millorar els indicadors de les dimensions:

Tenint en compte les necessitats de les persones grans es proposa afegir respallers i reposabraços en els bancs de pedra situats entre la gespa i el sorral central. Aquests respallers es situaran tant al sol com a l'ombra. Destinar una zona central de la plaça a aquest col·lectiu permetrà visibilitzar el treball de cures i d'acompanyament de la residència.

També, es planteja satisfer la necessitat d'un pipi-can al centre i situar-lo al sorral de l'oest. Vinculat a aquest hi haurà d'haver un espai de reunió per als amos dels gossos amb diversos bancs encarats a la gespa més pròxima. Això augmentarà la vitalitat de les zones poc visibles i evitarà que els gossos monopolitzin la plaça permeten major diversitat d'usos. S'inclouran accessoris com bosses per recollir els excrements o elements d'un circuit caní.

Per últim, es retiraran els bancs metàl·lics i les paperers que es troben tocant al sorral de la zona sud. Això permetrà, per una banda, ampliar l'espai d'ús ja que aquests elements limiten la utilització del sorral, i per altra evitar el risc de caiguda de branques en aquells bancs més pròxims a l'arbre vell. Els bancs es substituiran per dues taules de pícnic a la mateixa zona del sorral i les papereres es col·locaran a dins del sorral.

CONCLUSIONS

Aquest treball tenia l'objectiu, per una banda, de conèixer com l'espai de la plaça Frederic Mompou facilitava o dificultava les activitats de la vida quotidiana de les persones veïnes, i per altra banda, de transformar l'espai per millorar el desenvolupament d'aquestes activitats.

La primera conclusió a la que podem arribar té dues dimensions: en primer lloc, s'ha vist que l'espai públic no és neutre. En la plaça Frederic Mompou, les activitats de l'esfera reproductiva, la pròpia i la comunitària han quedat relegades a un segon pla afavorint que la plaça sigui un lloc de pas i no estigui del tot condicionada per realitzar aquestes activitats. En aquest sentit, s'ha vist que la plaça presentava certes mancances per les persones veïnes (en qüestions com la seguretat, la vitalitat, la diversitat, l'autonomia, la representativitat...). Tot i això, presenta una gran avantatge, la proximitat a altres equipaments i serveis del barri. La segona dimensió té a veure amb la intervenció. S'ha comprovat que existeixen diverses accions viables per repensar els espais des de l'òptica feminista però que tot i això hi ha certes dificultats per dur-les a terme que no són només de caràcter econòmic, sinó de gestió i, fins ara, de voluntat política. Si no s'ha executat a la ciutat cap intervenció en l'espai públic sota l'òptica feminista, el fet de que una associació de veïns presenti aquesta proposta pot generar interès a l'Ajuntament i que la utilitzi com una prova pilot perquè en el futur es pugi estendre.

La segona conclusió coincideix amb la visió del Col·lectiu Punt 6 (2019): les transformacions que es facin han de ser substancials, no un pedaç del sistema.

“No se puede incluir una perspectiva de género con calzador en un sistema capitalista y con dinámicas patriarcales. Hay que cuestionar las dinámicas municipales que siguen imbuidas de este orden y que, si no optan por cambiarlo, difícilmente podrán impulsar transformaciones radicales.” (Col·lectiu Punt 6, 2019:214)

Durant la realització d'aquest treball es posa de manifest que les polítiques urbanes han de ser multiescalars, inductives i interdisciplinàries. Així ho evidencien dues problemàtiques de la plaça: en primer lloc, si es pretén diversificar el tipus de persones que utilitzen l'espai (sexe, edat, origen...) s'ha de tenir en compte que el percentatge de població amb nacionalitat estrangera és significativament més baix en el Districte 1 que a la resta de la ciutat. Així doncs, per fomentar la diversitat a la plaça cal un canvi en la política d'habitatge a escala de districte. La segona dificultat fa referència a la proposta d'equipar l'espai amb un punt de suport o emergència en casos de violència de gènere al carrer. Aquesta acció queda molt reduïda perquè no existeix una xarxa que proporcioni informació, ajuda i atenció en horaris nocturns en casos de violència. Per altra banda, alhora de plantejar la intervenció també s'ha vist com algunes propostes en sí mateixes faciliten la vida quotidiana dels veïns/es, però que són solucions puntuals i parcials. Per exemple, la instal·lació d'energia renovable, la gestió de lavabos públics i gratuïts, les superfícies podotàctils o canvi en el nomenclàtor. En aquest sentit, caldria que les propostes que es fan aquí estiguessin en xarxa amb el disseny d'altres espais de la ciutat.

Tenint en compte la condició anterior, les aportacions i l'abast d'aquest treball són limitats. Altres raons que ho confirmen són les següent: la primera és que les necessitats i la forma

d'utilitzar l'espai no són universals, sinó canviants i heterogènies. En la actual situació de distanciament social degut al COVID-19 es possible que es canviï la forma de fer d'algunes activitats quotidianes degut a la "nova normalitat". S'haurà de valorar com aquestes condicions influeix en la utilització de l'espai públic. El segon motiu prové de la metodologia utilitzada. Des de l'urbanisme feminista es proposa que la diagnosi i la transformació es faci de forma conjunta amb les persones veïnes. Tenint en compte el format del treball s'ha procurat que la metodologia fos el màxim similar possible. En qualsevol cas, si es volgués realitzar la transformació abans caldria fer una diagnosi més amplia i fer un retorn i consensuar amb els veïns/es les proposta de millora.

Així doncs, el treball sí que podria tenir un impacte en alguns aspectes de la vida quotidiana de les persones veïnes de la plaça, però no són prou substancials. A partir d'aquí, es posen de manifest certes necessitats que tenen les persones entrevistades (vinculades especialment a les esferes reproductives, pròpia i comunitària) que poden ser similars a les d'altres persones del barri i que demostren que s'han de revisar els criteris d'urbanització. Això planteja un motiu per abordar un treball d'anàlisi i d'intervenció més complet per transformar els espais del barri, el districte i la ciutat des d'una perspectiva feminista que tingui en compte les esferes comentades.

BIBLIOGRAFIA

INTRODUCCIÓ I MARC TEÒRIC

BOOTH, C.; DARKE, J.; YEANDLE, S. (1998) *La vida de las mujeres en las ciudades. La ciudad, un espacio para el cambio*. Narcea S.A. Madrid.

CAFSU (2002) *La seguridad de las mujeres: De la dependencia a la autonomía*. Biblioteca Nacional de Québec-2001. Montréal.

CAPPUCCIO, S.; MIGNAQUI, I (2014) *Paradigmas urbanísticos y gestión ambiental metropolitana*. Facultad de Arquitectura y Urbanismo. Buenos Aires.

COL·LECTIU PUNT 6 (2011) "Construyendo entornos seguros desde la perspectiva de género" *Seminari Ciutats i Persones, Informes número 5*. Institut de Ciències Polítiques i Socials. Universitat Autònoma de Barcelona. Barcelona.

COL·LECTIU PUNT 6 (2014) *Espais per a la vida quotidiana. Auditoria de Qualitat Urbana amb perspectiva de Gènere*. Diputació de Barcelona.

COL·LECTIU PUNT 6 (2017) *Entorns habitables. Auditoria de seguretat urbana amb perspectiva de gènere de l'habitatge i l'entorn*. Diputació de Barcelona.

COL·LECTIU PUNT 6 (2019) *Urbanismo feminista. Por una transformación radical de los espacios de vida*. Barcelona. Virus.

DIPUTACIÓ DE BARCELONA (2010) "Gènere, seguretat i disseny urbà". *Reflexions en femení, 28*. Àrea d'Igualtat i Ciutadania. Oficina de Polítiques d'Igualtat Dona-Home. Barcelona.

DIPUTACIÓ DE BARCELONA (2018) "Guia per a l'elaboració de protocol davant les violències sexuals en espais públics d'oci". *Sèrie Benestar i Ciutadania*. Col·lecció Eines. Barcelona.

ETULAIN, J. C.; GONZÁLEZ, A (2014) "La evolución del proyecto urbano. Intervenciones urbanas y cambio de paradigma". *Espacio, cultura, sociedad vol. 17, num. 17*. Cuaderno Urbano. Universidad Nacional del Nordeste. Argentina

GUTIÉRREZ I CIOCOLETTO (COORD.) (2012) "Conclusions", *Estudis urbans, gènere i feminisme. Teories i experiències*. Universitat Politècnica de Catalunya. Institut Català de les Dones.

MONCLÚS, J. (2011). "Paradigmas urbanísticos y proyectos integrados. Entre el urbanismo arquitectónico y el eourbanismo paisajístico". *Proyectos integrados de arquitectura, paisaje y urbanismo*. Institución Fernando el Católico.

MEJÍA, J. (1994). *Problemática y desarrollo municipal*. Plaza y Valdes.

MUXÍ, Z.; CASANOVAS, R.; CIOCOLETTO, A.; FONSECA, M.; VALDIVIA, B. (2011) "¿Que aporta la perspectiva de género al urbanismo?" *Feminismo/s 17*. Universidad Politècnica de Catalunya. Barcelona.

ROMÁN, M. i VELAZQUEZ, I. (2008) *Guía de urbanismo con perspectiva de género*. Instituto de la mujer de la Región de Murcia. Murcia

VALDIVIA, B. (2018) *Del urbanismo adrocéntrico a la ciudad cuidadora*. Col·lectiu Punt 6.

PROPOSTA

CIOCOLETTO (2014) *Urbanismo para la vida cotidiana*. Herramientas de análisis y evaluación urbana a escala de barrio desde la perspectiva de género. Tesis doctoral. Universidad Politécnica de Cataluña. Escuela Técnica Superior de Arquitectura de Barcelona. Departamento de Construcciones Arquitectónicas I. Doctorado en Gestión y Valoración Urbana y Arquitectónica.

COL·LECTIU PUNT 6 (2019) *Urbanismo feminista. Por una transformación radical de los espacios de vida*. Barcelona. Virus.

ANNEXOS

AJUNTAMENT DE SABADELL (1993) *Pla General Municipal d'Ordenació de Sabadell. Aprovació definitiva. Desembre 1993*.

AJUNTAMENT DE SABADELL (2015) *Estratègia de desenvolupament urbà sostenible i integrat (DUSI)*. Ajuntament de Sabadell

AJUNTAMENT DE SABADELL. (2020). *Districtes*. Recuperat 12 de maig de 2020, de <http://web.sabadell.cat/districtes>

BENITO URBAN (2020) *Catálogos de iluminación, mobiliario urbano y parques infantiles*

DOMÈNECH X; DOMÍNGUEZ, RENOM, M. (2002) *Sabadell Ciutat, 125 anys*. Museu d'Història de Sabadell.

IERMB (2010) Anàlisi i diagnosi de la mobilitat. *Pla de Mobilitat Urbana de Sabadell*. Servei de Mobilitat, Trànsit i Transport. Ajuntament de Sabadell.

INE. (2017). Indicador de renta. Recuperado 12 de maig de 2020, de <https://www.ine.es/jaxiT3/Datos.htm?t=30896#!tabs-mapa>

PRAT, C. (2012) *Sabadell, dit i escrit*. Ajuntament de Sabadell. Museus Municipals.

SERVEI DE DADES OBERTES (2019) *Piràmides d'edats*. Ajuntament de Sabadell. Recuperat el 12 de maig de 2020, de http://opendata.sabadell.cat/ca/?option=com_content&view=article&id=6682&Itemid=209

SERVEI DE DADES OBERTES (2019) *Divisió de la població per districte, sexe i nacionalitat*. Ajuntament de Sabadell. Recuperat el 12 de maig de 2020 de http://opendata.sabadell.cat/ca/?option=com_content&view=article&id=4731&Itemid=209

ANNEXOS

ANNEX 1. CARACTERÍSTIQUES DE LA MOSTRA I LES OBSERVACIONS

Taula 1. Característiques de la mostra i les observacions

NUMERO D'ENTREVISTA / OBSERVACIÓ	CARACTERÍSTIQUES	TIPUS D'ENTREVISTA/OBSERVACIÓ
Entrevista 1	Veí de 67 anys, que viu davant la plaça des de que es van construir els edificis. Fa més de 30 anys.	Diagnosi de l'ús social de l'espai (30 min) + qüestionari de l'espai (20 min).
Entrevista 2	Monitora de l'esplai Xivarri, de 22 anys. Fa més de 10 anys que coneix la plaça, l'ha viscut com a nena i com monitora.	Similar a les Guerrilles etnogràfica (15 min) + qüestionari de seguretat (20 min).
Entrevista 3	Noia jove de 14 anys, veïna de la plaça des de que va néixer, amb gos.	Similar a les Guerrilles etnogràfica (15 min).
Entrevista 4	Dona de 38 anys, mare monomarental d'un infant de 4 anys, veïna de la plaça des de far 9 anys.	Similar a les Guerrilles etnogràfica (15 min).
Observació 1	Observació de l'espai físic de la plaça	1h
Observació 2	Observació de l'espai físic dels voltants	1h
Observacions puntuals	Diverses observacions en dies diferents per realitzar les fotografies (retirada dels jocs, hivern, primavera...)	30 min

ANTECEDENTS HISTÒRICS

La plaça Frederic Mompou és una plaça de la ciutat de Sabadell ubicada al Districte 1 de la ciutat, al barri El Centre. Veure l'annex 3, mapa 1. Està envoltada d'habitatges i del Gimnàs Municipal de Sabadell. La plaça es va construir a partir del Pla General Municipal d'Ordenació de Sabadell aprovat el 1993, que tenia entre els seus objectius renovar el centre de la ciutat. Tot i això, com s'explica en el mateix Pla les possibilitats d'intervenció implicaven "afrontar (...) la preexistència d'edificis i d'activitats instal·lades a l'àrea (...) sota unes premisses socio-econòmiques que avui representen una disfunció en una ciutat més integrada" (Ajuntament de Sabadell, 1993). Aquestes premisses socio-econòmiques fan referència a l'origen industrial i tèxtil de la ciutat. Sabadell a mitjans del segle XIX va ser la ciutat llanera més important de l'Estat espanyol, motiu pel qual va rebre el sobre nom de "la Manchester catalana" (Prat, 2012). L'actual Districte 1 va tenir especial protagonisme durant aquesta època. En l'annex 3 (mapa 2) es pot veure el creixement que va tenir la ciutat del segle XVIII fins a les anys 70.

Els objectius de la renovació del centre als anys 90, segons l'Ajuntament de Sabadell (1993), i els motius de la construcció de la plaça Frederic Mompou i els voltants van ser, per una banda, el rejuveniment de la població resident mitjançant noves ofertes d'habitatges i la millora de les condicions urbanístiques. I per altra banda, la dinamització del centre com un lloc de relació social, al voltant de la recuperació dels valors històrics i la manifestació d'acció cultural que facilitessin la relació de les persones.

La herència tèxtil encara avui és visible a la ciutat, ja que es poden trobar alguns vapors rehabilitats o nombroses xemeneies. És el cas de la xemeneia de la plaça Frederic Mompou que es va construir l'any 1918. Era part del vapor Sampere i Germans, obra de l'enginyer sabadellenc Francesc Izard i Bas.

SABADELL I EL DISTRICTE 1 ACTUALMENT

Actualment Sabadell té quatre característiques, similars a la resta de ciutats de Catalunya, que la fan interessant per aquest treball. Com la majoria de ciutats de Catalunya no es defineix com a ciutat cuidadora i, per tant, les problemàtiques d'aquesta ciutat poden ser representatives d'altres que no s'han plantejat la ciutat des de les cures.

Pel que fa la piràmide de població o les formes de convivència i dels tipus de llars també hi han moltes similituds entre Sabadell i el conjunt de Catalunya. Segons l'Institut d'Estudis Regionals i Metropolitans de Barcelona (2010), predominen les parelles amb fills.

La tercera característica fa referència a l'urbanisme. "Des d'un punt de vista urbanístic, Sabadell té una configuració semblant a la de les ciutats mitjanes de la regió metropolitana" (IERMB, 2010).

Per últim, "es caracteritza per un repartiment zonal dels usos del sòl i una separació acusada entre l'ús residencial i l'ús industrial, que no cohabitin mai de forma duradora" (IERMB, 2010).

Característiques sociodemogràfiques

Sexe, edat i origen de la població

El 2019 el Districte 1 tenia 54.169 habitants, el 25% de la població de la ciutat. La piràmide de població del Districte té una forma molt similar a la del conjunt de la ciutat i de Catalunya. Veure l'annex 3, gràfica 3. Les característiques comunes són la baixa natalitat i l'elevada esperança de vida.

Pel que fa a l'origen de la població, en l'annex 3 (gràfic 4) es pot veure com en el Districte 1 hi ha la taxa més baixa de població estrangera. Si la taxa mitjana de població estrangera de la ciutat és del 13% el Districte 1 es troba molt per sota amb un 7,7%.

Renta i grau de vulnerabilitat

Segons l'INE l'any 2017 la renda mitjana de Sabadell era de 12.533€. El barri del Centre és un dels barris on es troben les rendes més altes. De fet, només hi ha dos seccions censals en tota la ciutat amb ingressos superiors als 20.000€ i es troben molt a prop de la plaça Frederic Mompou. Veure l'annex 3, mapa 3.

Per altra banda, el Ajuntament de Sabadell (2015) ha calculat el grau de vulnerabilitat a partir de diferents dades de les persones ateses per Serveis de Seguretat Socials, la taxa d'atur, les prestacions econòmiques d'urgència concedides, els usuaris d'atenció domiciliària i altres indicadors. Amb aquesta informació senyalava que "la vulnerabilitat és inversament proporcional a la proximitat al centre, essent els barris perifèrics on major necessitat es concentra" (Ajuntament de Sabadell, 2015).

Característiques urbanes

Formes urbanes i espai

El barri de Centre pràcticament està representat pel nucli antic, preeixample i eixample. Veure l'annex 3, gràfica 5. Com explica IERMB (2010) el nucli antic i preeixample es caracteritza per la poca presència d'espais oberts i l'estretor dels carrers. En aquest espai els vianants tenen màxima prioritat respecte als cotxes: existeix una zona d'accés prohibit als cotxes, sobreelevació de la calçada, canvis de textura... Pel que fa a les zones d'eixample es consideren zones diverses en les que es poden trobar els espais millors condicionats per a vianants com els pitjors. De forma general, els carrers de l'eixample tenen una amplada mitjana de 10 a 12 m, repartits en una proporció calçada/vorera de dos terços/un terç: dos carrils per cotxes immobilitzats i un carril per cotxes mòbils i dues voreres.

Pel que fa a la proporció d'espai, aquest barri té una proporció del 30% d'espai vial mentre que un 70% de superfície edificada (IERMB, 2010). Com es veu a la gràfica 5 de l'annex 3, els barris més centrals "tenen poquíssima superfície d'espais oberts mentre que els barris de la perifèria del centre (...) tenen superfícies molt extenses" (IERMB, 2010).

Establiments i parcs infantils

El nombre d'establiments el barri de Centre és amb gran diferència en el que hi ha més. Una mica per sobre del 28% dels establiments de la ciutat segons el Ajuntament de Sabadell (2015).

Tot i que el barri de Centre tingui un major nombre d'habitants que altres barris, el percentatge d'establiments no correspon a una distribució equilibrada en relació a altres barris.

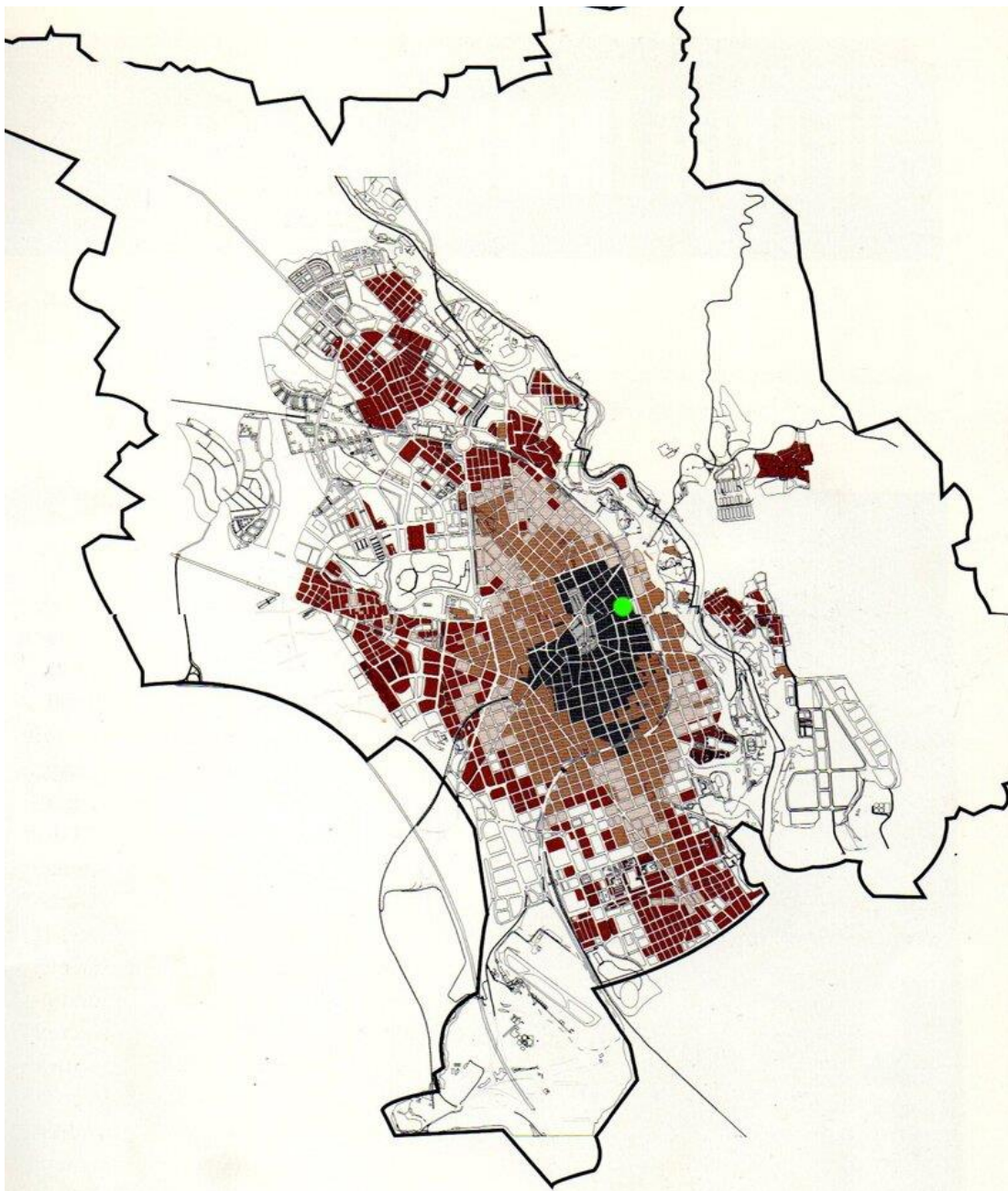
Per altra banda, el mapa 4 de l'annex 3 ubica els parcs infantils propers a la plaça. És detecta que els més propers estan especialment adreçats als infants de 0 a 5 anys, que no hi ha àrees de joc adaptades ni elements gimnàstics i circuits.

MAPA 1. DISTRIBUCIÓ DE DISTRICTES I BARRIS DE SABADELL

Font: Ajuntament de Sabadell (2020)

MAPA 2. CREIXEMENT DE SABADELL

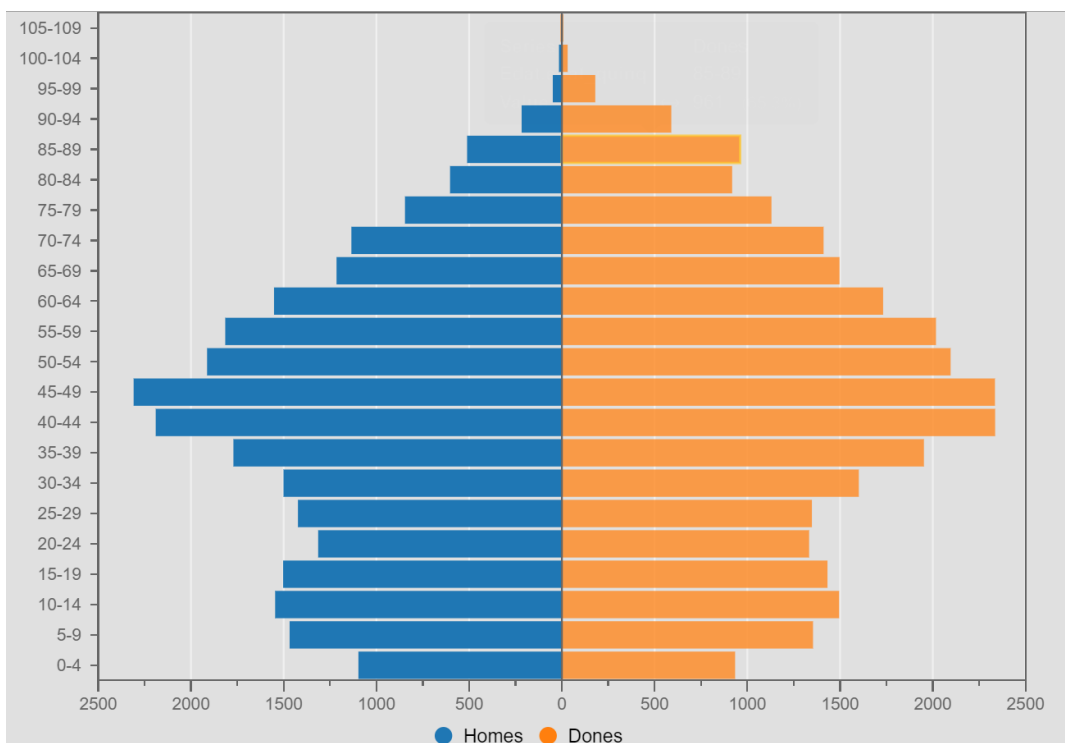

EL CREIXEMENT DE LA CIUTAT

- Vila del segle XVIII, a partir de Puig (1991), p. 63
- Dades de 1864, a partir de Puig (1991), p. 63
- Dades de 1916, a partir de Calvet; Deu; Marín; Sala-Sanahuja (2000), p. 15
- Dades de 1952, a partir de Roca; Sallas; Freixes (2001), p. 137
- Dades de 1969, a partir de Puig (1991), p. 116

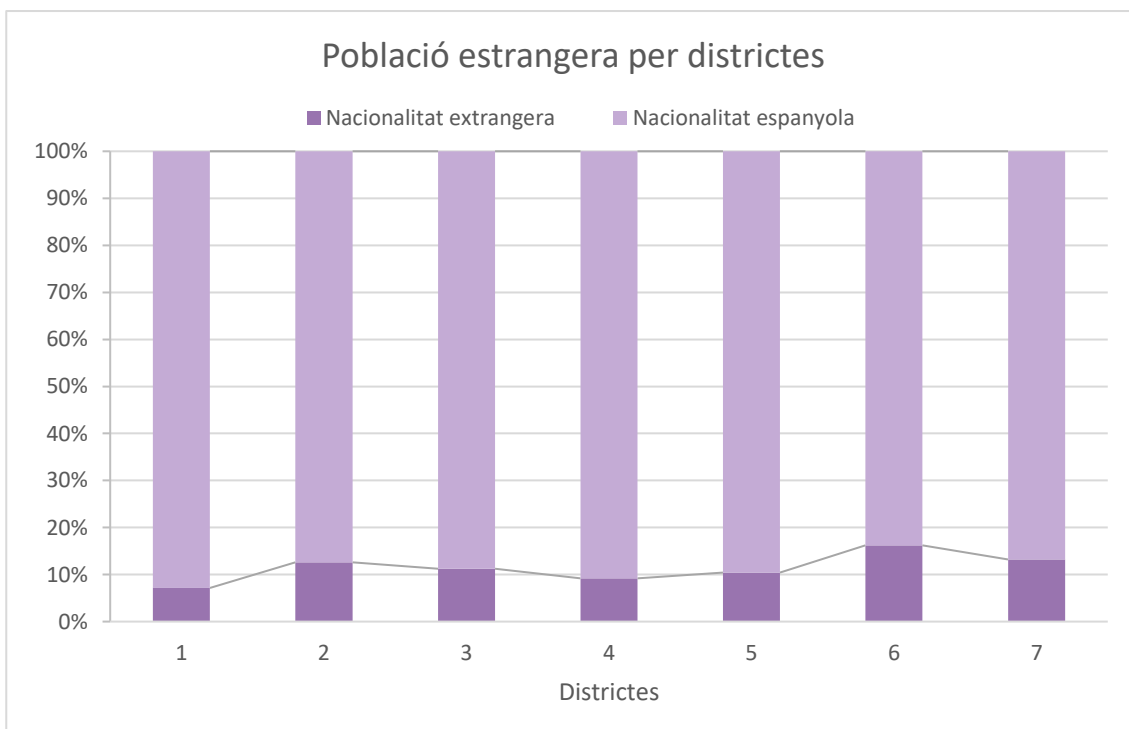
Font: Domènech (2002)

GRÀFICA 3. PIRÀMIDE DE POBLACIÓ

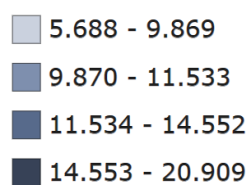
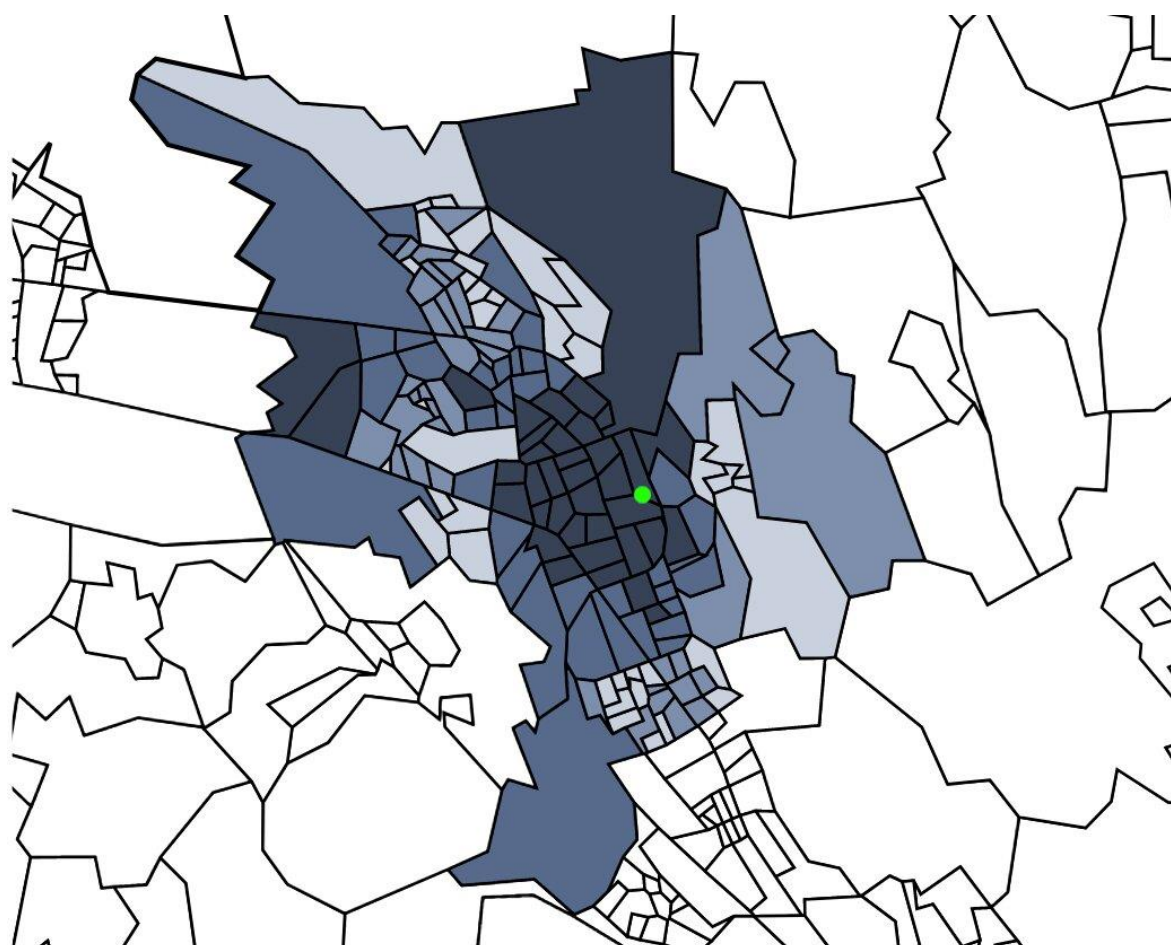
Font: Servei de Dades Obertes (2019)

GRÀFICA 4. POBLACIÓ ESTRANGERA PER DISTRICTES

Font: Elaboració pròpia a partir del Servei de Dades Obertes (2019)

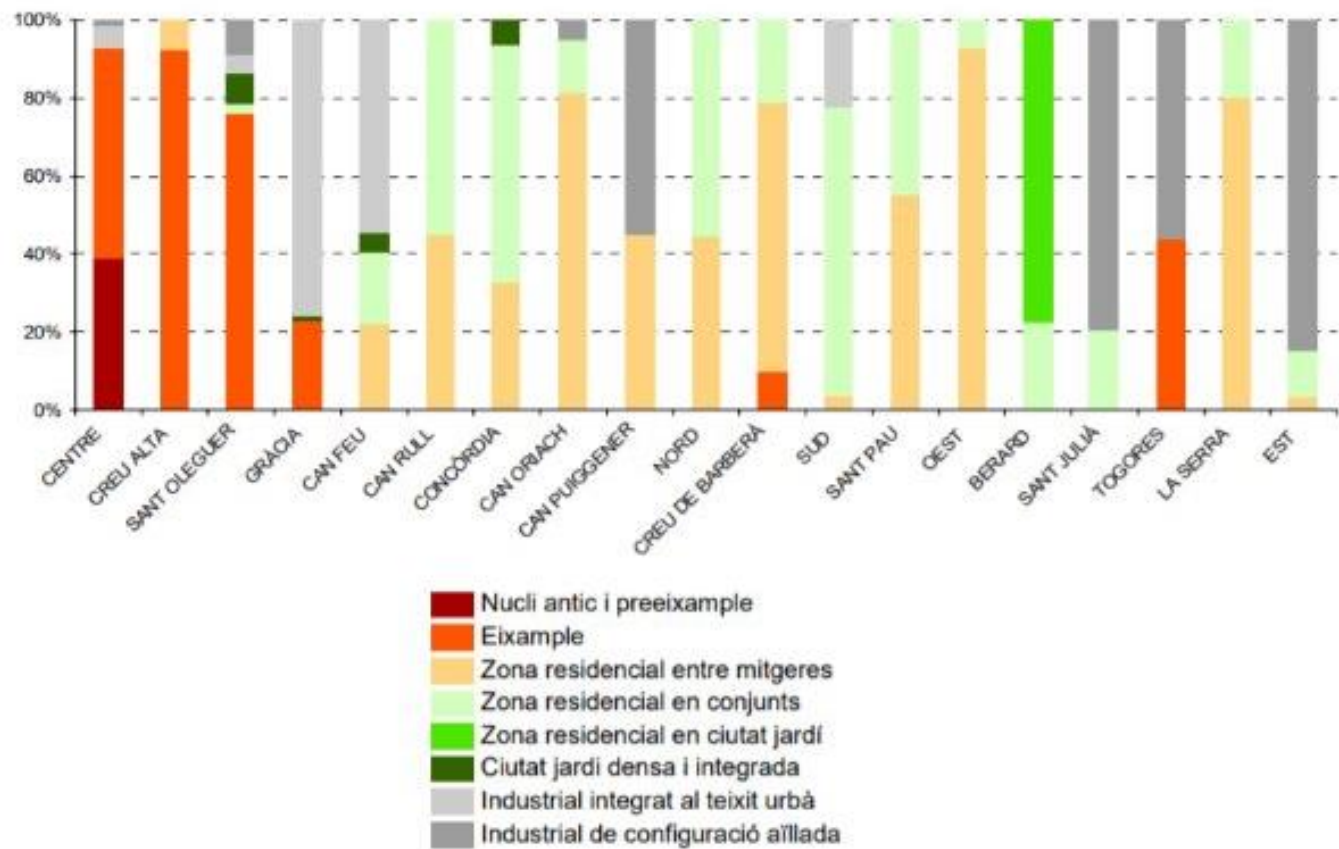
MAPA 3. DISTRIBUCIÓ DE LA RENDA PER SECCIONS CENSALS

Font: INE (2017)

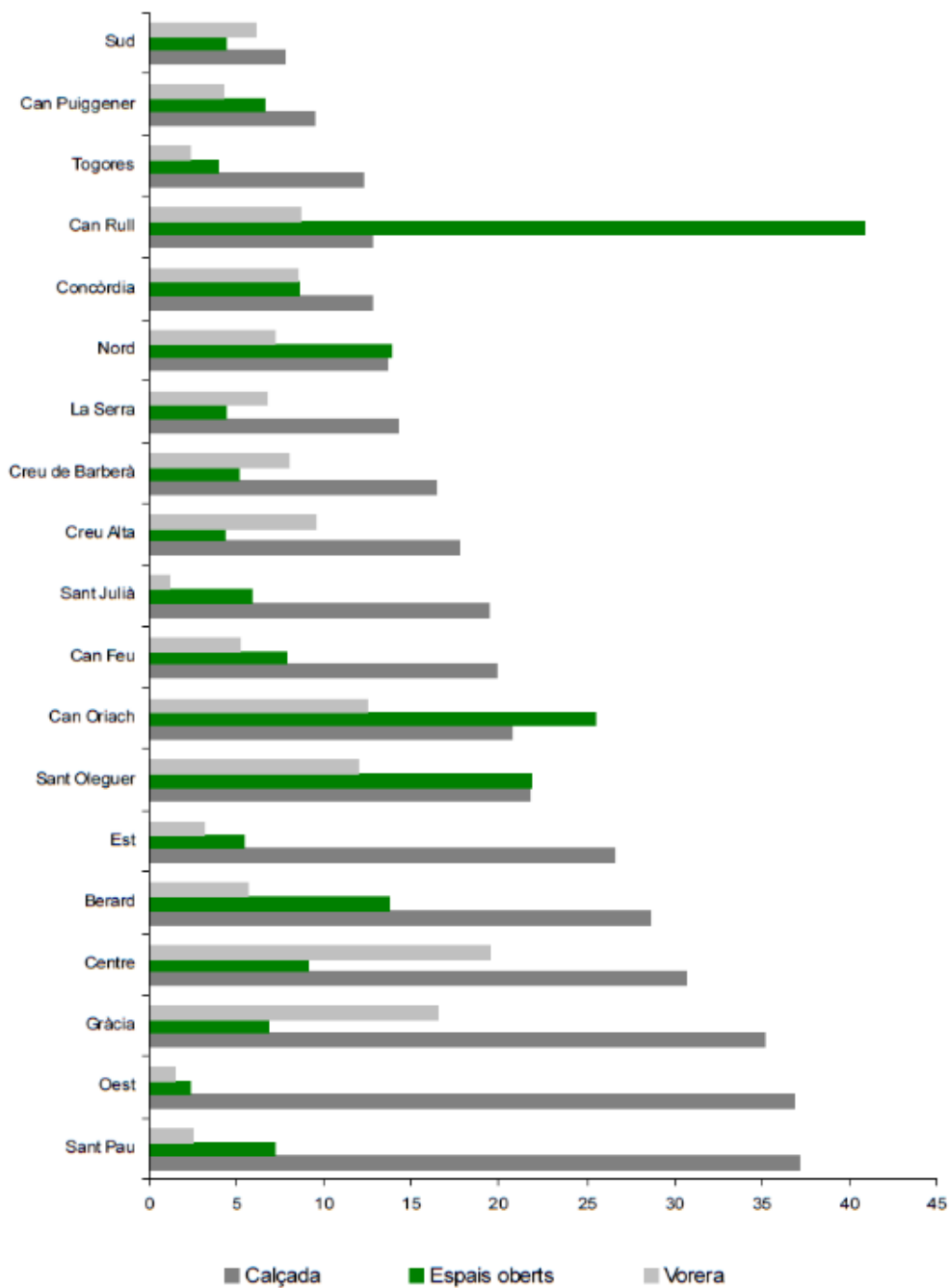
GRÀFICA 5. REPARTIMENT DE LES FORMES URBANES PER BARRIS

Valor relatiu: proporció de cada forma urbana per barris

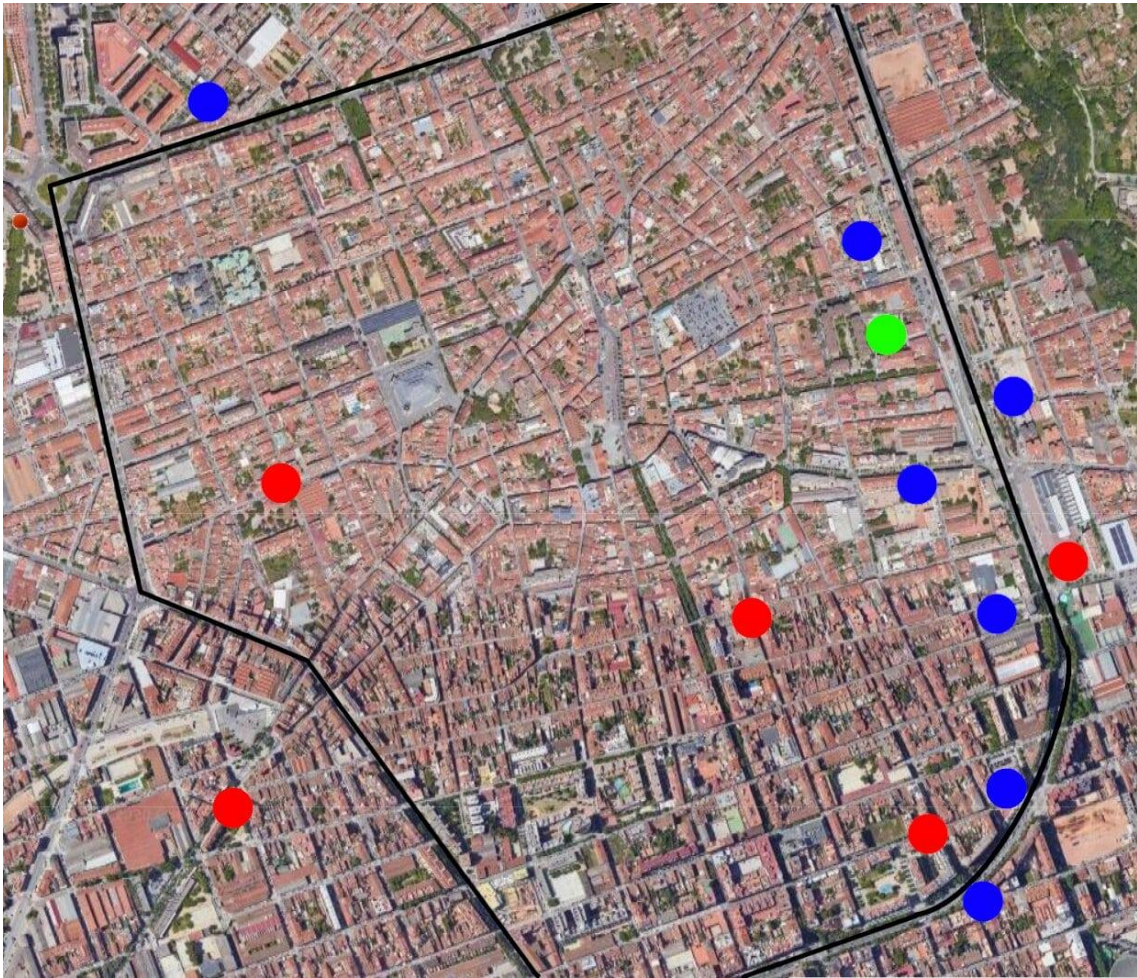
Font: IERMB (2010)

GRÀFICA 6. SUPERFÍCIE DE CALÇADA, VORERA I ESPAIS OBERTS (HA) EN ELS BARRIS DE SABADELL.

Font: IERMB (2010)

MAPA 4. PARCS INFANTILS AL BARRI DEL CENTRE.

- Plaça Frederic Mompou
- Àrees de jocs de 0 a 5 anys
- Àrees de jocs de 6 a 12 anys
- Àrees de jocs adaptats
- Àrees de jocs amb elements gimnàstics i de circuits

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Ajuntament de Sabadell

ANNEX 4. AMPLIACIÓ TEÒRICA DEL DEBAT: QUIN PARADIGMA URBANÍSTIC PERMET RESPONDRE MILLOR A LA PREGUNTA DE RECERCA?

PARADIGMA URBANÍSTIC FUNCIONALISTA

Aquest paradigma “parteix d’una imatge racional i universal de l’home i pretén construir una ciutat adaptada a les exigències modernes de les funcions urbanes determinades per la indústria” (Mejía, 1994:92). Com explica Valdivia (2018) a partir de la Revolució Industrial les ciutats es van conformar seguint la divisió del treball en el marc del sistema social capitalista i patriarcal. El dualisme públic-privat va configurar l’espai segregant-lo segons aquestes dues esferes i va assignar-li funcions (productives o reproductives). Aquesta divisió va delimitar els àmbits espacials masculins i femenins i va projectar una sèrie de valors i ideologies que van reforçar la construcció cultural de les categories “home” i “dona” (Fernández, 1995 a Valdivia, 2018:66). Així doncs, les decisions sobre la forma de les ciutats, la distribució de usos en l’espai, les inversions públiques en infraestructures i transports, la concepció dels espais domèstics i molts altres aspectes es deriven d’aquesta concepció dicotòmic (treball/casa, ciutat/perifèria, vida pública/vida privada).

L’instrument d’organització de les ciutats per aconseguir-ho és la zonificació, és a dir, la disgregació dels diferents usos urbans (residencial, comercial, industrial, administratiu...). Per definició, aquest instrument és un mecanisme de separació, segregació i aïllament físic i social en el territori que reproduceix la divisió sexual del treball (Col·lectiu Punt 6, 2019:100). Per aquesta raó moltes autores han assenyalat el caràcter androcèntric de les ciutats al invisibilitzar les necessitats relacionades amb les tasques reproductives i dissenyar els espais sense tenir en compte la vida quotidiana de les dones. Aquest model també té conseqüències a nivell ambiental ja que el vehicle privat es converteix en el mitjà de transport per excel·lència.

PARADIGMA URBANÍSTIC MORFOLÒGIC

Segons Monclús (2011) i Mejía (1994) aquest paradigma rebutja el funcionalisme i entén la ciutat com una obra cultural i arquitectònica que pretén restablir els dany propis de la era industrial. Presta especial atenció a les formes, la distribució en l’espai dels edificis urbans, les representacions simbòliques i les imatges urbanes. Per Monclús (2011:47) aquests principis resulten ara amb la globalització especialment rellevants perquè es poden associar a les estratègies de “promoció urbana” i la creixent importància de la “economia simbòlica”, basada en la cultura, el turisme i el *marketing* urbà.

Des d’un punt de vista crític, les ciutats o barris que responen a aquestes últimes característiques es converteixen en un producte de consum. Des del posicionament de Col·lectiu Punt 6 (2019) això fa que apareguin dos fenòmens: la turistització i la gentrificació. En primer lloc, la turistització homegeinitza l’espai urbà i fa perdre identitat a les ciutats globalitzades amb l’expansió de franquícies i cadenes internacionals. En segon lloc, es massifiquen els carrers i el transport públic. I en tercer lloc, desapareix el comerç de proximitat i els espais per al desenvolupament de la vida comunitària. Per altra banda, la gentrificació genera uns processos d’elitització i substitució de població dels barris per altres habitants amb nous perfils laborals, major poder adquisitiu i altres maneres de viure l’espai. Això trenca la vida quotidiana dels barris

i deixa de banda l'esfera reproductiva. "Les implicacions de gènere són evidents, (...) molta població del barri ha de desplaçar-se per l'increment dels preus de l'habitatge i per la fustigació de desallotjaments i desnonaments. "Haver de mudar-se no implica només deixar la casa, significa també canviar d'escola, deixar la metgessa de confiança, trencar l'entramat social..." (Col·lectiu Punt 6, 2019:108).

Tot i això, com defensa Cappuccio i Mignaqui (2014:4) s'ha de reconèixer que la visió morfològica ha produït també bons resultats, un exemple és l'urbanisme qualitatiu dels espais públics. Però altres intervencions mostren un anàlisi més complex dels processos urbans.

PARADIGMA URBANÍSTIC AMBIENTALISTA

Com explica Monclús (2011:50) aquest paradigma ha estat menys estudiat pels analistes, i menys present en el debat urbanístic. Probablement perquè té una visió que es contraposa amb la deriva expansiva, malgastadora i insostenible del creixement urbà recent. Proposa un canvi de mentalitat, passar de la ciutat com a valor de canvi a la ciutat com a valor d'ús, basat en l'enfocament del dret a la ciutat i la sostenibilitat.

Les similituds amb les corrents feministes són bastantes. De fet, Monclús (2011:51) inclou a Jane Jacobs, una de les referents de l'urbanisme feminista, dins d'aquest paradigma. "Si intentem resumir les (seves) propostes per a les ciutats veurem la extraordinària coincidència amb els criteris que tots consideren fonamentals per avançar cap a ciutats més sostenibles" (Monclús 2011:51). L'autora de *Muerte y vida de las grandes ciudades* defensa la mescla de usos, variació en las tipologies edificaries, densitats...

Altres treballs també presenten semblances amb l'urbanisme feminista. Aberley (1994) citat a Cappuccio i Mignaqui (2014:4) assenyala que aquest paradigma no utilitza solucions idèntiques per a totes les situacions i llocs, sinó experiències que pugin ser flexibles i adaptar-se. Per altra banda, la participació ciutadana també té un pes important, sobretot en els últims anys, amb l'objectiu d'ajudar a reconstruir el teixit social dels barris (Etulain i González, 2014). Per últim, el paradigma ambiental coincideix amb l'urbanisme feminista en treballar de manera pluridisciplinar i multiescalar.

Tot i això, una de les principals crítiques de l'urbanisme feminista a la resta de paradigmes (incloent a l'ambientalista) és la conformitat amb el model polític i econòmic i l'estructura social. "Tot i que algunes iniciatives tracten de corregir o respondre a problemes socials, ninguna es qüestiona l'estructura social en sí, ni el model econòmic neoliberal. Fins i tot els paradigmes en torn a la sostenibilitat ambiental han acabat adaptant en la seva agenda el model social i neoliberal, sense qüestionar les arrels estructurals" (Col·lectiu Punt 6, 2019:98). És l'exemple del Plan Urbano Ambiental (PUA) del 2008 de La Ciudad Autónoma de Buenos Aires, que "si bé ha incorporat la qüestió ambiental i es reconeixen les principals problemàtiques i assignatures pendents en aquesta matèria (...) el PUA (segueix) el *mainstream* de la època, sense modificar essencialment els supòsits metodològics de la planificació territorial tradicional" (Cappuccio i Mignaqui, 2014:7). A més, no tots els projectes han tingut en compte la perspectiva de gènere ni han utilitzat la vida quotidiana com a concepte teòric i metodològic per resoldre els problemes

que presenten les ciutats postindustrials. Un exemple és el *Libro Blanco de la Sostenibilidad en el Planeamiento Urbanístico Español* del Ministerio de Vivienda al 2010.

En resum, caldria un estudi teòric més detallat per veure la relació i la influència teòrica entre l'urbanisme ambiental i feminista. Ara per ara, el concepte de la interseccionalitat, entesa des del punt de vista de Nina Lykke¹¹, permet plantejar aquest treball tenint en compte la sostenibilitat ambiental i la de la vida quotidiana, és a dir, des d'una perspectiva ecofeminista.

¹¹ Nina Lykke citada en Susan Buckingham (2016) citada en Col·lectiu Punt 6 (2019)

ANNEX 5. REVISIÓ DEL CONEIXEMENT COMÚ

Les autores feministes defensen que la perspectiva de gènere aplicada al urbanisme només es pot enfocar des de la experiència de les persones que habiten en una comunitat o barri perquè són les màximes expertes d'aquest territori. En aquest sentit, volia aprofitar la meua experiència personal pel treball sense que suposés un biaix. L'objectiu d'aquest apartat és fer una revisió del coneixement comú i de les meves experiències envers la plaça per diverses raons: en primer lloc, perquè quedi present el meu posicionament inicial, en segon, perquè l'experiència pròpia sigui un valor afegit i, en tercer lloc, perquè no sigui un obstacle que generi reactivitat alhora de fer l'estudi.

Taula 5. Revisió del coneixement comú

CONEIXEMENT COMÚ	FORMA D'OBTENCIÓ DEL CONEIXEMENT	POSSIBLE BIAIX QUE PUGI GENERAR EN L'OBJECTE D'ESTUDI	ESTRATÈGIA PER EVITAR EL BIAIX
<p>Persones que utilitzen la plaça:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Esplai Xivarri (els dissabtes a partir de les 16h aprox). Un cop l'any aproximadament fan alguna festa més gran amb escenari. • Infants i pares jugant a futbol. També hi havia infants a la zona de joc infantil. • Gossos i els seus amos a la sorra. (diàriament, el grup més nombrós es troba a les tardes). • Quan feia bon temps el Gimnàs traslladava activitats grupals a la plaça. • Persones de pas (persones que van al Gimnàs o que creuen d'una porta a l'altra). • Avis de la residència. De forma individual o en parelles (un avi/a i una cuidadora) seien als bancs que tenen respall. 	Observació	Aquest coneixement pot servir per saber a qui fer una entrevista, però alhora pot oblidar algun col·lectiu.	Preguntar explícitament a les entrevistes quines persones utilitzen la plaça.
<p>Els recorreguts que realitza la gent són:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De la porta est a la sud-oest (i en la direcció contrària). • De la porta est al Gimnàs (passant per la banda de l'estanc més allunyada dels edificis del est) (i en la direcció contrària). • De la porta sud-oest al Gimnàs (travessant el sorral central per passar entre un lledoner i el cedre). 	Observació	Tenir en compte els recorreguts és important per no col·locar mobiliari en llocs de pas.	Preguntar a les entrevistes

- En dies calorosos hi ha gent que creua la plaça de porta a porta seguint el perímetre de l'edifici de la telefònica (pel camí de ciment) perquè gairebé tot el dia hi ha ombra.

El 28 d'abril l'Ajuntament ha retirat de l'espai de joc infantil de la plaça.

Observació

Font secundària que no genera biaix.

Tot i això, posar en dubte la utilitat de la zona de joc infantil fins que es pugi contrastar amb les entrevistes.

Un comunicat del Departament de Parcs i Jardins de l'Ajuntament em va informar que es valorava necessària la retirada perquè es trobava a prop d'un arbre de grans dimensions i en estat de senectut. La voluntat de mantenir l'arbre en la seva ubicació actual ha comportat la decisió de retirar els elements propers que podrien estar en risc de causar dany en cas de caiguda accidental d'alguna branca.

Mail

En aquest comunicat també se'm informava que l'àrea de jocs era molt poc utilitzada i que en aquesta zona hi ha altres àrees de joc més ben ubicades i equipades.

Els horaris d'obertura de la plaça són els mateixos que els del Gimnàs:

- De dilluns a divendres de les 7h a les 22.30.
- El dissabte de 8.30h a les 20h.
- El diumenge i festius de 9h a 14h

Observació

Font secundària que no genera biaix.

-

Font: Elaboració pròpia

ANNEX 6. OPERATIVITZACIÓ DELS CONCEPTES

Taula 6. Operativització dels conceptes			
	INDICADORS ¹²	MODEL D'ANÀLISI	
ESPAI PÚBLIC I DE RELACIÓ	Proximitat	- Distància menor de 10 min a peu a diferents serveis i equipaments. ¹³	Observació: diagnosi física
		- Ubicació en un teixit urbà d'habitatges i sense condicions urbanes que dificultin la connectivitat.	Observació: diagnosi física
	Vitalitat	- Activitats regulars o esporàdiques que ofereixin serveis adaptats a les singularitats de la població de l'entorn i generin diversos usos a la plaça (esportives, recreatives, lúdiques, culturals...).	Observació i entrevistes: diagnosi social
		- Disseny i ubicació que permeti la simultaneïtat i diversitat d'activitats (estada, reunió, activitat física, joc infantil per a diverses edats...) i que promogui el pas de recorreguts quotidians.	Observació: diagnosi física
		- Disseny, ubicació i obertura de l'espai que permeti l'ús de la plaça en diversos moments (dies de pluja, diverses hores del dia...)	Observació: diagnosi física
	Diversitat	- Elements (arbres, vegetació, bancs, taules, papereres, aparcaments de bicicletes, fonts d'aigua, lavabos d'ús públic, canviadors per nadons...), i paviments que permeti diversos usos o activitats (estada, reunió, activitat física, joc infantil...).	Observació: diagnosi física

¹² Com es comenta al marc teòric la variable "Seguretat" és transversal. Això vol dir que interacciona amb altres variables, en el cas d'aquest estudi amb la variable física "Espai públic i de relació". Per aquest motiu hi ha indicadors que serveixen per més d'una dimensió. Per exemple, l'existència de persones diferents a la plaça (en funció del sexe, edat i origen) permet dotar de diversitat aquest lloc i alhora fa més fàcil que sigui un entorn vigilat.

¹³ Llistat de serveis i equipaments: Comerços: supermercats, comerç de proximitat, forns, quioscos, bars, roba, alimentació, calçat, electrodomèstics, perfumeries, drogueries, bugaderies, tintoreria, perruqueries, ferreteries...). Atenció al públic de tràmits administratius. Serveis de salut: caps, hospitals... Centres educatius: escola, institut, guarderies... Centres socials, culturals i d'oci: centre cívic, biblioteca, extraescolars, ludoteques, espais per activitats físiques, teatres, cinemes... Places i parc. Serveis bancaris. Transport: bus, tren, taxi, carrils i aparcaments per a bicis.

		- Diversitat de persones que utilitzen l'espai (en funció del sexe, edat, origen...) sense excloure altres.	Observació i entrevistes: diagnosi social	
		- Existència de senyalització no sexista i diversa, i inexistència d'imatges discriminatòries.	Observació: diagnosi física	
	Autonomia		- Espai i entorn que permetin tenir percepció de seguretat.	Observació i entrevistes: diagnosi social
			- Disseny de l'espai i de l'entorn i ubicació dels elements arquitectònics, mobiliari urbà i vegetació que no obstaculitzi la visió oberta de l'espai i permeti la vigilància informal.	Observació: diagnosi física
			- Disseny de l'espai accessible i que permeti diversos recorreguts.	Observació: diagnosi física
			- Il·luminació contínua i suficient pels vianants.	Observació: diagnosi física
			- Cura, manteniment i neteja de l'espai.	Observació: diagnosi física
			- Prioritat per a vianants en l'espai i l'entorn a través del que s'arriba.	Observació: diagnosi física
			- Existència de mapes, cartells informatius o altres elements que facilitin la orientació i el coneixement de les xarxes quotidianes (serveis, equipaments, temps, accessibilitat...).	Observació: diagnosi física
	Representativitat		- Elements de la plaça (art urbà, iconografia, pòsters informatius, senyals...) que mantinguin la memòria de la comunitat, permetin el reconeixement i visibilitzar de les tasques reproductives i les persones que les duen a terme.	Observació: diagnosi física
			- Equitat en el nomenclàtor.	Anàlisi de dades
	SEGURETAT	Entorn senyalitzat	- Existència de mapes, cartells informatius o altres elements que facilitin la orientació i el coneixement de les xarxes quotidianes (serveis, equipaments, temps, accessibilitat...).	Observació: diagnosi física
			- Existència de senyalització no sexista i diversa i inexistència d'imatges discriminatòries.	Observació: diagnosi física
Entorn		- Disseny de l'espai i de l'entorn i ubicació dels elements arquitectònics, mobiliari urbà i vegetació que no	Observació: diagnosi física	

		obstaculitzi la visió oberta de l'espai i permeti la vigilància informal.	
		- Il·luminació contínua i suficient pels vianants.	Observació: diagnosi física
		- Elements de la plaça (art urbà, iconografia, pòsters informatius, senyals...) que mantinguin la memòria de la comunitat, permetin el reconeixement i visibilitzar de les tasques reproductives i les persones que les duen a terme.	Observació: diagnosi física
	Entorn vital	- Activitats regulars o esporàdiques que ofereixin serveis adaptats a les singularitats de la població de l'entorn i generin diversos usos a la plaça (esportives, recreatives, lúdiques, culturals...).	Observació i entrevistes: diagnosi social
		- Disseny i ubicació que permeti la simultaneïtat i diversitat d'activitats (estada, reunió, activitat física, joc infantil per a diverses edats...).	Observació: diagnosi física
		- Disseny, ubicació i obertura de l'espai que permeti l'ús de la plaça en diversos moments (dies de pluja, diverses hores del dia...)	Observació: diagnosi física
	Entorn vigilat	- Connectivitat amb les plantes baixes, habitatges, serveis, equipaments o altres espais públics que envolten la plaça i que permetin una relació visual directa.	Observació: diagnosi física
		- Disseny de l'espai i de l'entorn i ubicació dels elements arquitectònics, mobiliari urbà i vegetació que no obstaculitzi la visió oberta de l'espai i permeti la vigilància informal.	Observació: diagnosi física
		- Diversitat de persones que utilitzen l'espai (en funció del sexe, edat, origen...) sense excloure altres.	Observació i entrevistes: diagnosi social
		- Existència de punt d'ajuda o cabines telefòniques col·locades adequadament en els recorreguts quotidians i en relació al transport públic.	Observació: diagnosi física
		- Existència d'un espai descans per a les persones que acompanyen altres persones menys autònomes (per exemple, bancs pròxims a l'espai de jocs infantil).	Observació: diagnosi física
	Entorn equipat	- Elements (arbres, vegetació, bancs, taules, papereres, aparcaments de bicicletes, fonts d'aigua, lavabos d'ús públic, canviadors per nadons...) i paviments que permeti	Observació: diagnosi física

		diversos usos o activitats (estada, reunió, activitat física, joc infantil...).	
		- Activitats regulars o esporàdiques que ofereixin serveis adaptats a les singularitats de la població de l'entorn i generin diversos usos a la plaça (esportives, recreatives, lúdiques, culturals...).	Observació i entrevistes: diagnosi social
		- Disseny de l'espai que permeti diversos tipus de mobilitat (persones amb carrets, cotxets, criatures, cadires de rodes, bicis...)	Observació: diagnosi física
		- Elements que contribueixin a millorar la imatge i la bellesa de l'espai (vegetació, art urbà, escultures...)	Observació: diagnosi física
		- Cura, manteniment i neteja de l'espai.	Observació: diagnosi física
Entorn comunitari		- Elements (arbres, vegetació, bancs, taules, papereres, aparcaments de bicicletes, fonts d'aigua, lavabos d'ús públic, canviadors per nadons...) i paviments que permeti diversos usos o activitats.	Observació: diagnosi física
		- Activitats regulars o esporàdiques que ofereixin serveis adaptats a les singularitats de la població de l'entorn i generin diversos usos a la plaça (esportives, recreatives, lúdiques, culturals...).	Observació i entrevistes: diagnosi social
		- Elements de la plaça (art urbà, iconografia, pòsters informatius, senyals...) que mantinguin la memòria de la comunitat, permetin el reconeixement i visibilitzar de les tasques reproductives i les persones que les duen a terme.	Observació: diagnosi física

Font: Elaboració pròpia

DESCRIPCIÓ DE LA PLAÇA I VALORACIÓ DEL NIVELL DE COMPLIMENT DELS INDICADORS

Taula 7. L'espai públic i de relació (descripció i valoració del nivell de compliment dels indicadors)

DIMENSIONS I INDICADORS		NIVELL DE COMPLIMENT (1-5) ¹⁴
Proximitat	- Distància menor de 10 min a peu a diferents serveis i equipaments.	5: La plaça és troba al barri de Sabadell Centre, el barri amb major número de serveis i equipaments. En recorreguts de menys de 10 minuts es poden trobar diversos equipaments públics (com la biblioteca Vapor Badia a 5 minuts, o el Gimnàs municipal a la mateixa plaça), comerços quotidians, parades de transport públic (Renfe i parada de busos a menys de 5 minuts i FGC a 10 minuts). També es poden trobar a prop altres espais de relació.
	- Ubicació en un teixit urbà d'habitatges i sense condicions urbanes que dificultin la connectivitat.	4: La plaça es troba en un teixit urbà consolidat d'habitatges, però ubicada entre edificis que dificulten la connectivitat en sentit nord. Els blocs de pisos es situen al est i l'oest de la plaça, i hi ha un edifici d'oficines de la Telefònica que limita el perímetre de la plaça al sud. Els pisos de l'est tenen oficines a la planta baixa i una residència de gent gran. Les portes d'entrada a aquestes plantes baixes no donen a la mateixa plaça sinó al carrer d'entrada a la plaça. Hi ha dues portes d'entrada/sortida, una en sentit est i l'altra en sentit sud-oest.
Vitalitat	- Activitats regulars o esporàdiques que ofereixin serveis adaptats a les singularitats de la població de l'entorn i generin diversos usos a la plaça (esportives, recreatives, lúdiques, culturals...).	2: <i>"Als matins està molt desert... molt desert..." (Entrevistat 1, veí)</i> . Les activitats externes que generen ús dins la plaça principalment les duu a terme l'esplai Xivarri i el gimnàs. Les del primer col·lectiu son gairebé tots els dissabtes i les del gimnàs són més esporàdiques en època de bon temps. També es realitzen altres activitats durant la Festa Major de la ciutat o organitzades per la associació de veïns

¹⁴ A cada un dels indicadors li correspon una valoració d'1 a 5, sent 1 el valor menor, és a dir, el que més s'allunya de complir amb els requisits necessaris per a ser una plaça feminista, i 5 el que més ho compleix.

		<p>(cantants infantils, petanca, berenars...) però molt esporàdiques.</p> <p>Pel que fa a les activitats externes que generin ús a les plantes baixes: no existeix activitat visible en les plantes baixes.</p> <p>Per últim les activitats externes que generen us a l'entorn: com que la plaça es troba en un barri cèntric hi ha serveis i equipaments, com supermercats, que generen motius de pas per la plaça.</p>
	<p>- Disseny i ubicació que permeti la simultaneïtat i diversitat d'activitats (estada, reunió, activitat física, joc infantil per a diverses edats...) i que promogui el pas de recorreguts quotidians.</p>	<p>3,5: El disseny de la plaça permet la realització de diverses activitats simultànies a tot l'espai (descans en bancs, jocs amb pilota, passejar els gossos) degut a la seva flexibilitat, però els recorreguts en sentit nord queden tallats perquè els edificis que la envolten no permeten el pas.</p>
	<p>- Disseny, ubicació i obertura de l'espai que permeti l'ús de la plaça en diversos moments (dies de pluja, diverses hores del dia...)</p>	<p>2: No existeixen elements que permetin utilitzar l'espai durant els moments de pluja i la plaça es tanca a les nits i els diumenges, a partir del migdia, quan l'activitat al Gimnàs municipal s'atura.</p> <p>L'entrevistat 1 i la 3 diuen que els hi aniria millor que estigués oberta als vespres i que la farien servir. <i>“Quan jo vinc a les 23h d'una activitat cultural del centre doncs ja no puc passar per la plaça perquè esta tancada. Doncs faig els dos catets en lloc de la hipotenusa.”</i> (Entrevistat 1, veí). <i>“A veure, a mi m'agradaria que estigués oberta més temps per treure el meu gos. Perquè com és hiperactiu (la raça en general) doncs li va bé córrer”</i> (Entrevistada 3, jove).</p> <p>Per altra banda, la entrevistada 4 afirma que li sembla bé que la tanquin per qüestions de seguretat. <i>“S'ha d'anar amb “cuidado” també... perquè si hi ha indigents... (...) Home doncs si [el meu pis] donés a la plaça no em faria gens de gracia... És un segon però son pisos molt baixos... imagino que el segon que dona a la plaça... tal com està tot... no et diré aquests... si es pot entrar... si entren elles...no</i></p>

		<p><i>se com ho fan... si entren a la nit ells poden entrar els demés”</i></p> <p><i>(Entrevistada 4, mare).</i> Tot i això, l’entrevistada sap que entren a la plaça encara que estigui tancada.</p>
<p>Diversitat</p>	<p>- Elements (arbres, vegetació, bancs, taules, papereres, aparcaments de bicicletes, fonts d’aigua, lavabos d’ús públic, canviadors per nadons...) i paviments que permeti diversos usos o activitats (estada, reunió, activitat física, joc infantil...).</p>	<p>3: Existeixen diversos paviments (ciment, sorra i gespa) i molt espai, però l’equipament de l’espai no està pensat per fomentar els llocs de reunió i trobada. <i>“Entenc que el parc en sí té molt poques coses que li pugis donar ús” (Entrevistada 2, monitora).</i> Existeixen bancs (en zones de sol i ombra) però que no estan encarats sinó distribuïts de forma més allargada, per tot l’espai. <i>“Que a mi em soni per exemple, no hi ha gaires bancs mirant cap allà [cap a l’estanc]... els bancs que hi ha estan mirant de cara a l’asfalt... i no és que et convidi gaire a seure allà... llavors pot ser... ja et dic... sense perdre l’amplitud [es millor que] es posessin bancs que estiguessin junts entre ells... que et pugessis seure amb algú...” (Entrevistada 2, monitora).</i> De fet alguns d’aquests bancs no tenen respall i cap d’ell tenen reposabraços.</p> <p>Existia una zona de joc infantil fins el 28 d’abril que la van retirar. L’Ajuntament i els veïns afirmen que no s’utilitzava gaire. <i>“Però el parc s’utilitzava molt poc... estava molt brut de caques de colom i no s’utilitzava quasi bé mai.” (Entrevistada 3, jove)</i> <i>“A mi la sorra m’agrada però allà està una mica brut...” (...)</i> <i>La sorra jo crec que va frenar molt, perquè hi viuen molts nens petits i a vegades va bé treure’ls... però caldria un altre tipus de parc. (...) Crec que haurien d’haver posat espuma... d’aquella que posen normalment... algun altre tipus de terra” (Entrevistada 4, mare).</i></p> <p>Pel que fa als altres elements, existeixen papereres en la major part de l’espai i dels recorreguts. No existeixen taules. Hi ha aparcament de bicicletes al costat de la entrada del Gimnàs. Existeix una font d’aigua i un estanc de tres nivells sense aigua, i</p>

		<p>actualment sense ús. Hi ha vegetació a la major part de l'espai i de diversos tipus (gespa, arbres de diverses altures que produeixen ombra, arbustos...). No hi ha lavabos públics ni a la plaça ni als voltants.</p>
	<p>- Diversitat de persones que utilitzen l'espai (en funció del sexe, edat, origen...) sense excloure altres.</p>	<p>2,5: Hi ha diversitat de persones en funció del sexe.</p> <p>Pel que fa a l'edat, hi ha sobretot adults. Infants, joves i avis/es n'hi ha però en menor mesura.</p> <p>A les tardes les persones que treuen a passejar els gossos i que es queden a la plaça monopolitzen part de l'espai. Els gossos van sense lligar per la major part de la plaça. <i>“A vegades hi havia gent que estava amb els gossos... veïns que tenen els gossos allà... es diu plaça Frederic Mompou, saps? Doncs jo dic que aquesta plaça és la plaça dels gossos... perquè allà és s'ajunten totes les tardes 8, 10, 12 senyors i senyores amb gossos i moltes vegades els deixen “sultos” i els gossos estan allà i ells fan la xerrada.” (Entrevista 1)</i></p> <p>Tot i que els amos es situen a la part del sorral més gran, els gossos passen a la part de ciment en la zona de pas d'altres persones. No hi ha diversitat de persones tenint en compte la variable de l'origen.</p>
	<p>- Existència de senyalització no sexista i diversa i inexistència d'imatges discriminatòries.</p>	<p>5: Hi ha pocs cartells i cap d'aquests reproduceix una imatge discriminatòria o sexista.</p>
Autonomia	<p>- Espai i entorn que permetin tenir percepció de seguretat.</p>	<p>3,1: Anàlisi fet en el concepte de seguretat.</p>
	<p>- Disseny de l'espai i de l'entorn i ubicació dels elements arquitectònics, mobiliari urbà i vegetació que no obstaculitzi la visió oberta de l'espai i permeti la vigilància informal.</p>	<p>3,5: El disseny de l'espai, el mobiliari urbà i la vegetació no obstaculitza la visió en la major part de l'espai, però existeix un racó amb poca visibilitat: no es pot saber què passa des de tots els angles de la plaça. És l'espai que queda entre la part del darrera del Gimnàs i els edificis de l'oest. Veure l'annex 9 (1.1 Zona poc visible). Des de les entrades de la plaça la visió varia: a la entrada est es pot veure gairebé tota la</p>

		<p>plaça, però des de la sud-oest només una part. Des de les façanes dels edificis es pot veure tot el perímetre durant els mesos d'hivern i tardor quan no hi ha fulles als arbres.</p> <p><i>“Si parlo dels infants jo crec que aquella plaça també ens agrada molt perquè la vorera és molt ample i les dues sortides estan relativament lluny dels cotxes. I a més, no és un espai obert sinó que al estar tapat pels edificis només té dues sortides i pots deixar als infants més a la seva bola i no tens perill que si s'escapa la pilota...Llavors això és un punt positiu.”</i> (Entrevista 2)</p> <p>Amb els gossos hi ha una sensació similar, com que només hi ha dos sortides és més fàcil vigilar que no s'escapin.</p>
	<p>- Disseny de l'espai accessible i que permeti diversos recorreguts.</p>	<p>3,5: Hi ha tres direccions en les que anar: la primera, de porta a porta, la segona de la porta sud-oest al Gimnàs i la tercera de la porta est al Gimnàs. La primera direcció es pot fer a través del recorregut principal (pel mig de la plaça) o pel costat de l'edifici de la Telefònica com a recorregut alternatiu. La segona direcció es podria fer pel recorregut principal (pel mig de la plaça) o pel costat de l'edifici del Gimnàs, tot i que és un recorregut més estret. Per últim, de la entrada est al Gimnàs es pot anar per la banda esquerra de l'estanc o per la banda dreta. Tots els recorreguts són accessibles perquè es fan a través de ciment al mateix nivell, però i ha espais de la plaça que no es podrien fer fàcilment amb cadira de rodes perquè el paviment es de sorra, gespa o el clavegueram ho dificulta.</p>
	<p>- Il·luminació contínua i suficient pels vianants.</p>	<p>3,5: La il·luminació és continua en tots els recorreguts principals i alternatius. Tot i això és poc intensa. <i>“La il·luminació de nit és molt elemental”</i> (Entrevistat 1). També es detecta que <i>“La part que hi ha la gespa esta molt fosca per les nits. Sobretot a l'hivern que hi ha menys llum de dia perquè a vegades ni encenen el foc que tenen. I també la part de darrera. On hi ha</i></p>

		<p><i>com una porta de garatge. No hi ha llum allà tampoc. (Entrevistada 3)</i></p> <p>Una estona després de que es tanqui la plaça també es tanquen les llums i només queden les dels carrers d'accés. <i>"La llum des carrer d'accés té una llum groga molt "tènue" i que il·lumina molt poc." (Entrevistada 2).</i></p>
	- Cura, manteniment i neteja de l'espai.	<p>3: L'espai d'ús està net però l'estanc porta diversos anys sense aigua i està brut.</p> <p>Hi ha trossos de gespa mal cuidats. Hi ha algunes rajoles desenganxades del terra i que creen un petit graó entre la sorra i el ciment. A les clavegueres més properes a l'estanc ha crescut vegetació, podria suposar un problema per absorbir l'aigua.</p>
	- Prioritat per a vianants en l'espai i l'entorn a través del que s'arriba.	<p>4,5: Prioritat total a l'espai de la plaça als vianants tot i que les motos i les bicis poden entrar fins la porta del Gimnàs. L'entorn és peatonal també.</p>
	- Existència de mapes, cartells informatius o altres elements que facilitin la orientació i el coneixement de les xarxes quotidianes (serveis, equipaments, temps, accessibilitat...).	<p>1: No existeixen mapes d'ubicació respecte al barri ni que facilitin informació quotidiana.</p>
Representativitat	- Elements de la plaça (art urbà, iconografia, pòsters informatius, senyals...) que mantinguin la memòria de la comunitat, permetin el reconeixement i visibilitzar de les tasques reproductives i les persones que les duen a terme.	<p>3,5: Existeix la xemeneia de l'antiga fàbrica tèxtil que s'ubicava en aquest espai que ara s'ha convertit en la plaça. Hi ha una placa informativa però està tant rovellada que no es pot llegir que hi posa. La posició dels bancs permet visibilitzar les tasques de cura que s'estiguin realitzen però no hi ha un reconeixement simbòlic cap a aquestes.</p>

Font: Elaboració pròpia

Taula 8. L'espai públic i de relació (descripció i valoració del nivell de compliment dels indicadors)

DIMENSION I INDICADORS		NIVELL DE COMPLIMENT
Entorn senyalitzat	- Existència de mapes, cartells informatius o altres elements que facilitin la orientació i el coneixement de les xarxes quotidianes (serveis, equipaments, temps, accessibilitat...).	<i>Justificat anteriorment¹⁵</i>
	- Existència de senyalització no sexista i diversa i inexistència d'imatges discriminatòries.	<i>Justificat anteriorment</i>
Entorn visible	- Disseny de l'espai i de l'entorn i ubicació dels elements arquitectònics, mobiliari urbà i vegetació que no obstaculitzi la visió oberta de l'espai i permeti la vigilància informal.	<i>Justificat anteriorment</i>
	- Il·luminació contínua i suficient pels vianants.	<i>Justificat anteriorment</i>
	- Elements de la plaça (art urbà, iconografia, pòsters informatius, senyals...) que mantinguin la memòria de la comunitat, permetin el reconeixement i visibilitzar de les tasques reproductives i les persones que les duen a terme.	<i>Justificat anteriorment</i>
Entorn vital	- Activitats regulars o esporàdiques que ofereixin serveis adaptats a les singularitats de la població de l'entorn i generin diversos usos a la plaça (esportives,	<i>Justificat anteriorment</i>

¹⁵ Hi ha indicadors que serveixen per més d'una dimensió. En els indicadors repetits no es justificarà novament el nivell de compliment sinó que constarà "Justificat anteriorment".

	recreatives, lúdiques, culturals...).	
	- Disseny i ubicació que permeti la simultaneïtat i diversitat d'activitats (estada, reunió, activitat física, joc infantil per a diverses edats...).	<i>Justificat anteriorment</i>
	- Disseny, ubicació i obertura de l'espai que permeti l'ús de la plaça en diversos moments (dies de pluja, diverses hores del dia...)	<i>Justificat anteriorment</i>
Entorn vigilat	- Connectivitat amb les plantes baixes, habitatges, serveis, equipaments o altres espais públics que rodegen la plaça que permetin una relació visual directa.	3: Les plantes baixes no tenen activitat que permeti la vigilància informal. Els habitatges situats al est de la plaça sí que tenen una relació visual directa que els hi permet veure la major part de l'espai. Els habitatges que es troben al oest, en canvi tenen finestres però només es pot veure en una direcció (de dins de l'edifici a la plaça). Pel que fa a l'edifici de la Telefònica és una façana sense finestres transparents. Per últim, des de la porta del Gimnàs es pot veure una part de la plaça.
	- Disseny de l'espai i de l'entorn i ubicació dels elements arquitectònics, mobiliari urbà i vegetació que no obstaculitzi la visió oberta de l'espai i permeti la vigilància informal.	<i>Justificat anteriorment.</i>
	- Diversitat de persones que utilitzen l'espai (en funció del sexe, edat, origen...) sense excloure altres.	<i>Justificat anteriorment.</i>
	- Existència de punt d'ajuda o cabines telefòniques col·locades adequadament en els recorreguts quotidians i en relació al transport públic.	2: La recepció del Gimnàs municipal pot ser un punt d'ajuda per a determinades situacions però no està obert les 24h del dia ni està especialment dissenyat perquè realitzi aquesta funció. No hi ha cabines telefòniques ni altres punts de suport.

	<ul style="list-style-type: none"> - Existència d'un espai descans per a les persones que acompanyen altres persones menys autònomes (per exemple, bancs pròxims a l'espai de jocs infantil). 	<p>4: Existeixen bancs distribuïts per la major part del espai de la plaça, al sol i a l'ombra. On es poden acompanyar infants i avis/es. Per altra banda, la resta de bancs no tenen espatllera.</p>
Entorn equipat	<ul style="list-style-type: none"> - Elements (arbres, vegetació, bancs, taules, papereres, aparcaments de bicicletes, fonts d'aigua, lavabos d'ús públic, canviadors per nadons...) i paviments que permeti diversos usos o activitats (estada, reunió, activitat física, joc infantil...). 	<p><i>Justificat anteriorment.</i></p>
	<ul style="list-style-type: none"> - Activitats regulars o esporàdiques que ofereixin serveis adaptats a les singularitats de la població de l'entorn i generin diversos usos a la plaça (esportives, recreatives, lúdiques, culturals...). 	<p><i>Justificat anteriorment.</i></p>
	<ul style="list-style-type: none"> - Disseny de l'espai que permeti diversos tipus de mobilitat (persones amb carrets, cotxets, criatures, cadires de rodes, bicis...) 	<p>3,5: Els recorreguts quotidians es poden fer perfectament amb qualsevol tipus de mobilitat perquè l'espai és ample. Però les zones on el paviment és de sorra i gespa pot suposar dificultats per moure's amb cadira de rodes, cotxets...</p> <p>No hi ha superfícies podotàctils.</p>
	<ul style="list-style-type: none"> - Elements que contribueixin a millorar la imatge i la bellesa de l'espai (vegetació, art urbà, escultures...) 	<p>3,5: La vegetació permet millorar la imatge de l'espai i generar un sentiment més acollidor. Tot i que no a tot arreu es manté en bones condicions.</p> <p><i>"Clar és això jo li tinc molt "apreci", la vec bonica... sobretot la part del gimnàs que hi ha més plantes...bueno es que a mi m'agrada molt el verd..." (Entrevista 2)</i></p>

	- Cura, manteniment i neteja de l'espai.	<i>Justificat anteriorment.</i>
Entorn comunitari	- Elements (arbres, vegetació, bancs, taules, papereres, aparcaments de bicicletes, fonts d'aigua, lavabos d'ús públic, canviadors per nadons...) i paviments que permeti diversos usos o activitats.	<i>Justificat anteriorment.</i>
	- Activitats regulars o esporàdiques que ofereixin serveis adaptats a les singularitats de la població de l'entorn i generin diversos usos a la plaça (esportives, recreatives, lúdiques, culturals...).	<i>Justificat anteriorment.</i>
	- Elements de la plaça (art urbà, iconografia, pòsters informatius, senyals...) que mantinguin la memòria de la comunitat, permetin el reconeixement i visibilitzar de les tasques reproductives i les persones que les duen a terme.	<i>Justificat anteriorment.</i>

Font: Elaboració pròpia

VALORACIÓ QUANTITATIVA DELS RESULTATS

Taula 9. Valoració quantitativa dels resultats

	INDICADOR	VALOR DE L'INDICADOR ¹⁶	NIVELL DE COMPLIMENT (1-5)		
ESPAI PÚBLIC I DE RELACIÓ	Proximitat	- Distància menor de 10 min a peu a diferents serveis i equipaments. ¹⁷	X4	5	4,7
		- Ubicació en un teixit urbà d'habitatges i sense condicions urbanes que dificultin la connectivitat.	X2	4	
	Vitalitat	- Activitats regulars o esporàdiques que ofereixin serveis adaptats a les singularitats de la població de l'entorn i generin diversos usos a la plaça (esportives, recreatives, lúdiques, culturals...).	X4	2	2,4
		- Disseny i ubicació que permeti la simultaneïtat i diversitat d'activitats (estada, reunió, activitat física, joc infantil per a diverses edats...) i que promogui el pas de recorreguts quotidians.	X2	3,5	
		- Disseny, ubicació i obertura de l'espai que permeti l'ús de la plaça en diversos moments (dies de pluja, diverses hores del dia...)	X2	2	
	Diversitat	- Elements (arbres, vegetació, bancs, taules, papereres, aparcaments de bicicletes, fonts d'aigua, lavabos d'ús públic, canviadors per nadons...) i paviments que permeti diversos usos o activitats (estada, reunió, activitat física, joc infantil...).	X6	3	3
		- Diversitat de persones que utilitzen l'espai (en funció del sexe, edat, origen...) sense excloure altres.	X3	2,5	

¹⁶ El valor que té un indicador es dona en funció del marc teòric i la diagnosi proposada per Col·lectiu Punt 6 (2017)

¹⁷ Llistat d'equipaments i serveis: Comerços: supermercats, comerç de proximitat, forns, quioscos, bars, roba, alimentació, calçat, electrodomèstics, perfumeries, drogueries, bugaderies, tintoreria, perruqueries, ferreteries...). Atenció al públic de tràmits administratius. Serveis de salut: caps, hospitals... Centres educatius: escola, institut, guarderies... Centres socials, culturals i d'oci: centre cívic, biblioteca, extraescolars, ludoteques, espais per activitats físiques, teatres, cinemes... Places i parc. Serveis bancaris. Transport: bus, tren, taxi, carrils i aparcaments per a bicis.

SEGURETAT		- Existència de senyalització no sexista i diversa i inexistència d'imatges discriminatòries.	X1	5		
	Autonomia	- Espai i entorn que permetin tenir percepció de seguretat ¹⁸	X3	3,1	3,2	
		- Disseny de l'espai i de l'entorn i ubicació dels elements arquitectònics, mobiliari urbà i vegetació que no obstaculitzi la visió oberta de l'espai i permeti la vigilància informal.	X3	3,5		
		- Disseny de l'espai accessible i que permeti diversos recorreguts.	X2	3,5		
		- Il·luminació contínua i suficient pels vianants.	X2	3,5		
		- Cura, manteniment i neteja de l'espai.	X2	3		
		- Prioritat per a vianants en l'espai i l'entorn a través del que s'arriba.	X1	4,5		
		- Existència de mapes, cartells informatius o altres elements que facilitin la orientació i el coneixement de les xarxes quotidianes (serveis, equipaments, temps, accessibilitat...).	X1	1		
	Representativitat	- Elements de la plaça (art urbà, iconografia, pòsters informatius, senyals...) que mantinguin la memòria de la comunitat, permetin el reconeixement i visibilitzar de les tasques reproductives i les persones que les duen a terme.	X1	3,5	2,8	
		- Equitat en el nomenclàtor.	X1	2		
	SEGURETAT	Entorn senyalitzat	- Existència de mapes, cartells informatius o altres elements que facilitin la orientació i el coneixement de les xarxes quotidianes (serveis, equipaments, temps, accessibilitat...).	X1	1	3
			- Existència de senyalització no sexista i diversa i inexistència d'imatges discriminatòries.	X1	5	
		Entorn visible	- Disseny de l'espai i de l'entorn i ubicació dels elements arquitectònics, mobiliari urbà i vegetació que no obstaculitzi la visió oberta de l'espai i permeti la vigilància informal.	X3	3,5	3,5
- Il·luminació contínua i suficient pels vianants.			X2	3,5		

¹⁸ Per obtenir aquest indicador s'ha de tenir present la resta d'indicadors que responen al concepte de "seguretat".

	- Elements de la plaça (art urbà, iconografia, pòsters informatius, senyals...) que mantinguin la memòria de la comunitat, permetin el reconeixement i visibilitzar de les tasques reproductives i les persones que les duen a terme.	X1	3,5	
Entorn vital	- Activitats regulars o esporàdiques que ofereixin serveis adaptats a les singularitats de la població de l'entorn i generin diversos usos a la plaça (esportives, recreatives, lúdiques, culturals...).	X4	2	2,4
	- Disseny i ubicació que permeti la simultaneïtat i diversitat d'activitats (estada, reunió, activitat física, joc infantil per a diverses edats...).	X2	3,5	
	- Disseny, ubicació i obertura de l'espai que permeti l'ús de la plaça en diversos moments (dies de pluja, diverses hores del dia...)	X2	2	
Entorn vigilat	- Connectivitat amb les plantes baixes, habitatges, serveis, equipaments o altres espais públics que rodegen la plaça que permetin una relació visual directa.	X3	3	3
	- Disseny de l'espai i de l'entorn i ubicació dels elements arquitectònics, mobiliari urbà i vegetació que no obstaculitzi la visió oberta de l'espai i permeti la vigilància informal.	X3	3,5	
	- Diversitat de persones que utilitzen l'espai (en funció del sexe, edat, origen...) sense excloure altres.	X3	2,5	
	- Existència de punt d'ajuda o cabines telefòniques col·locades adequadament en els recorreguts quotidians i en relació al transport públic.	X1	2	
	- Existència d'un espai descans per a les persones que acompanyen altres persones menys autònomes (per exemple, bancs pròxims a l'espai de jocs infantil).	X1	4	
Entorn equipat	- Elements (arbres, vegetació, bancs, taules, papereres, aparcaments de bicicletes, fonts d'aigua, lavabos d'ús públic, canviadors per nadons...) i paviments que permeti diversos usos o activitats (estada, reunió, activitat física, joc infantil...).	X6	3	2,9

		- Activitats regulars o esporàdiques que ofereixin serveis adaptats a les singularitats de la població de l'entorn i generin diversos usos a la plaça (esportives, recreatives, lúdiques, culturals...).	X4	2	
		- Disseny de l'espai que permeti diversos tipus de mobilitat (persones amb carrets, cotxets, criatures, cadires de rodes, bicis...)	X2	3,5	
		- Elements que contribueixin a millorar la imatge i la bellesa de l'espai (vegetació, art urbà, escultures...)	X2	3,5	
		- Cura, manteniment i neteja de l'espai.	X2	3	
	Entorn comunitari	- Elements (arbres, vegetació, bancs, taules, papereres, aparcaments de bicicletes, fonts d'aigua, lavabos d'us públic, canviadors per nadons...) i paviments que permeti diversos usos o activitats.	X6	3	2,9
		- Activitats regulars o esporàdiques que ofereixin serveis adaptats a les singularitats de la població de l'entorn i generin diversos usos a la plaça (esportives, recreatives, lúdiques, culturals...).	X4	2	
		- Elements de la plaça (art urbà, iconografia, pòsters informatius, senyals...) que mantinguin la memòria de la comunitat, permetin el reconeixement i visibilitzar de les tasques reproductives i les persones que les duen a terme.	X3	3,5	

Font: Elaboració pròpia

ENTREVISTA 1

Perfil:

Veí de 67 anys, que viu al barri des de que es va construir. Fa més de 30 anys.

Entrevista codificada:

Li explico que estic fent l'entrevista pel treball de final de grau i la estructura que seguirà i li recordo que la gravaré però que serà anònima

Taula 10. Entrevista 1		
PREGUNTES/RESPOSTES		DIMENSIÓ
P	Explica'm quines activitats realitzaves tu abans del confinament a la plaça.	
R	Pràcticament passava de llarg, simplement... Passava perquè era més fàcil i en tot cas el que si que feia era veure el que hi havia perquè el meu pis dona a la plaça.	Vitalitat Entorn vigilat
P	I passar per anar a fer què?	
R	Per anar a comprar... per anar a passejar, per anar a les activitats... Quan no puc passar és a la tarda/nit perquè tanquen i he de donar la volta.	Vitalitat
P	A partir de quina hora tanquen	
R	Doncs a partir de les 9... moltes vegades sobretot a l'hivern està tancat... perquè jo vaig a diferents llocs perquè jo vaig a diferents activitats, tot el que és anar cap al centre sempre passo pel mig de la plaça.	
P	I aquests trajectes que feies els fas sol? O amb algú?	
R	Majoritàriament sol, quasi sempre.	
P	I llavors, que diries que passaves cada dia?	
R	Sí, molt sovint.	
P	Cada dia? De dilluns a divendres? Els caps de setmana també?	
R	Sí, sí, sí, els dissabtes també.	Vitalitat
P	Quins horaris més o menys feies?	
R	Jo es que ara estic jubilat, abans d'estar jubilat o després?	
P	Quan fa que estàs jubilat?	
R	Dos anys?	
P	Llavors des de que estàs jubilat, quins horaris fas?	
R	De passar a la plaça? Doncs sortia normalment al matí a comprar, a llegir o comprar el diari o anava a la biblioteca...	Vitalitat
P	Però no passes per la plaça, o sí?	
R	Sí moltes vegades sí, la majora sí, perquè quasi tot està al centre i totes les tardes de dimecres, de dimarts, vaig a cantar i passo també per la plaça perquè està just a l'altra banda de la plaça.	Vitalitat

P	I els caps de setmana?	
R	Els dissabtes sobretot passo a comprar perquè m'agafa en diagonal amb la botiga on normalment compro. A vegades em trobo gent a vegades no.	Vitalitat
P	I quin recorregut fas per la plaça, doncs?	
R	Entro per una de les... te dues entrades la plaça, una entrada que dona al meu carrer, al carrer estació i una sortida (perquè jo entrava per aquí sempre, entre els dos blocs) i surto per l'altra banda que està justament en diagonal. Que va directament a l'altre carrer on hi ha el comerç.	
P	I quan tu utilitzaves la plaça, Bueno quan passaves... coïndides amb altra gent?	
R	Sí, sovint sí	
P	I quin tipus d'activitat feien? De pas? O estaven allà?	
R	La majoria de les vegades trobava gent de pas... que venien de comprar, perquè ens creuàvem i em trobava veïns o gents conegudes del barri que venien de comprar també o que passaven de llarg. A vegades hi havia gent que estava amb els gossos... veïns que tenen els gossos allà... es diu plaça Frederic Mompou, saps? Doncs jo dic que aquesta plaça és la plaça dels gossos... perquè allà és s'ajunten totes les tardes 8, 10, 12 senyors i senyores amb gossos i moltes vegades els deixen "suelos" i els gossos estan allà i ells fan la xerrada.	Vitalitat Diversitat
P	I més o menys quin espai ocupen?	
R	Els gossos? Tot el que estan lliure, però les persones s'asseuen el alguns dels bancs que hi ha allà a prop de la gespa. I els gossos els tenen jugant per allà perseguint-se jugant... i allà estan... per tota la plaça...	Diversitat
P	Em... això a les tardes... i als matins? Quines persones hi ha?	
R	Als matins està molt desert... molt desert... hi havia, que ara han tret fora un petit parc infantil... a vegades sí que hi havia algunes mares al parc infantil...	Vitalitat
P	Als matins?	
R	Sí, als matins sobretot. No a les 9 del matí, als migdia, a les 10h a les 11h a les 12h si que em trobava algunes vegades nens...	Vitalitat
P	Els caps de setmana suposo?	
R	Sí, sobretot dissabtes, diumenges. Però també als migdia, nens i nenes que venen de l'escola, perquè el carrer industria i ha una escola, i una mica més enllà també hi ha una altra escola, o sigui a prop hi ha dos escoles... una privada i una pública...no, dos privades i una pública... però eren lloc de pas i un petit parc de jocs per a nens...	Vitalitat
P	Vale	
R	Dissabte també estava molt ocupada la plaça per grups d'esplai... de diferents esplais... moltes tardes dels dissabtes portaven aquí a jugar i a berenar a la canalla d'esplais.	Vitalitat
P	Vale	
R	Això clar... ha quedat trencat amb el coronavirus... que ara s'ha trencat	
P	I quin tipus de persones que son aquestes que? Joves, grans, nens...?	
R	Sí... home quan jo vaig em trobo gent... no és un lloc de passejar... és un lloc de ser-hi... els amos dels gossos... i hi ha edats, des de 40 anys, de 60, de 30 de 20... de totes les edats... son pares i mares o amos de gossos. Quan parlo de la canalla que va a l'escola són nois i noies escolars del barri i de l'altra banda de la gran Via	Diversitat

	també i de comerç... tothom... sobretot mares, principalment (algun home també però quasi totes dones).	
P	Llavors diries que els gossos monopolitzen una mica l'espai a les tardes?	
R	Sí, sí, a les tardes sí. Sí, sí. De fet a vegades es creen baralles de gossos que els han d'apartar de seguida perquè des de casa meva se sent bordar algunes vegades i... a vegades ha sigut amb bronques entre gossos...	Diversitat
P	Cada quan diries que passa això?	
R	A veure... cada dia hi ha gossos a la tarda... Però les bronques de gossos normalment estan més controlats... ocasionalment... això no és molt freqüent... de fet algunes vegades m'he trobat a la policia que avisaven a la gent que havien de portar els gossos lligats... perquè encara que el joc infantil tenia unes tanques de "madera" a vegades els gossos jugant saltaven la tanca directament i entraven al sorral on jugava la canalla (quan no hi havia canalla). Però ara des dels últims anys, hi ha poca canalla que vagi allà al sorral i que vagi als gronxadors. Algunes vegades si que hi havia alguns però no gaires.	Seguretat
P	Vale. I saps si hi ha activitats regulars o esporàdiques organitzades a la plaça de qualsevol tipus?	
R	Sí, sí, com que és una plaça que esta vinculada o oberta i tancada pel gimnàs municipal, sovint sobretot a l'estiu... a l'estiu si que hi ha bastantes activitats... gestionades suposo que per l'Ajuntament... o diferents entitats... aquí he vist jo a la festa major de barri de la associació de veïns es feia allà tot un dia una feta amb un "tarimat" que posava l'ajuntament, allà es feia música, ball, menjar, dinar, però un dia només, com a festa major. En les festes majors sempre hi ha una activitat, posen un "tablao" i a partit d'aquí hi ha o jocs infantils o cantants infantils... i a vegades un... la part del sorral que hi ha (la del mig) allà es feien jocs de....de petanca? no, de bitlles! La associació de bitlles del barri organitzaven concurs de bitlles.	Vitalitat Diversitat Entorn equipat
P	I llavors com de regulars o esporàdiques diria que son aquestes activitats?	
R	Normalment són un dia o un cap de setmana en tot l'estiu. El que si que feien més sovint... al constat... a la part... al darrera de la xemeneia el que feien també durant una temporada era una associació de tai chi o d'aquests balls lents, orientals que feien suposo que en lloc de fer-ho dins del gimnàs ho feien fora. Aquests si que ho feien durant dues setmanes seguides a diari però sempre dependent de l'activitat de gimnàs. Ah per cert, la gent que passeja molt per allà és la gent que entra i surt del gimnàs. A les 9h del matí, a les 10h del matí, dones, joves, gent gran que fa gimnàs... Això, vianants que fan servir el gimnàs.	Vitalitat Diversitat Entorn equipat
P	Vale. Llavors... has participat tu en algun tipus d'activitats que s'organitzin a la plaça?	
R	Recentment no... només la faig servir com a pas... Històricament sí perquè he tingut tres fills aquí i amb les fills si que fèiem festes, invitàvem a tota la colla d'amics... perquè és un lloc molt tancat, no té soroll, és molt pacífic, molt tranquil... la única molèstia és ara que ha sigut envaït pels gossos, però històricament aquesta plaça ha tingut molt ocupada per la canalla i per festes i per això encara venen de diferents grups d'esplai els dissabtes. Però en l'època de final de primavera i estiu.	Vitalitat Diversitat Entorn equipat
P	Vale. I hi ha una residència d'avis aquí al costat, no?	
R	Bueno és residència i és centre de dia, és dels dos. Hi ha gent permanent i gent que no	Diversitat
P	I has vist si utilitzaven la plaça, o no?	

R	Sí sobretot quan fa bon temps els treuen els iaïos i les iaïes , fins i tot en cadires de rodes... estan amb ells alguns cuidadors, sempre es treuen doncs això aprofiten com una part per a ells.	Diversitat
P	Per a quina zona es col·loquen o utilitzen tota la plaça?	
R	Depèn de la zona de sol o d'ombra. Però com que molts van amb cadira de rodes, doncs suposo que les cadires tenen que poden posar fre. Doncs si és agradable estar al sol doncs al sol i sinó a la zona d'ombra.	Diversitat
P	Vale, i creus que hi ha bona accessibilitat per tothom ara que parlàvem d'això de la rampa? Per a diferents cossos o persones amb diversitat funcional o amb cadira de rodes?	
R	No trobo dificultat, de fet, alguns encara veig gent que no es... d'avis que van amb cadira de rodes automàtica que sempre em trobo algun amic allà al barri que està a la plaça. Fins i tot a l'hivern ara abans del coronavirus. Els dies de sols dona un passeig per aquí. I no és un avi del centre, és un veí de més enllà amb el que jugava allà.	Autonomia
P	Vale.	
R	Dificultat? Dificultat? No... és llisa, llisa, llisa. Te una petita pendent de la xemeneia cap a baix per l'aigua però no és molt forta. De fet, la canalla... a vegades també s'ajunten sovint algunes... ara ja no me'n recorda... hi ha grups de nois que venen en bicicleta i juguen allà i aparquen la bicicleta i es posa allà a jugar, xerrar, cantar...	Autonomia
P	Grups de nois que vols dir? Joves?	
R	Sí de 16, 18, 20 anys que venen en bici i que venen com a amics a fer petar la xerrada.	Diversitat
P	I per quina zona estan? Per la banda de la xemeneia?	
R	Sí just per l'altra banda de la xemeneia, que queden una mica més al marge i fins i tot algunes vegades han entrat... però això ja no acostuma a passar... algunes vegades entraven els nois a dins de la plaça.... però això ja fa temps perquè fa molt temps que no els veig que es saltin la tanca.	Seguretat
P	I creaven molèsties o...?	
R	Va haver una època per fa molts anys... que es van queixar els veïns perquè hi havia restos de xeringues en la part final amagada , del fons. On hi ha la zona verda. On esta la tanca on hi ha plantes i tal allà... i queden com molt amagats de la gent.	Seguretat
P	Darrera del gimnàs vols dir?	
R	Es que no és darrera del gimnàs, la part del darrera dona a una altra casa.	
P	O sigui entre el gimnàs i el bloc...	
R	Sí, entre el gimnàs i el bloc de pisos que hi ha allà, correcte.	
P	I què dius que hi havia?	
R	Bueno de que hi havia algunes queixes de que deien que s'havien trobat algunes xeringues de drogoaddicció... però fa molt temps que no es veu, fa molt temps.	Seguretat
P	I per saber una mica com esta situada... diries que hi ha distancia a menys de 10 min a peus a diferents serveis i equipaments de la ciutat?	
R	Sí és una plaça molt cèntrica. Està pràcticament a 7 min de l'Ajuntament, abans de l'ajuntament hi ha 2 despatx municipals al carrer industria. El del... el de... no se com es diu... el despatx Lluch que es un despatx històric modernista, i hi ha la	Proximitat

	<p>oficina municipal també allà i en front hi ha la oficina de recaptació municipal. Per tant al mateix carrer... i està correu també, la zona central de correus. O sigui és una zona molt fàcil d'accés a qualsevol lloc del centre. Hi ha la Renfe, les estacions, la oficina de Renfe també, hi ha la seguretat social una mica més enllà, però a menys de 5 min de la plaça. En el barri... si considerem que la plaça és un centre de petit barri doncs el centre centre de la ciutat està a pràcticament 7 o 8 minuts de tots els serveis possible.</p>	
P	Vale	
R	A part hi ha la estació de renfe i la estació d'autobusos.	Proximitat
P	Vale. Ara et faig una petita definició del que algunes autores han considerat que és la representativitat. De que en un espai o una ciutat sigui representativa de la població. Diu: existeix representativitat quan l'espai permet algun reconeixement i visibilitat real i simbòlica de tota la comunitat de manera que es valori la memòria (com el patrimoni social i cultural) amb equitat i amb la participació de les persones en les decisions urbanes. Creus que existeix representativitat a la plaça?	
R	És una pregunta una mica complicada	
P	Et repeteixo la definició?	
R	Vale sí	
P	Existeix representativitat quan l'espai permet algun reconeixement i visibilitat real i simbòlica de tota la comunitat de manera que es valori la memòria amb equitat i amb la participació de les persones en les decisions urbanes.	
R	A veure hi ha algun element que si que encaixa podríem dir... per exemple el propi nom de la plaça, i fan la descripció de que és un músic. Hi ha dos o tres arbres que són històrics que tenen mes de 100 anys. Dos lledoners i un altre que es un avet, que tenen la placa de l'alçada que tenen. Hi ha també com a element històric la xemeneia. Que per cert la placa algú la va trencar, però tenia una placa commemorativa de la alçada i la construcció i de que aquí hi havia un vapor. Fora d'això.... hi havia aquest petit espai tancat per a canalla i hi havia també tota una línia de... on es possible seure amb sorral i amb gespa per darrera que es pot utilitzar per diferents motius...tenia també una font... però fa uns anys... quan va haver un problema de falta d'aigua.... fa uns 15 o 20 anys ha haver un buidatge molt important a Catalunya de tot els pantants i hi llavors una font que hi havia (un circuit tancat)... que suposo que es va fer per fer algun element diferencial. Aquestes basses fins i tot alguns nens es banyaven allà en les basses però es van tancar i ara és un espai absolutament inservible. De fet, alguns veïns vam fer una referència a l'Ajuntament de que es possés terra perquè la gent pugui posar flors, de plantes naturals. Però de moment està desocupat. S'ha cuidat bé. La gespa es segava, s'escombrava però més elements així històrics... com no sigui aquests que t'he dit.	Representativitat
P	Vale passem doncs a la segona part, més de valoració de la plaça. Tu perquè creus que utilitzes aquesta plaça i no una altra. És a dir quins elements consideres que son positius.	
R	Per mi el més positiu és que en lloc de fer els dos catets faig una hipotenusa per passar. I sempre m'estalvio de donar la volta a dos edificis més. Per cert, el Suis és un bar històric que està aquí al costat. Esta tocant a la plaça en front de la estació, que també és històrica. Que son de principis del segle XX o finals del XIX i això son històrics que no t'ho havia comentat abans. Es que no acabo d'entendre la pregunta... per que la faig servir jo? La faig servir de pas. Prefereixo caminar que no estar parat.	Vitalitat

P	Vale. I diries que el disseny de l'espai i l'entorn i la ubicació dels elements i el mobiliari urbà obstaculitzen la visió oberta o creus que és visible?	
R	Aquesta plaça és com una plaça... gairebé tancada... de fora qualsevol que passi pel carrer casi ni sen adona . Perquè s'ha d'entrar entre dos blocs. És una plaça tancada per edificis, per un edifici molt alt que és la telefònica i a l'altre costat també té un bloc de 6 o 7 pisos, que té una plaça interior privada. I per tant aquells veïns no la fan servir, a no ser ocasionalment, però no és... és una plaça té una avantatge important. És molt tranquil·la i molt silenciosa . Perquè esta rodejada de blocs de pisos i està allunyada de la Gran Via. Esta molt a prop però molt més pacífica perquè no té soroll.	Entorn visible
P	Però dins de la plaça creus que té bona visibilitat?	
R	Dins de la plaça només es veu la plaça i els edificis.	
P	Em refereixo si quan estàs dins de la plaça si veus tots els espais.	
R	Sí, això sí, gairebé tots. Excepte per un petit racó que és per on entren el material del gimnàs, quasi tota la resta sí. La entrada te una mena de L, la plaça. Però està molt oberta.	Visibilitat
P	Vull dir que no hi hagi mobiliari o arbustos que tapin la visibilitat	
R	No, no. Hi han uns llorers petits que fan maco en la terra... i els arbres són ja molt grans i la visibilitat és perfecta .	Visibilitat
P	I saps si està ben il·luminada? Que sigui continua... a les tardes o nit.	
R	A la nit...és una plaça tancada... perquè està gestionat pel gimnàs. I ells obren i tanquen quan entren i se'n van. Entren pot ser a les 9 i tanquen a les 9 o les 10h depèn de l'horari. Per tant...	Vitalitat
P	Creus que el disseny de l'espai permet que hi hagi activitats simultànies i diverses?	
R	A veure... És que elements aquet que hi havia i que l'han tret perquè no es feia servir (el parc infantil) només hi ha bancs . Tres o quatre llocs per seure al ombra perquè estan tocant a l'edifici de la telefònica... i després hi ha això sí, a tot el llarg la separació la part de la terra de la part de la gespa tot un banc de pedra molt llarg. I aquí no hi ha més mobiliari. El que era... les tres basses d'aigua... com que no hi ha aigua a vegades ho fan servir els nens per jugar a dins perquè està infrutilitzat. No hi ha mobiliari. Hi ha dos o tres papereres i ja està... Pot ser si que aquí si que faria falta alguna millora important. De de luego".	Entorn equipat
P	En quin sentit? Què creus que es podria fer?	
R	Bueno de mobiliari...Doncs... Eh... si fan espai infantil... perquè ja quasi bé els nens i els pares i mares ja no porten els nens mes que a l'estiu i la primavera i la tardor són... 9 mesos que la podrien fer servir. I bueno ara es que pot se han fet més places a l'entorn... Només és una zona de pas... no és una plaça per estar a no se pels amos dels gossos que els deixen "suelos" i no s'escapen... La veig una plaça de pas simplement. O jo la visc així...	Entorn equipat
P	Creus que hauria d'estar oberta més temps? És a dir a part dels horaris del gimnàs? Que hauria d'estar oberta 24h o els diumenges?	
R	Amb quina utilitat? Quina altra utilitat tindria? Perquè la gent no s'hi queda quan ja es fa fosc. La il·luminació de nit és molt elemental . Bueno si que te llums forts i llums més petites. Té doble il·luminació. Però com que això ho gestionen des del gimnàs... Quan sen van deixen les llums automàticament i cap a les 12h o la 1h s'apaguen totes les llums a vegades perquè com que és un recinte tancat...	Entorn visible
P	I que creus que hauria de canviar perquè per exemple tu la fessis servir no només com un espai de pas?	

R	Doncs si hi hagués algun tipus de... no se... a vegades he pensat jo... en altres llocs zones de jocs també per adults... de gimnàs. Aparells públics de gimnàstica però jo no ho faria servir de moment tampoc. Jocs de terra d'escacs... Bueno hi ha altres possibilitats però jo no he pensat gaire en això.	Entorn equipat
P	Vale, ja estem acabant. Diries que és una plaça agradable, doncs? Amb elements que contribueixin a millorar la imatge, per exemple?	
R	Pues no se que dir-te... perquè jo... que és millorable, segurament, però... ara... a veure... quan hi ha activitat és una plaça alegre, perquè veus per exemple, quan veus tota la canalla jugant doncs és una alegria important, quan venen esplai de diferents llocs... A vegades l'han fet servir algunes escoles que portaven els nens a berenar... sortides escolars... i així perquè a vegades també és una zona de pas que també hi ha excursions infantils i això... i fan com un petit descans. És una plaça que està molt interessant si hi monitors que dirigeixen els jocs dels nens. És poden fer moltíssimes coses, però... perquè els nens estan molt protegits. S'ha jugat a pilota també molt sovint... de fet alguns arbres han patit el creixement per culpa de que els feien servir de porteries sempre [riu].	Vitalitat Entorn vigilat
P	Quins arbres vols dir?	
R	Hi ha "unos chopos"... com es diuen? Uns pollancre, que estan allà en filera, a la part del fons, que miren cap a la entrada de la telefònica, 6 o 8 arbres. I els que estan just al mig de la plaça eren típics per fer la porteria, perquè estan molt al centre. És pot fer... Bueno aquí jo he vist jocs berenars i esmorzars... venen aquí els músics dels castellers una vegada a l'any. I fan música i fan cançons. Així que activitats de lleure i petits concerts... balls de grups de dansa. Sempre han donat, però és només en èpoques d'estiu i en èpoques senyalades... una diada de no se què una diada d'una altra cosa...	Vitalitat
P	Vale, més esporàdic, no?	
R	Sí, molt esporàdic sí. I sobretot molt concentrat a l'estiu. A l'estiu si que té mo...[anava a dir molta però no ho acaba de dir] una certa vitalitat sí.	Vitalitat
P	I llavors et genera algun tipus de sentiment de pertinença en aquests moments?	
R	Sí perquè sí... jo fa més de 25 anys que visc aquí i he vist... Bueno he fet passejar el meus fills, he vist molts amics... he conegut moltes veïnes d'aquí perquè coincidíem amb canalla en aquella època... per tant sí me la sento meva, me la sento pròpia... de fet... Bueno m'agradaria... He fet alguna proposta com et comentava abans de que arreglessin aquests parterres que tenen, que fessin parterres d'aquestes basses d'aigua que poden ser un problema sanitari fins i tot perquè quan plou pot haver-hi mosquit tigre, problemes de mosquits... I dels gossos he vist que els municipals ja han fet alguna atenció a alguns propietaris però sí... me la faig meva...	Entorn comunitari
P	Vale, i en general... quina percepció de seguretat et dona?	
R	Jo no tinc problemes perquè quan es va generar allò que et comentava de que a les nits algunes vegades s'havien saltat la tanca o es tancaven allà al fons molt a les fosques per fumar o pel que sigui...però això fa molts anys que ha desaparegut afortunadament. I no em fa por. De fet, com que a partir de les 10h de la nit...quan jo vinc a les 11h d'una activitat cultural del centre doncs ja no puc passar per la plaça perquè està tancada. Doncs faig els dos catets en lloc de la hipotenusa tranquil·lament... doncs... no, a mi no m'ha generat problemes de seguretat la plaça, perquè a la nit està tancada i de dia... sempre hi ha alguna gent que entra o que surt per una banda o per l'altra banda. És com un carrer en aquest sentit.	Seguretat Vitalitat
P	Molt bé, doncs ja està.	

Li dono les gràcies i tanco la gravadora. Seguim comentant alguna cosa de la plaça (de forma més informal).

R	I li pregunto si en general diria que té vitalitat i em diu clarament que no, que des de que ha passat a ser una plaça per a gossos hi ha menys nens/es i persones. Que abans, fa uns 20 anys, hi havia més gent.	Vitalitat
---	---	-----------

Font: Elaboració pròpia

ENTREVISTA 2

Perfil:

Monitora de l'esplai Xivarri, de 22 anys. Fa més de 10 anys que coneix la plaça, l'ha viscut com a nena i com monitora.

Entrevista codificada:

Li explico que estic fent l'entrevista pel treball de final de grau i la estructura que seguirà i li recordo que la gravaré però que serà anònima.

Taula 11. Entrevista 2		
	PREGUNTES/RESPOSTES	DIMENSIONS
P	Em pots explica'm quines activitats realitzaves a la plaça?	
R	Sí, doncs bàsicament jo només hi vaig en horari d'esplai que són els dissabtes a la tarda. I allà anem a fer activitats amb els infants, normalment amb els infants de colles més petites. De de 5 a 10 anys.	Vitalitat Diversitat
P	[Es talla la connexió i la reprenem] M'estaves dient amb els nens amb els que vas	
R	Sí, bàsicament tota la experiència que tinc en aquella plaça és d'anar-hi amb els infants de l'esplai. Amb la franja de més petits. Normalment anem tots els mesos de l'any, menys quan ja fa més fred o els dies que plou, perquè com és tot a l'aire lliure i no hi ha cap espai cobert. Estàs bastant lligat al temps que faci.	Vitalitat
P	I llavors quants nens anàveu? I monis?	
R	Clar.. les nostres colles són de 20 nens. Llavors la plaça és gran, però tampoc molt...depèn de amb que ho comparis...llavors com que la veritat és que en aquella zona no es que hi hagin parcs massa amplis acostumàvem a anar més d'una colla. Pot ser arribàvem a ser 40 nens. Pot ser també 3 colles. Normalment anàvem els més petits, pot ser llavors les colles eren de menys infants i per tant no arribàvem a 40 però pot ser uns 30.	Vitalitat
P	I quins espais utilitzaven? O sigui quina zona?	
R	Hi ha la zona amb el parc infantil que aquella és com la primera zona en la que van els nens. Però en general si vols fer activitats guiades no les pots fer al parc infantil. Llavors com que fa una mica en forma de L ens repartíem com el parc i uns feien a la banda que dona al gimnàs (on està la font que no hi ha aigua) i després l'altra part. Jo crec que jugàvem més per l'asfalt que no pas per la zona que hi ha la sorra i la gespa darrera els bancs. No se perquè... Bueno es que no es	Vitalitat Diversitat

	ven be gespa... però no és gaire agradable per seure... és més net seure a l'asfalt que no en aquella zona.	
P	Vale ara han tret els jocs infantils... creus que la utilitzaríeu menys?	
R	Clar com que nosaltres anem a fer activitats d'esplai gairebé que els gronxadors et suposen més problemes que no coses bones, perquè els nens es distreuen molt. Però si que entenc que si el parc en sí te molt poques coses que li pugis donar ús. Té 4 bancs i poc lloc més on jugar realment. No hi ha llocs per amagar-se... no es que tingui mes coses... llavors això és el que podria ser una mica més atractiu pels infants...	Entorn equipat
P	I quan utilitzàveu la plaça coincidíeu amb altra gent? Vull dir si veieu que hi havia més persones a la plaça?	
R	La veritat és que no... a més com hi anàvem els dissabtes a la tarda no és una hora en la que la gent vagi gaire al gimnàs... Llavors en tot cas, és gent que entrava i pot ser persones que ho utilitzaven com a dreuera... com és de pas. Com a molt algun dia alguna persona de la tercera edat s'asseia al banc i s'estava allà una estona. I suposo que al veure que hi havia nens jugant li servia com una mica d'entreteniment. Però la veritat és que jo no la he vist gaire ocupada.	Vitalitat
P	Fins quina hora m'has dit que esteu?	
R	El nostre esplai és de 4.30h a 7h. De fet se que la plaça la tanquen però no se a quina hora	
P	I llavors utilitzàveu la plaça durant tota la estona d'esplai. O marxàveu abans o després?	
R	Si normalment sí, de fet com ja et dic, és la plaça que tenim al davant és com una plaça que al final te la passes a estimar i que forma part de l'esplai i llavors per exemple el primer dia el fem allà o activitat allà. O altres activitats especial. Com la festa major fins i tot. Llavors hi ha dies que pot ser si que hi hem estat tot el dia i que em fet un horari extraordinari que hem allargat més les activitats. Però un dissabte normal d'esplai, pot ser que t'hi passis tota la tarda o pot ser que sigui un joc on hagi de fer una ruta per la ciutat i aquell sigui un joc de pas on només estiguis 20 min.	Entorn comunitari Vitalitat
P	Saps si a part de les activitats que feu vosaltres hi ha més activitats organitzades a la plaça?	
R	Que a mi em soni no... No em sona haver vist mai cap cartell anunciant res... I ja et dic, jo crec que he estat a l'esplai gairebé 10 anys i pot ser és molt agosarat dir això però no em sona mai haver vist gent dins la plaça fent activitats. Pot ser de pas, pot ser un parell de persones assegudes al banc... però més enllà d'això... que jo sàpiga no.	Vitalitat
P	Vale... Perquè tingui una idea... més o menys fèieu les activitats més regulars els dissabtes a la tarda i després feu altres de diferents moments del dia que són més esporàdiques, no?	
R	Sí. Exacte.	
P	I més o menys com d'esporàdiques diries que són? Quantes faríeu aproximadament a l'any?	
R	Que les fem allà a la plaça conta 3, una per trimestre.	Vitalitat
P	Vale. I una mica canviant de tema. Creus que hi ha bona accessibilitat per tothom... per diversos tipus de cossos, persones amb diversitat funcional... amb cadira de rodes o dependents?	
R	Sí, jo crec que si perquè els dos accessos no estan elevats... no has de pujar cap graó, són molt amples... llavors com a molt com que si que hi ha zona de sorra pot ser això seria com el que seria més complicat de passar per allà en el cas de	Autonomia

	que algú anés en cadira de rodes. Però et diria que al menys l'accés si que és còmode per tothom. Un cop allà... clar es que tampoc no hi ha gaire cosa... hi han els bancs.... i llavors hi ha el parc... que pot ser el parc si que ... si recordo bé el terra no era d'aquests tous... està tot ballat... pot ser això si que podria suposar un problema per als que van amb cadira de rodes...	
P	I ara que dius això que no hi ha gaires coses... Trobes a faltar que hi hagi alguna cosa? Un equipament o algun element a la plaça?	
R	Sí, Bueno clar jo pensant per l'ús que li donàvem nosaltres era per anar-hi amb els infants... és una plaça bonica, perquè te el seu espai verd i això és xulo... i els pisos del voltant també... no es que siguin lletjos però entenc que els nens no s'ho passin gaire bé perquè no hi ha gaire espais on et pugis amagar... sí que te la part de que és molt ampla i pots fer molts jocs de córrer... de pilota...però.... no se... pot ser... al haver-hi tant ciment fa que sigui com més fred l'espai... i no tant acollidor. Tot i que sí que hi ha com 2 o 3 arbres molt grans que sí que es preciós contemplar... i a la ciutat és difícil trobar-los tant grans i s'agraeix. I a més ara que dius que han tret el parc infantil... que realment era molt petit aquell parc... no se...	Entorn equipat
P	Vale...	
R	Ja et dic... depèn de l'ús que se li vulgui donar i del públic al que estigui pensat l'espai.	
P	Llavors creus que té poca vitalitat en general...	
R	Clar és que no se si la meva percepció està condicionada perquè mai hi he vist ningú a part de nosaltres... llavors em dona la sensació de que sí. Però...	Vitalitat
P	Perquè a part de l'esplai estàs per aquest barri o utilitzes la plaça o només en aquest horari de dissabtes?	
R	Sí... exacte... només en aquest horari... Tot el que passo pel barri és bàsicament per anar a l'esplai i per a fer altres reunions però gairebé mai anem a la plaça.	
P	Vale... es que més o menys ja has anat dient-ho tot... Bueno... diga'm quins elements consideres positius i negatius de la plaça, és a dir perquè utilitzes aquesta i no una altra?	
R	Amb l'esplai utilitzem aquesta perquè és la que tenim més a prop i perquè a la zona no es que hi hagin gaires places més, la veritat. Llavors... i també per això, perquè d'alguna manera és la que hem utilitzat sempre i li tenim com una espècie "d'apreci"... llavors pot ser també perquè en la resta de places que tenim a prop tampoc no ho tenim és que trobaria a faltar un espai cobert. El local que tenim amb l'esplai és gran comparat amb altres esplai de la ciutat, però els dies que plou tenim moltes dificultats per ubicar els infants i a vegades encara que plogui una mica, doncs és difícil sortir fora... i més amb nens petits que estan actius tota la estona... però entenc que hi ha poques places amb espai cobert i entenc que no te perquè tenir-la aquesta. No se... si estigues ubicada de tal manera que es poguessin crear mini ambients... petits espais dins de la plaça pot ser seria més còmoda. No m'acabo d'explicar bé però, per exemple, la part de la font si aquella font estigues cuidada, neta i aigua seria molt maco per exemple. Però entén que és una despesa d'aigua innecessària, la podrien tirar a terra i construir alguna altra cosa, però... que a mi em soni per exemple no hi ha gaires bancs mirant cap allà... els bancs que hi ha estan mirant de cara a l'asfalt... i no és que et convidi gaire a seure allà... llavors pot ser ja et dic... sense perdre l'amplitud es possessin bancs que estiguessin junts entre ells... que et poguessis seure amb algú... la zona d'asfalt perquè hi juguin els infants... a futbol... entenc que està dins d'una comunitat de veïns i no volen que juguin gaire a pilota... no estic dient que posin porteries... però pot ser si es pensés, perquè hi ha sorra... perquè està aquí... pot ser fer només un espai de sorra i només perquè els nens juguin i no tallar-ho amb	Proximitat Entorn comunitari Vitalitat Diversitat Diversitat Entorn equipat Entorn vigilat Vitalitat

	els bancs que hi ha... i després com l'espai de la gespa... es com que els espais estan bé però no tenen gaire sentit per l'ús, per exemple.	
P	Llavors creus que el disseny de l'espai dificulta que hi hagi activitats simultànies o diverses?	
R	Sí, jo crec que sí... sí, perquè... clar pot ser si hi hagués un parc infantil més gran hi anirien més nens... tot i que se que hi ha escoles al costat... llavors no se si els dies per la tarda s'omple d'infants o no... però clar, ja et dic si a la zona més ample que hi ha els bancs hi ha nens jugant... segurament t'incomoda si hi ha bancs al costat, si no son els seus pares... perquè et pot donar la pilota... o estàs com molt a prop d'ells. Jo suposo doncs això... perquè hi vaig tot l'espai és còmode, perquè vagi un grup de nens de l'escola és còmode... perquè s'ajuntin grups de diferents edats que no es coneixen... jo crec que no seria compatible. No ho se...	Entorn equipat Diversitat
P	Vale... i per anar acabant... en general quina percepció de seguretat et dona la plaça?	
R	Si parlo dels infants jo crec que aquella plaça també ens agrada molt perquè la vorera és molt ample i les dues sortides estan relativament lluny dels cotxes. I a més no és un espai obert sinó que al estar tapat pels edificis només té dues sortides i pots deixar als infants més a la seva bola i no tens perill que si s'escapa la pilota... llavors això és un punt positiu. Si parles en termes com de seguretat de por... clar jo als espais públics passo por de nit i la plaça aquesta es tanca de nit i llavors hi passo per fora i ja està.	Entorn vigilat
P	Vale. Llavors creus que hauries d'estar oberta més temps, per exemple els diumenges a la tarda o a les nits?	
R	Clar per l'ús que jo faig que estigui els dissabtes oberts ja és suficient, però la veritat és que no coneixia la plaça fins que no vaig començar a l'esplai... era com una zona que no existia i tot i això amb els meus amics no acostumem anar... crec que només he anat un cop amb un amic i vam estar completament sols en un tros de gespa que hi ha allà... però en la meva vida social no li dono ús.	Vitalitat
P	Vale doncs més o menys ja esta... si em vols explicar alguna cosa més...	
P	Clar ara fa temps que no hi vaig perquè estem en confinament i em fa por tenir les idees canviades i que hi hagi més bancs del que he dit [riu]. Clar és això jo li tinc molt "apreci", la vec bonica... sobretot la part del gimnàs que hi ha més plantes... bueno es que a mi m'agrada molt el verd... pot ser em repeteixo però per si un cas hi ha alguna cosa que no he dit abans. Que sigui tant ampla va bé perquè els nens pugin jugar, córrer, jocs de pilota... però es com que només s'aprofita llavors la part de l'afalt... pot ser caldria com reubicar-ho tot una mica per poder crear petits espais... Però clar... No se si la plaça és privada o és pública? Forma part de la comunitat de veïns?	Entorn comunitari Entorn equipat
R	És pública però la tanca i la obra el gimnàs.	
P	Vale vale... Jo penso això que al estar envoltada d'edificis el soroll pot ser molt molest... però bueno... Hi ha per exemple... clar es que em sap greu perquè si hagués vist gent que li donés més usos segurament tindria més idees de com es podria millorar... però al no haver tingut la experiència no he tingut la oportunitat de dir "ostres aquí falta això"...	
R	Jo crec que el que m'has dit és bastant útil també...	

Una estona després d'acabar la entrevista m'explica dues coses que s'havia oblidat de comentar:

Quan fan activitats extraordinàries hi son tot l'esplai inclús fan activitats amb un altres esplai. Poden arribar a ser més de 100 o 150 persones. Per la seva feta major estan a la plaça fins la 12h o 1h de la nit.	Vitalitat
--	-----------

Tot i que no ha estat a la plaça de nit, la llum des carrer d'accés té una llum groga molt "tenua" i que il·lumina molt poc.	Entorn visible
--	----------------

Font: Elaboració pròpia

ENTREVISTA 3

Perfil:

Noia jove de 14 anys, veïna de la plaça des de que va néixer, amb gos.

Entrevista codificada:

Li explico que estic fent l'entrevista pel treball de final de grau i la estructura que seguirà i li dic que la gravaré però que serà anònima.

Taula 12. Entrevista 3

	PREGUNTES/RESPOSTES	DIMENSIONS
P	Explica'm quines activitats fas a la plaça i perquè la utilitzes	
R	Normalment vaig a treure la Duna, el meu gos, i la utilitzo per anar al cole també.	Vitalitat
P	Quin horari treus la Duna?	
R	Per les tardes de 7 a 8 més o menys. I per anar al cole pels matins a les 9h i pels migdies a les 13h i les 15h i per les tardes a les 17.30h	Vitalitat
P	I la utilitzes amb algú més? Amb el teu germà?	
R	Per anar al "cole" no, per treure la Duna sí.	
P	I per quins llocs estàs de la plaça?	
R	Als bancs que hi ha al mig de la sorra i el "cesped" la gespa.	
P	I hi ha més gent a la plaça quan estàs tu?	
R	Sí	
P	Quin tipus de persones són?	
R	Doncs hi ha molta gent amb gossos i a vegades nens que venen a fer coses de les seves al costat de la xemeneia i a vegades avis també.	Diversitat
P	Vale. I són gen més gran? O de la mateixa edat que tu?	
R	Els nens que venen aquí a la xemeneia són mes o menys de la meva edat, de la ESO o com a màxim del batxillerat. Llavors els avis...bueno que són d'edat adulta, i els que treuen els gossos...pues també d'edat adulta... la majoria són pares.	Diversitat
P	Vale. I tu perquè utilitzes aquesta plaça i no una altra?	
R	Perquè està més a prop de casa meva... i... [riu] si... ja esta.	Proximitat
P	I creus que el disseny de la plaça i la ubicació dels elements (del mobiliari urbà la vegetació...) permet una visió oberta de la plaça? O creus que hi ha objectes que dificulten la visió?	

R	No... està bé... sí.	Entorn visible
P	I creus que està ben il·luminada?	
R	Bueno la part que hi ha la gespa esta molt fosca per les nits . Sobretot a l'hivern que hi ha menys llum de dia. Perquè a vegades ni encenen el foc que tenen. I també la part de darrera. On hi ha com una porta de garatge. No hi ha llum allà tampoc.	Entorn visible
P	O sigui darrera del gimnàs en aquella banda?	
R	Sí... no hi ha llum... o sí hi ha no la encenen.	
P	I creus que l'espai permet que es facin activitats simultànies i diverses...	
R	Si moltes vegades venen esplais aquí a fer activitats i crec que el gimnàs a vegades també fa activitats aquí fora...fan pilates.	Vitalitat
P	Vale llavors que diries que és una plaça que te vitalitat o pot ser no gaire?	
R	Sí...sí	
P	I creus que tot l'espai està utilitzat igual o hi ha alguna part que no s'utilitzi gaire?	
R	Bueno ara perquè acaben de treure el parc. Però el parc s'utilitzava molt poc... estava molt brut de caques de colom i no s'utilitzava quasi bé mai. I per la resta tot s'utilitza. Bueno en general... els bancs el que més s'utilitza.	Vitalitat Entorn equipat
P	Els que hi ha entre la gespa i la sorra?	
R	No de tot... en plan... els avis es posen els bancs...bancs reals i la gent que treu a passejar el gos als de pedra.	
P	Vale. I quines més activitats has vist a la plaça?	
R	Si estem els que trèiem els gossos... la gent que va de pas , els esplai, els nens, els avis a vegades he vist un parell de cops que els hi expliquen algun llibre (els hi llegeixen) i bueno pilates que també surten aquí fora i la gent que va al gimnàs.	Vitalitat
P	Vale. I saps que tanquen la plaça com en el mateix horari del gimnàs. Creus que hauria d'estar oberta més temps? O per exemple els diumenges a les tardes? O a les nits?	
R	A veure a mi m'agradaria que estigués oberta més temps per treure el meu gos. Perquè com és hiperactiu (la raça en general) doncs li va bé córrer i tal però si ho volen fer així tampoc passa res... me'n vaig a una plaça més lluny.	Vitalitat
P	A vale. I està millor aquesta plaça? O prefereixes aquesta?	
R	Jo prefereixo aquesta perquè a la que vaig hi ha com 4 portes i a la que sem escapi (el gos) no la trobo.	Entorn vigilat
P	Vale. O sigui et va bé que estigui com així més tancada?	
R	Sí, sí	
P	Vale i trobes a faltar algun element, bancs, o alguna ombra o alguna cosa a la plaça?	
R	Sí, a veure a mi m'agradaria i a molta gent, moltíssima, que hi hagués un pipi-can. Perquè van fer moltes instàncies perquè posessin un pipican al centre, però el van posar al Taulí, que no és centre. I pues eso... I una mica la "sombra està bé" però si et poses al mig no hi ha sombra...	Entorn equipat
P	I un pipi-can que seria tipo ballat?	
R	Sí.	

P	Vale. Ho dius perquè els gossos no s'escapin?	
R	Sí perquè teòricament no es pot deslligar el gos... llavors clar... perquè sigui més faci... perquè més d'un cop ha vingut la policia a cridar l'atenció. Inclús han posat multes a una que tenia un gos rassa mig ppp (potencialment perillós) mig no ppp. A aquesta li van posar una multa, a la resta només un avis.	Entorn comunitari
P	Vale. I han vingut bastants cops?	
R	Quatre mínim.	
P	Vale. I diries que és una plaça agradable?	
R	Sí... està bé.	Entorn equipat
P	Que es te cura i es manté l'espai net i tot això?	
R	Normalment sí... venen un cop al més mínim a rentar.	Entorn equipat
P	Vale. I quan estàs a la plaça tens algun sentiment de pertinença o com d'apropiació de l'espai, es a dir que sents que és un espai teu i això?	
R	Bueno sento que és un espai que és un espai pels veïns i per la gent que passa per aquí per no donar la volta. Molta gent acurta per aquí.	Entorn comunitari
P	Vale, i en general quina percepció de seguretat et dona?	
R	Molta, la veritat, perquè en el cas de que passes algo hi ha una càmera però més cap allà, però si crides segur que algun veí mira. Hi ha molts veïns hi ha per aquí.	Entorn vigilat
P	A on dius que hi ha la càmera?	
R	A la porta del gimnàs.	
P	A vale, no ho sabia. Vale doncs jo crec que ja està... si creus que es podria millorar d'alguna altra manera... o creus que hi ha alguna cosa...	
R	No... Bueno lo del pipi-can i ja està	
P	Vale, pues ja està jo crec que ja està.	

Font: Elaboració pròpia

ENTREVISTA 4

Perfil:

Dona de 38 anys, mare monomarental d'un infant de 4 anys, veïna de la plaça des de far 9 anys.

Entrevista codificada:

Li explico que estic fent l'entrevista pel treball de final de grau i la estructura que seguirà i li dic que la gravaré però que serà anònima.

Taula 13. Entevista 4		
	PREGUNTES/RESPOTES	DIMENSIONS
P	Necessito que m'expliquis quines activitats feu a la plaça?	
R	Fins ara ha sigut més aviat de pas, perquè... home alguna vegada ha jugat amb algun "veinet" i per mi si que m'agradaria però és més pel caràcter del meu fill o perquè té els amics més lluny... no perquè estigui malament... jo trobo que és estupenda perquè ell jugui. Precisament m'agradaria que ara la	Vitalitat

	obrissin perquè hi ha arbres... i amb la calor i tot, és important... tens ombres... vull dir estan molt bé i ara que fa calor doncs tens molta ombra... Home intentaré ensenyar-li que la pilota ni aquí ni allà, per anar en bici... per ensenyar-li... però es que ara no vol sortir. Fins ara... més aviat de pas però ja et dic que abans tenia amiguets... si que ha fet amb el patinet voltes... però com que acabem de sortir de casa, ara... per no fer la estona i tornar a casa doncs anem més lluny...	Entorn equipat
P	Però i abans del confinament la utilitzàveu més?	
R	Bueno amb el patinet ens entreteníem... però la veritat es que era de pas... perquè vols allunyar-te una mica... caminar... però la veritat es que està molt bé aquesta plaça.	Vitalitat
P	I els jocs?	
R	Mira alguna vegada m'havia demanat d'anar, però pensa que... a mi la sorra m'agrada però allà està una mica brut... de seguida es posen sorra a sobre... quan era més petit si que l'havia fet servir... jo no li deia que no perquè s'embrutés però bueno... tampoc era cada dia... de tant en tant. Si ell passava i volia anar al tobogan sobre tot.	Entorn equipat
P	Clar i no se si saps però ara els han tret... creus que encara utilitzaríeu menys la plaça? O com que era més de pas li donareu el mateix ús?	
R	Clar com no fèiem servir els "columpis" perquè tampoc hi havien nens... ja et dic jo crec que era la sorra.	Vitalitat
P	Vale.	
R	Crec que haurien d'haver posat espuma... d'aquella que posen normalment... algun altre tipus de terra. O uns altres columpis... el tobogan a ell sí però lo altre... Bueno lo de gronxar-se també... de tant en tant també però no és la típica plaça que surts...	Entorn equipat
P	I quan anàveu de pas veieu si hi havia altra gent?	
R	Sí algun nen sí en els "columpis", però no gaire... clar hi ha poquets "columpis"...	
P	I a altres espais de la plaça? Gent gran? Amb els gossos?	
R	Sí... clar... és la plaça dels gossos... a mi com que m'agraden tant els gossos no hi ha cap problema... jo els vec córrer i... jo soc feliç.	Diversitat
P	Llavors diries que té vitalitat la plaça? O no gaire? En el sentit que hi ha gent..	
R	Sí! Hi ha molta gent, sobretot amb gossos... però a mi ja m'està bé i si això estava encerclat però pot ser que es fes més gran... més "columpis"... però clar... hi ha arbres per allà al mig... pot ser els arbres també fan que s'embruti... no se... era brut pel tema de la sorra jo crec. Però el que està molt bé i ara vec blocs... per exemple aquest del costat que al patí comunitari s'han sociabilitzat més... el meu nen està fatal... no es vol socialitzar.... llavors un espai aquí obert... mantenint distància... fins que no comenci el cole... una plaça perquè pugui córrer... però hi ha més gossos que nens, això sí.	Vitalitat Entorn equipat Entorn comunitari
P	I saps si està ben il·luminada?	
R	Jo crec que sí... el que també et diré que entra gent.	Entorn visible
P	Entra gent que vols dir?	
R	Jo se que havien entrat dos indigents o pot ser més. No fa gaire d'això.	
P	No ho sabia	

R	Són indigents que estaven avant del cole del G. [el fill] on hi ha la mútua a la plaça de l'elefante (que diem) que hi ha un elefant pintat a terra.	
P	Sí on hi ha la patronal de la metal·lúrgia.	
R	Sí, allà al costat de la seguretat social, doncs clar les mares després del cole anàvem allà i havíem descobert vidres trencats... que clar els nens es podien fer mal... cartrons... pa, tomàquets... un dia un nen es va posar un tomàquet a la boca... Bueno... ara no se... perquè amb tot això que l'han tancat (la plaça). Però després, aquests [indigents] venien aquí a la plaça a dormir.	Seguretat Entorn vigilat
P	Aah o sigui saltaven la tanca i això.	
R	No se com ho fan... per la part del d'allò posaven ells mateixos els cartrons. Això m'ho va dir una noia i m'ho va ensenyar. Que aquests acabaven de sortir. Jo els tinc molt vistos. Bueno... no se on anirà aquest treball... però s'ha d'anar amb "cuidado" també... perquè si hi ha indigents... no se si ara hi son o no hi son... suposo que ja no... però pot ser tornaran. Però em sembla bé que la tanquin...	Entorn vigilat
P	Llavors et dona percepció de seguretat?	
R	Bueno si la tanquen al vespre... poden entrar igualment però...bueno... el meu bloc... jo ara per exemple dormo amb la persiana a munt. Perquè ara a l'estiu que no tenim aire condicionat... Home doncs si donés a la plaça no em faria gens de gracia... És un segon però son pisos molt baixos... imagino que el 2n que dona a la plaça... tal com està tot... no et diré aquests... si es pot entrar... si entren elles...no se com ho fan... si entren a la nit ells poden entrar els demés. Però Bueno... està il·luminada... no és una plaça que passis amb por. Sempre hi ha gent. És ample, no hi ha racons... bé.	Entorn vigilat Entorn visible Vitalitat
P	I has trobat a faltar algun element? Alguna cosa a la plaça? Tipo ombres, lavabos, bancs, papereres...	
R	Papereres n'hi ha, lavabos comestic al costat... ehh... ostres no se... Bueno la font... no se si va... però si hi ha gossos tampoc agafes aigua... però hi ha aigua... pels ocells.	Entorn equipat
P	A l'estanc vols dir?	
R	Sí, si hi ha aigua sembla més bonic... i poden veure els ocells. Però això de trobar-ho a faltar... jo surto de casa amb aigua per que amb els gossos i tot... aquí i a tot arreu... poden llepar, algú pot posar les mans brutes...	Entorn equipat
P	I algun altre element que trobis de la plaça? O algun negatiu?	
R	Bueno a mi m'agrada que estigui oberta perquè fas via... no has de donar tota la volta, és ample... i quan el nen és petit pot córrer... vull dir que és un espai... que tinc vídeos de quan començava a caminar.	Vitalitat Entorn comunitari
P	Per la amplitud vols dir?	
R	Sí, pels nens que comencen a caminar i anar en bici... ara jo li deia: en aquest passatge d'aquí, [fent referència al passadís d'entrada a la plaça que no està tancat] jo t'ensenyo a anar en bici! Ara sí que m'hagués anat bé baixar. Però també son coses d'ell, de caràcter. Home els nens petits aquí amb la pilota que no se't envà massa... que no hi ha cotxes... Pot ser delimitar un espai pels gossos... En aquella banda que hi ha sorra.	Vitalitat Entorn equipat
P	Li vaig preguntar a la veïna de davant nostra que tenien gossos i em va dir que havien fet varies instancies perquè possessin un pipi-can i delimitar una mica l'espai dels gossos.	

R	Bueno a mi m'estarà bé els gossos, també necessiten córrer... i si tenim un trosset per jugar a pilota... però ja et dic és pel meu nen... si hi ha un gos no passa res. Home hi ha uns quants però es poden fer les dues coses . Home si es fa una plaça especialment de gossos vindran més, això sí.	Diversitat
P	Sí, pot ser.	
R	No se... però també entenc que la gent que té gos... a mi si em fessin creuar la gran via i han d'anar a buscar espais desert... que tens por... depèn d'on, si has de sortir... Dins de la ciutat han d'haver espais... Que hi ha gent jove... per allà al club natació hi ha una plaça, però imaginat que jo hagués de tenir gos i hagués d'anar fins allà. Doncs em fa por travessar la gran Via. Llavors jo ho entenc. O sigui que si fos una plaça de gossos per mi no hi hauria inconvenient. Clar hi ha gent que no els hi agrada això...	Entorn equipat
P	Llavors creus que el disseny de l'espai permet fer activitats simultànies i diverses? Que hi ha diversitat de racons?	
R	Bueno és gran... sí jo crec que sí... Podrien posar el pipi-can a la part aquella que queda (per l'altra porta) al final que és on esposaven els indigents.	Entorn equipat
P	Sí a l'altra banda	
R	Al fondo de tot. No cal que sigui massa gran. Allà es podria delimitar. Allà es podria fer, perquè queda més allà doncs tampoc no estan els pisos... que sí ho fan aquí sota. Doncs aquella part així i on estava lo dels nens posar algun altre tipus de terra... no se... Ara es porten molt aquestes coses, que s'enfilen... Hauria d'estar limitat, però penso que és molt gran la plaça, que es podria fer com una part paral·lela recta que pugin córrer... així pels nens on hi han els arbres, que no està malament perquè hi ha ombra... però un altre disseny del que hi havia... la sorra jo crec que va frenar molt , perquè hi viuen molts nens petits i a vegades va bé treure'ls... però caldria un altre tipus de parc.	Entorn equipat

Font: Elaboració pròpia

Em pregunta si el treball el tindrà en compte l'Ajuntament però li dic que no he comunicat res que de moment només el faig d'anàlisi per la universitat.

2. ESPAI PÚBLIC: ESPAI DE RELACIÓ I SOCIALITZACIÓ¹⁹

Els espais de relació pensats per a l'equitat de gènere afavoreixen l'autonomia i la socialització, ja que han estat pensats prioritzant les necessitats dels diferents tipus de persones. Aquests espais han de ser inclusius, és a dir, que han de ser dissenyats per a totes les edats i realitats de les persones que els faran servir, incorporant diversitat d'usos. Com és específic siguin els usos, més compartit serà l'espai.

És important fer visibles a l'espai públic les aportacions de les dones a la societat: un dels mecanismes més immediats és anomenar-los en femení, és a dir, donar als parcs, places i carrers noms de dones i explicar quina ha sigut la seva contribució a la comunitat. A més a més, cal treballar les senyalitzacions urbanes per fer visible la igualtat de dones i homes al dret a la ciutat i als seus espais públics.

2.1 ESPAIS DE RELACIÓ

2.1.1 General

Han d'afavorir l'autonomia i la socialització de les persones.

Taula 14. Qüestionari espais públics i de relació 1

	SÍ/NO	COMENTARIS
• Els materials utilitzats en els diferents espais són els adequats segons l'ús?		Uns sí i altres no
• Hi ha suficients espais on nens i nenes de diferents edats puguin jugar amb seguretat?	Sí	
• Hi ha suficients espais on nens i nenes de diferents edats puguin moure's amb seguretat? Per exemple, camins escolars o cantoades amb pas de vianants amb visibilitat millorada.	Sí	

Permetre l'ús i l'apropiació per part de diferents grups tenint en compte les tasques relacionades amb la cura de la llar i les persones.

• Hi ha espais de relació intergeneracional i intercultural?	No	
• Els espais de relació i joc es situen en relació amb les activitats quotidianes de nens i nenes (escoles, activitats esportives, etc.)?	Sí	

Crear una xarxa de proximitat amb altres espais, equipaments i serveis.

• Els parcs i places amb espais de jocs estan distribuïts homogèniament de manera que es trobin a una distància no major de 500 metres o 10 minuts a peu dels habitatges del barri?	Sí	
• En cas que no existeixi una proximitat a peu per anar als grans parcs o places de la vila, hi ha transport públic que cobreixi els recorreguts quotidians?		

¹⁹ Qüestionari extret de Col·lectiu Punt 6 (2013) i contestat per la persona entrevistada 1.

- Hi ha petits espais per reunir-se, jugar, parlar, etc., a prop dels habitatges? *No*

Font: Elaboració pròpia a partir de les preguntes de Col·lectiu Punt 6 (2013) i les respostes de la persona entrevistada 1

2.1.2 Carrer

Les voreres han de permetre la realització de diferents activitats, no s'han de considerar només com a espais de circulació de fluxos.

Taula 15. Qüestionari espais públic 3 i de relació 2

	SÍ/NO	COMENTARIS
• Existeixen voreres àmplies?	<i>No</i>	
• Els carrers de la xarxa d'espais públics, equipaments i serveis donen prioritat a les persones vianants?	<i>No</i>	
• És possible asseure's, reunir-se, conversar o jugar a les voreres del barri?	<i>No</i>	<i>Hi ha dos carrers amb voreres amples però molts carrers són estrets.</i>

Font: Elaboració pròpia a partir de les preguntes de Col·lectiu Punt 6 (2013) i les respostes de la persona entrevistada 1

2.1.3 Plaça-parc

Han de tenir un disseny flexible per afavorir diferents usos i activitats en un mateix espai.

Taula 16. Qüestionari espais públics i de relació 3

	SÍ/NO	COMENTARIS
• Els espais de joc infantil tenen en compte les diferents dats?	<i>No</i>	
• S'han equipat espais per a les persones cuidadores, per exemple amb bancs i ombra?	<i>Sí</i>	
• Hi ha espais de trobada i activitat per a joves?	<i>Sí</i>	
• Hi ha espais d'estada tranquil·la que permeti la xerrada, la lectura i el descans?		
• Hi ha espais d'esbarjo per a dones i homes de diferents edats (incloent rutines físiques per a gent gran)?	<i>Sí</i>	

Font: Elaboració pròpia a partir de les preguntes de Col·lectiu Punt 6 (2013) i les respostes de la persona entrevistada 1

2.1.4 Espai indeterminat

Parar atenció a l'existència d'altres espais de relació que no siguin els convencionals, tals com la plaça, el parc o el carrer.

Taula 17. Qüestionari espais públics i de relació 4

	SÍ/NO	COMENTARIS
• S'utilitzen altres espais del barri, ja siguin cantonades, espais intermedis, espais abandonats, accessos a comerços i/o equipaments, com espais de relació?	No	

Font: Elaboració pròpia a partir de les preguntes de Col·lectiu Punt 6 (2013) i les respostes de la persona entrevistada 1

2.1.5 Espai intermedi

Generar espais intermedis de relació entre els edificis i l'espai públic pel seu valor de proximitat.

Taula 18. Qüestionari espais públics i de relació 5

	SÍ/NO	COMENTARIS
• Es té cura i manteniment d'aquests espais?	Sí	Neteja sí, i prou.
• Es propicia, a través del disseny, l'ús per a diferents activitats de forma segura?	Sí/No	Alguns carrers sí, altres no
• Són espais amb bona visibilitat i enllumenat?	No	

Font: Elaboració pròpia a partir de les preguntes de Col·lectiu Punt 6 (2013) i les respostes de la persona entrevistada 1

2.2 MOBILIARI URBÀ I SERVEIS

2.2.1 Facilitats

El disseny i la col·locació dels elements a l'espai han de facilitar i potenciar els usos i activitats de forma igualitària.

Taula 19. Qüestionari espais públics i de relació 6

	SÍ/NO	COMENTARIS
• Els materials utilitzats en els diferents elements de mobiliari urbà són agradables i adequats per al seu ús i manteniment, i estan col·locats correctament?		
• Banys públics: N'hi ha per a totes i tots? Estan vinculats amb els espais de relació?	No	

• Bancs: Hi ha suficients bancs en els espais de trobada i descans que afavoreixin la inclusió de les persones? N'hi ha tant al sol com a l'ombra?	No
• Contenidors: El sistema de recollida d'escombraries té en compte totes les persones usuàries (ubicació, força, estatura, distàncies entre contenidors, etc.)?	No
• Il·luminació: És l'adequada segons els usos de totes les persones? Està diferenciat l'enllumenat del carrer i el de vorera? Es manté per no ser obstruït per arbres o altres elements? És una il·luminació sense zones d'ombra o d'excessiva llum?	No
• Arbres: Hi ha arbres o vegetació apropiada als espais de relació que creïn zones de sol a l'hivern i ombra a l'estiu?	Sí
• Vegetació: Hi ha arbres o vegetació apropiada en els espais de relació per tal que les persones puguin gaudir de la naturalesa?	Sí
• Arbustos: S'ha tingut en consideració que serveixin de separació funcional sense obstaculitzar la visibilitat?	Sí
• Espais d'espera per al transport públic o en equipaments (escolars, sanitaris, administratius, etc.): Hi ha bancs, una marquesina transparent per aixoplugar-se davant les inclemències del temps, informació dels horaris, un mapa amb els serveis i equipaments de la zona?	Alguns sí, altres no.
• Informació als carrers: Hi ha plànols d'orientació als carrers? En els casos de carrers amb escales, podem conèixer el camí alternatiu sense barreres? Ens indiquen els serveis pròxims i estan pensats pel dia a dia o només estan pensats per a turistes?	Sí

Font: Elaboració pròpia a partir de les preguntes de Col·lectiu Punt 6 (2013) i les respostes de la persona entrevistada 1

2.2.2 Salut i percepció de seguretat

El disseny i la col·locació d'elements a l'espai han de facilitar i potenciar els usos i activitats de forma igualitària.

Taula 20. Qüestionari espais públics i de relació 7

	SÍ/NO	COMENTARIS
• Hi ha elements que poden dotar a l'espai d'una percepció d'inseguretat, com transformadors elèctrics?	Sí	
• Hi ha elements que poden interferir o perjudicar la salut de les persones, com antenes telefòniques, etc.?	No	

Font: Elaboració pròpia a partir de les preguntes de Col·lectiu Punt 6 (2013) i les respostes de la persona entrevistada 1

2.3 REPRESENTACIÓ SIMBÒLICA

2.3.1 Memòria

Reconeixement de la memòria d'una comunitat i especialment de les tasques realitzades per les dones, invisibilitzades fins ara.

Taula 21. Qüestionari espais públics i de relació 8

	SÍ/NO	COMENTARIS
• Està representada la diversitat social (incloses les dones) en el nomenclàtor dels carrers i places del barri o ciutat?	No	
• Hi ha representacions o recordatoris de la història del barri que representin a tota la comunitat i que reconeguin també el treball realitzat per les dones?	No	
• Hi ha obres d'art a l'espai públic que transmetin valors d'igualtat a la societat?	No	

Font: Elaboració pròpia a partir de les preguntes de Col·lectiu Punt 6 (2013) i les respostes de la persona entrevistada 1

2.4 SENYALITZACIÓ

2.4.1 Senyalització

Reconèixer els senyals dels espais públics, equipaments i serveis que no representin en igualtat de condicions a dones i homes.

Taula 22. Qüestionari espais públics i de relació 9

	SÍ/NO	COMENTARIS
• Es troben representats dones i homes als pictogrames amb figura humana (per exemple, els senyals de trànsit, des de les provisionals d'obres fins les més permanents dels semàfors)?	No	
• S'utilitza llenguatge no sexista a les indicacions al carrer, és a dir, s'utilitzen genèrics (per exemple, ciutadania en lloc de ciutadà)?		
• A l'hora de representar dues figures dona-home a la mateixa senyal, tenen la mateixa mida (és a dir, estan en igualtat de condicions)? Per exemple, als cartells que senyalitzen una zona escolar en general trobem un nen gran i una nena petita, per tant estem donant més importància a una figura que a una altra.	No	

Font: Elaboració pròpia a partir de les preguntes de Col·lectiu Punt 6 (2013) i les respostes de la persona entrevistada 1

5. SEGURETAT ²⁰

La percepció de seguretat està vinculada a la capacitat de les dones per apropiar-nos de l'espai adquirint autonomia. Entre els factors espacials que col·laboren en la percepció de seguretat estan la visibilitat, la claredat i alternativa de recorreguts, la varietat d'usos i activitats, i la presència de gent diversa. Per afavorir el sentiment de pertinença i seguretat als espais públics s'ha de tenir especial cura de la il·luminació de les àrees de vianants, i s'han d'evitar els murs i les escales que generin racons de difícil accessibilitat, amagats.

5.1 VISIBILITAT ESPACIAL

5.1.1 Elements i vegetació

El disseny i la ubicació del elements arquitectònics, del mobiliari urbà i la vegetació poden obstaculitzar una visió oberta dels espais. Això pot augmentar la percepció d'inseguretat per falta de control i domini sobre els espais. La falta d'una correcta il·luminació augmenta encara més aquesta situació.

Taula 23. Qüestionari seguretat 1

	SI/NO	COMENTARIS
• Hi ha una relació directa, visual i d'accés, entre els habitatges i els espais públics?	<i>Sí</i>	<i>(aquesta pregunta no l'he entès massa)</i>
• El disseny dels espais evita els racons, els espais foscos o residuals, que no permetin la visibilitat total de l'espai?	<i>No</i>	<i>Dins la plaça hi ha una zona residual (entre la paret del gimnàs i la paret dels pisos)</i>
• S'eviten els elements de mobiliari urbà que impedeixen un control visual de l'espai (permetent veure i ser vista)?	<i>Sí</i>	
• S'eviten els murs o arbustos alts (superiors a 1,30m) i espessos que no permeten la visibilitat?	<i>No</i>	<i>En l'illa de la plaça hi ha arbres al mig del carrer.</i>
• Hi ha recorreguts alternatius, visibles i clars per a desplaçar-se amb claredat en els recorreguts a peu als espais urbans?	<i>No</i>	<i>La plaça només té dues entrades/sortides. Son clares i visibles però dues son poques.</i>
• A les hores nocturnes hi ha suficient il·luminació en els recorreguts de vianants?	<i>No</i>	<i>L'illa on està la plaça té molt poca il·luminació. La plaça no té il·luminació. Les dues entrades de la plaça son l'espai més fosc de l'illa.</i>

Font: Elaboració pròpia a partir de les preguntes de Col·lectiu Punt 6 (2013) i les respostes de la persona entrevistada 2

²⁰ Qüestionari extret de Col·lectiu Punt 6 (2013) i contestat per la persona entrevistada 2.

5.2 VISIBILITAT SOCIAL

5.2.1 Activitat al carrer

Una de les característiques que contribueix a la percepció de seguretat de l'espai públic és la presència d'activitats i gent diversa, sense horaris exclusius d'ús.

Taula 24. Qüestionari seguretat 2

	SI/NO	COMENTARIS
• Les plantes baixes tenen diferents usos que afavoreixen les activitats contínues, de manera que el control i la seguretat de l'espai vingui donat per la presència de persones atretes per les activitats durant totes les hores del dia i la nit?	No	
• Hi ha una relació visual directa i transparent, amb portes i finestres, entre els equipaments i l'espai públic?	No	(aquesta pregunta no sé com aplicar-la en la plaça) L'espai està envoltat per edificis.
• Hi ha una relació visual directa, amb portes i finestres, entre els habitatges i l'espai públic?	No	(aquesta pregunta no sé com aplicar-la en la plaça)
• Hi ha projectes de treballs o activitats compartides entre el veïnat per generar relacions i intercanvis culturals o de cooperació i ajuda per conscienciar del valor de les relacions socials?	No	
• La densitat edificatòria afavoreix l'activitat al carrer i per tant la idea de seguretat per presència de gent diversa?	No	La plaça queda "amagada" entre edificis. Podries fer una volta a l'illa i no veure-la.

Font: Elaboració pròpia a partir de les preguntes de Col·lectiu Punt 6 (2013) i les respostes de la persona entrevistada 2

5.3 INFORMACIÓ

5.3.1 Senyalització

La bona i correcta informació gràcies a la senyalització de l'espai públic és fonamental per poder circular pels espais amb decisió i autonomia. Calen cartells amb mapes del barri clars i llegibles, informació sobre on acudir en cas d'emergències, telèfons, altres equipaments, etc...

Taula 25. Qüestionari seguretat 3

	SÍ/NO	COMENTARIS
• Hi ha informació suficient per orientar-se en tot moment en l'espai públic, per saber on ets i cap a on vas?	No	En comparació a la resta de barris, al Centre hi ha més senyalització. Tot i així, crec que per una persona que no és de la ciutat ha de resultar-li difícil

orientar-se ja que no recordo que hi hagi indicacions per a vianants. Si hi ha indicacions per a vehicles a la carretera.

- Es troben punts d'ajuda o cabines telefòniques col·locades adequadament en els recorreguts quotidians i relacionades amb els transports públics?

Font: Elaboració pròpia a partir de les preguntes de Col·lectiu Punt 6 (2013) i les respostes de la persona entrevistada 2

5.4 ESPAIS “PROHIBITS”

5.4.1 Ús i apropiació

El pas o la permanència en un espai dependrà de com d'agradable o desagradable ens resulti. En aquest sentit, podem considerar que un espai està prohibit al nostre ús i gaudi per la percepció negativa i d'inseguretat que ens provoqui.

Taula 26. Qüestionari seguretat 4

	SÍ/NO	COMENTARIS
• Hi ha passos subterranis urbans obligatoris per poder travessar carreteres, vies de tren o d'altres? Hi ha passadissos llargs en els transports públics?	No	
• Hi ha espais abandonats, sense manteniment i bruts, o solars sense construir relacionats amb recorreguts quotidians de les persones?	No	En altres barris de la ciutat sí, però el Centre té molt pocs espais així. Jo ara mateix no recordo cap.
• Hi ha zones al barri que a una hora determinada perden tota la seva activitat?	Sí	De nit l'activitat es para.
• Hi ha espais socialment conflictius (amb grups dominants, delinqüència, etc.) que no es gaudeixen lliurement?	No	

Font: Elaboració pròpia a partir de les preguntes de Col·lectiu Punt 6 (2013) i les respostes de la persona entrevistada 2

1. VISTA AÈRIA

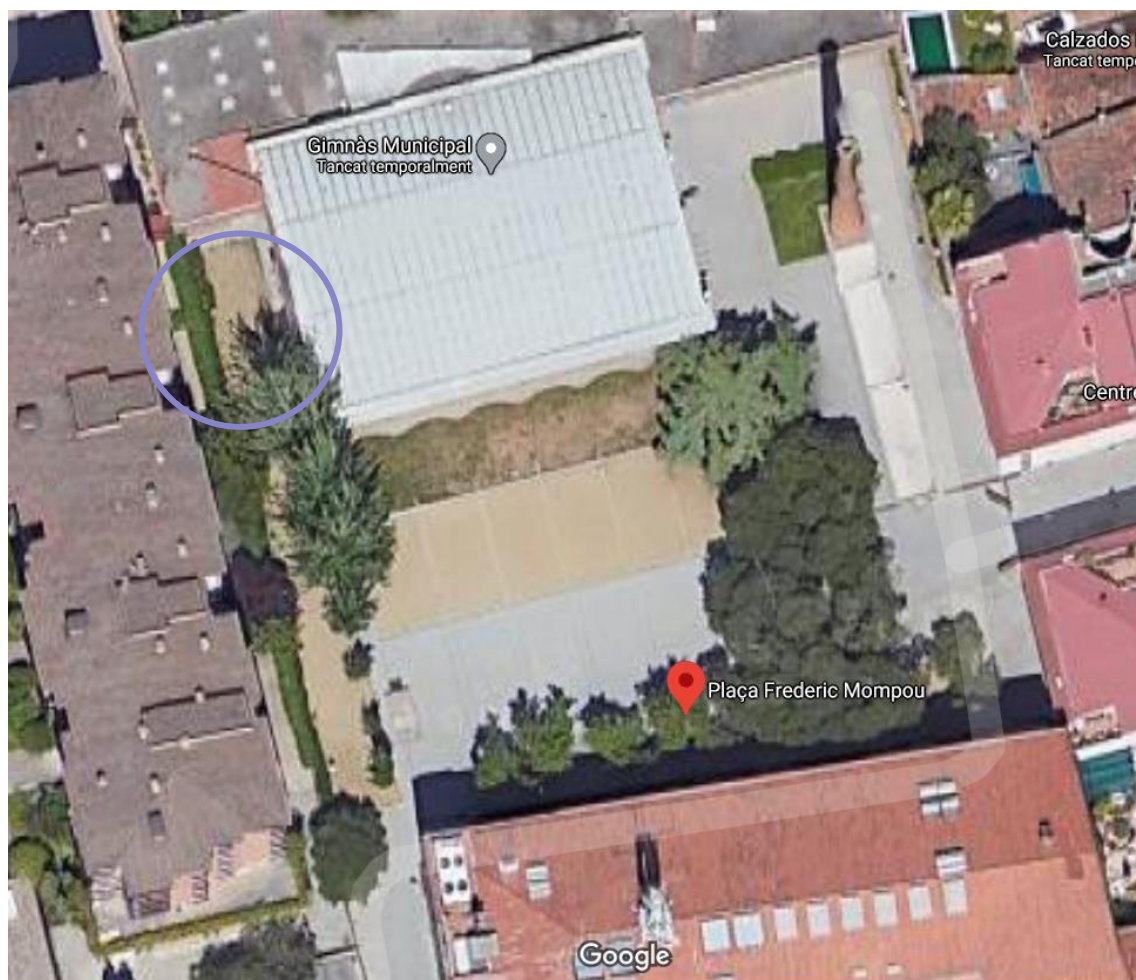
Imatge 1. Vista aèria

Font: Elaboració pròpia

1.1 Zona poc visible

Imatge 2. Zona poc visible

Font: Elaboració pròpia

1.2 Recorreguts

Imatge 3. Recorreguts

Font: Elaboració pròpia

2. VISTA DE CARRER

2.1 Entrada sud-oest

Imatge 4. Entrada sud-oest 1

Font: Google Maps

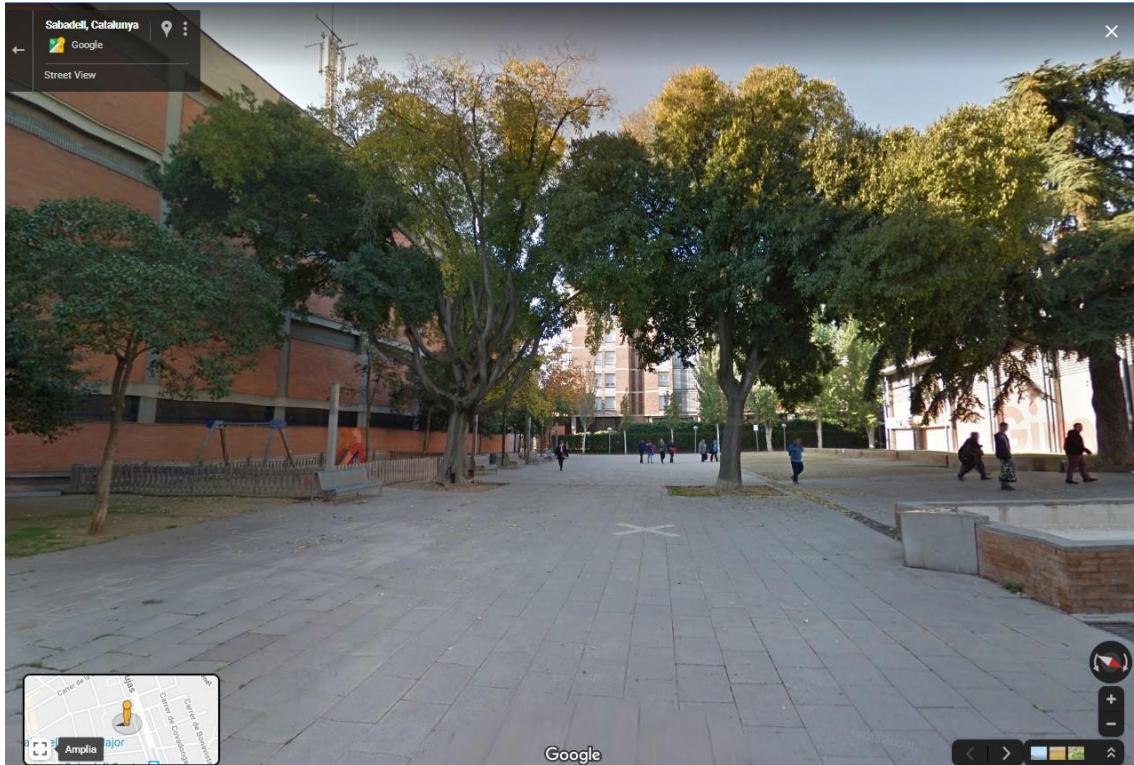
Imatge 5. Entrada sud-oest 2

Font: Google Maps

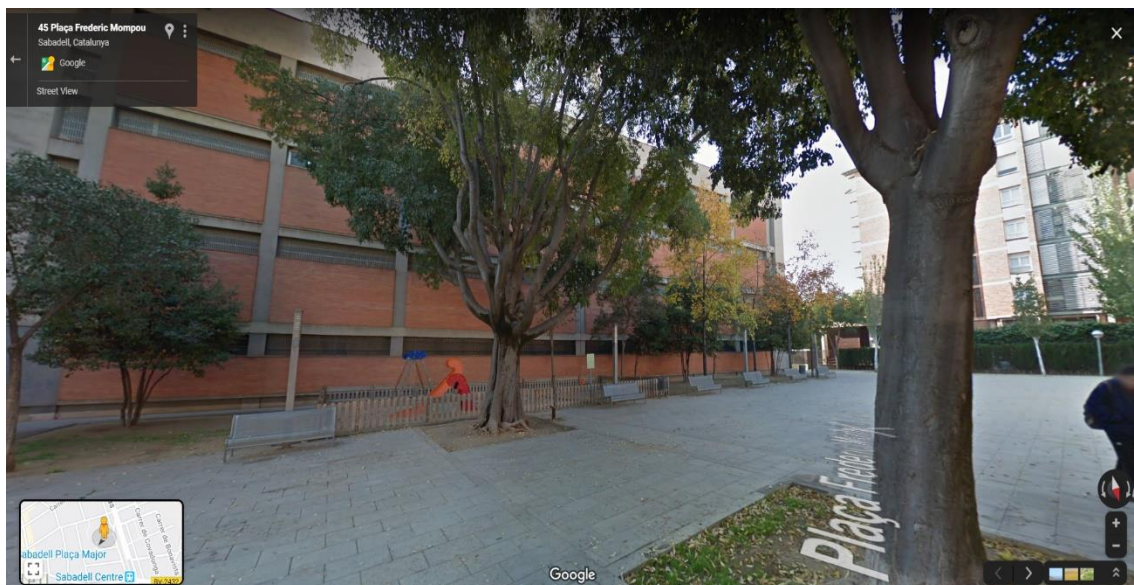
2.2. Entrada est

Imatge 6. Entrada est 1

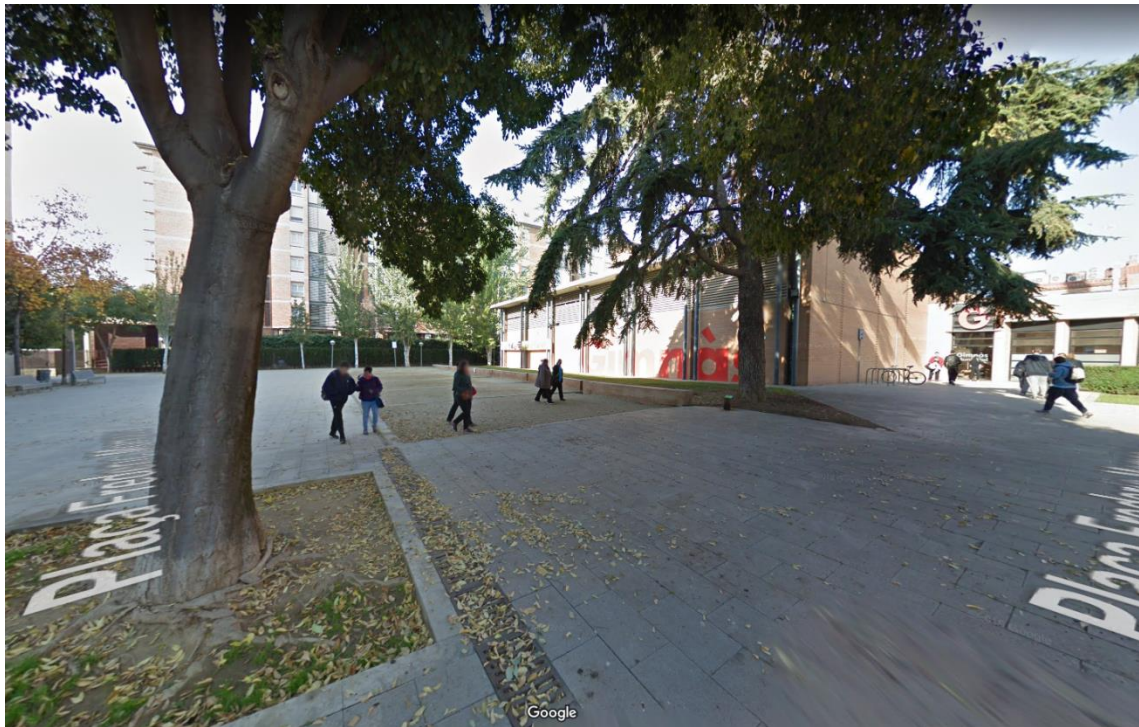
Font: Google Maps

Imatge 7. Entrada est 2

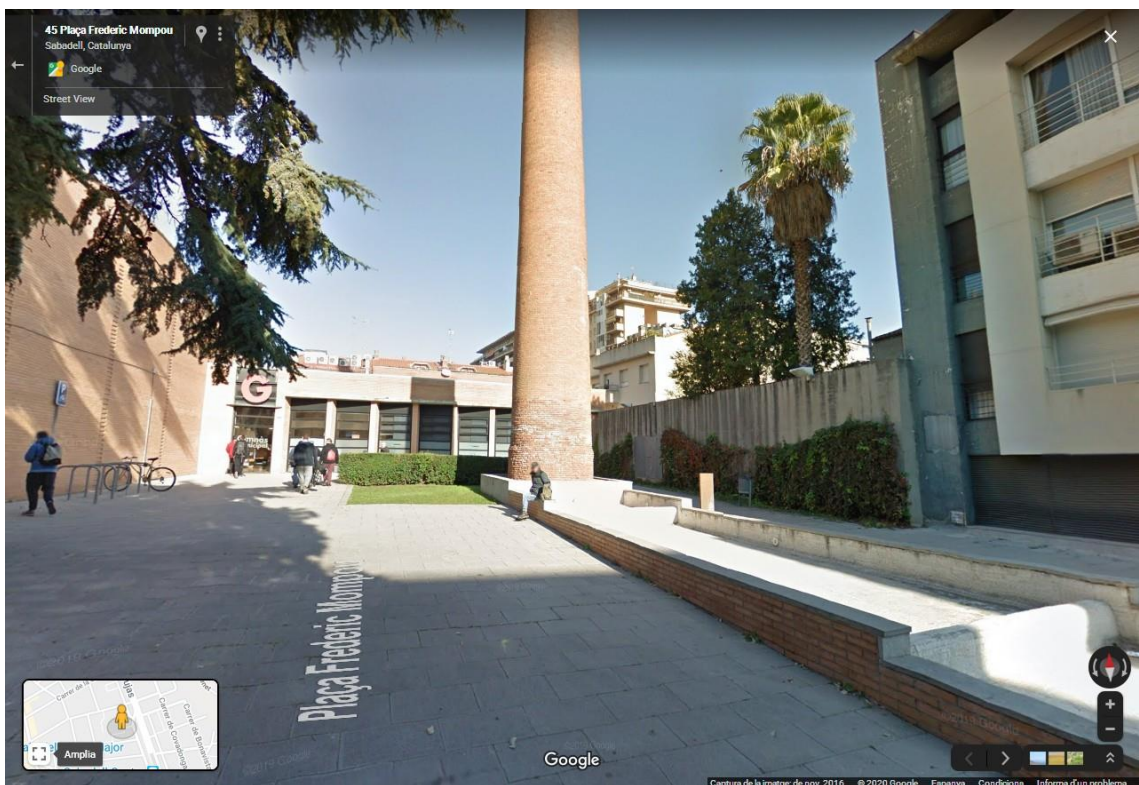
Font: Google Maps

Imatge 8. Entrada est 3

Font: Google Maps

Imatge 9. Entrada est 4

Font: Google Maps

3. VISTA DES DELS EDIFICIS DE L'EST.

3.1 Visibilitat tardor-hivern

Imatge 10. Visibilitat tardor-hivern

Font: Fotografia pròpia

3.2 Visibilitat estiu-primavera

Imatge 11. Visibilitat estiu-primavera

Font: Fotografia pròpia

4. MANTENIMENT, CURA I NETEJA

4.1 Estanc

Imatge 12. Estanc 1

Font: Fotografia pròpia

Imatge 13. Estanc 2

Font: Fotografia pròpia

Imatge 14. Estanc 3

Font: Fotografia pròpia

4.2. Gespa

Imatge 14. Gespa

Font: Fotografia pròpia

5. IL·LUMINACIÓ

5.1 Vespre

Imatge 15. Il·luminació vespre

Font: Fotografia pròpia

5.2 Nit

Imatge 16. Il·luminació nit

Font: Fotografia pròpia

ANNEX 10. PRESSUPOST DE MATERIALS

Taula 27. Pressupost de materials					
GRUP	FOTO	ELEMENT	PREU DE VENTA (€)	UNITATS	PREU TOTAL (€)
Infantil		Xarxa d'aranya (4 m d'altura)	16.250	1	16.250
		Niu ocells (2,5 m d'altura)	14.291	1	14.291
		Parc metàl·lic	9.658	1	9.658
		Gronxadors (1 pla + 1 adaptat)	3.628	1	3.628
		Suro reciclat (200m ²)	6.600	1	6.600
Esport i entreteniment		Taula d'escacs	1.430	2	2.860

		Element saludable timó adaptat	1.383	1	1.383
		Element saludable timó	897	1	897
		Element saludable extensió cames	1.253	1	1.253
		Element saludable cintura	1.079	1	1.079
		Pedals	339	2	678
	Gossos		Salt	602	1
		Porta	574	1	574

		Pont	1.243,20	1	1.243,20
		Toilekan	412	1	412
		2.000 bosses compostables	209	1	209
Senyalització		Senyalització	624	4	2.496
Bancs i taules		Banc de fusta per fixar	789	8	6312
		Banc circular	2.053	2	4.106
		Banc polímer reciclat amb respalller	592	7	4.144
		Banc polímer reciclat	402	1	402

		Taula pícnic polímer reciclat	788	2	1.576
Sostre i energia		13 plaques solars	13.000 aprox	1	13.000
		Sostre metàl·lic i de fusta transitable	16.000 aprox		16.000
Il·luminació		Elium M 136W	537	9	4.833
		Columna Donalson 3,6m	375	9	3.375
		Laser M 140W	398	2	796
		Baliza Ona	184	10	1840
Superfície podotàctil		Baldosa podotàctil 0,25x0,25m	18,53	480	8.894,4

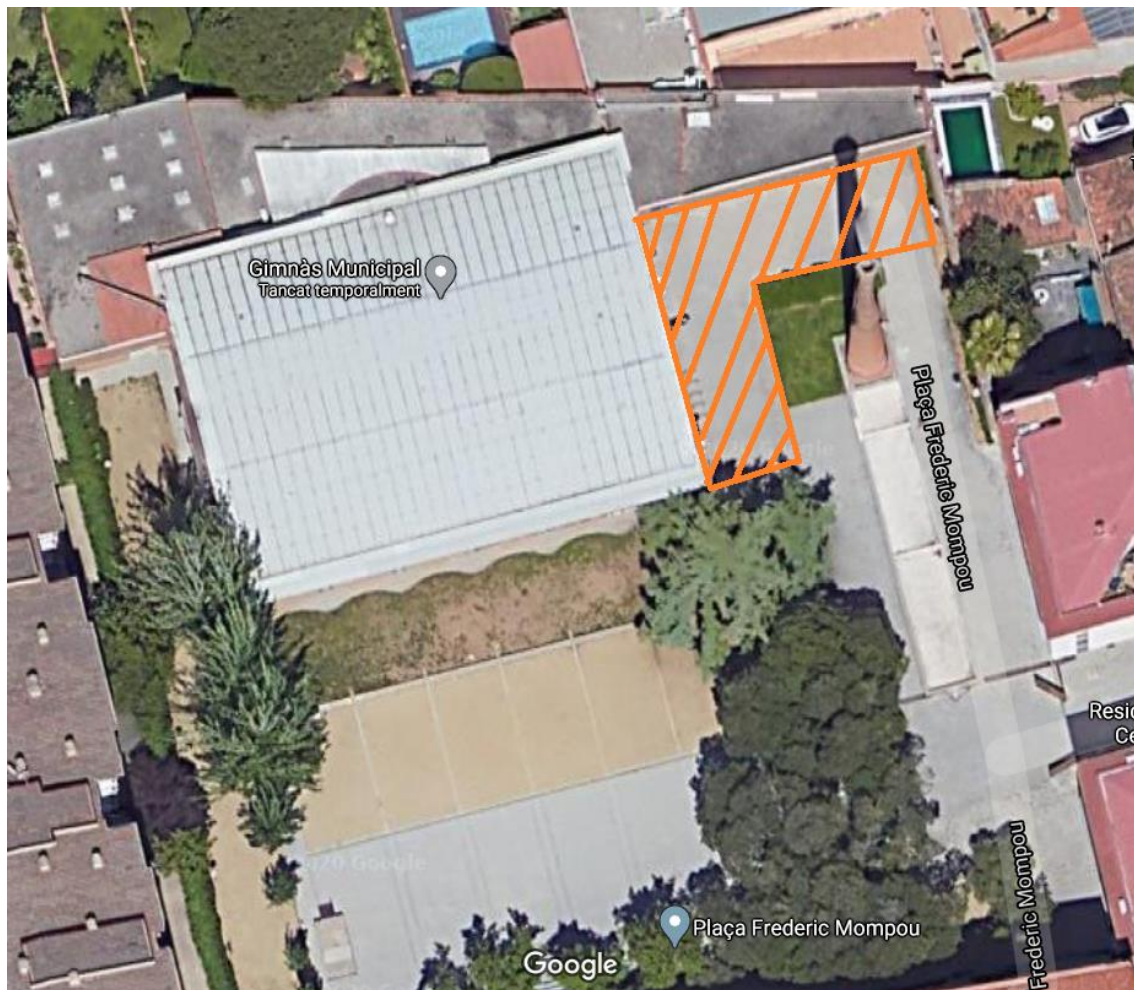
Mural reconeixement dones esportistes		Artista	3.000	1	3.000
		PRESSUPOST DE MATERIAL			75.571,6

Font: Elaboració pròpia a partir dels consells de l'arquitecta Teresa Mira i amb els preus de Benito (2020)

En aquest pressupost falta el preu d'instal·lació, de despeses i beneficis empresarials.

ANNEX 11. SOSTRE I INSTAL·LACIÓ DE PLAQUES SOLARS TÈRMiques

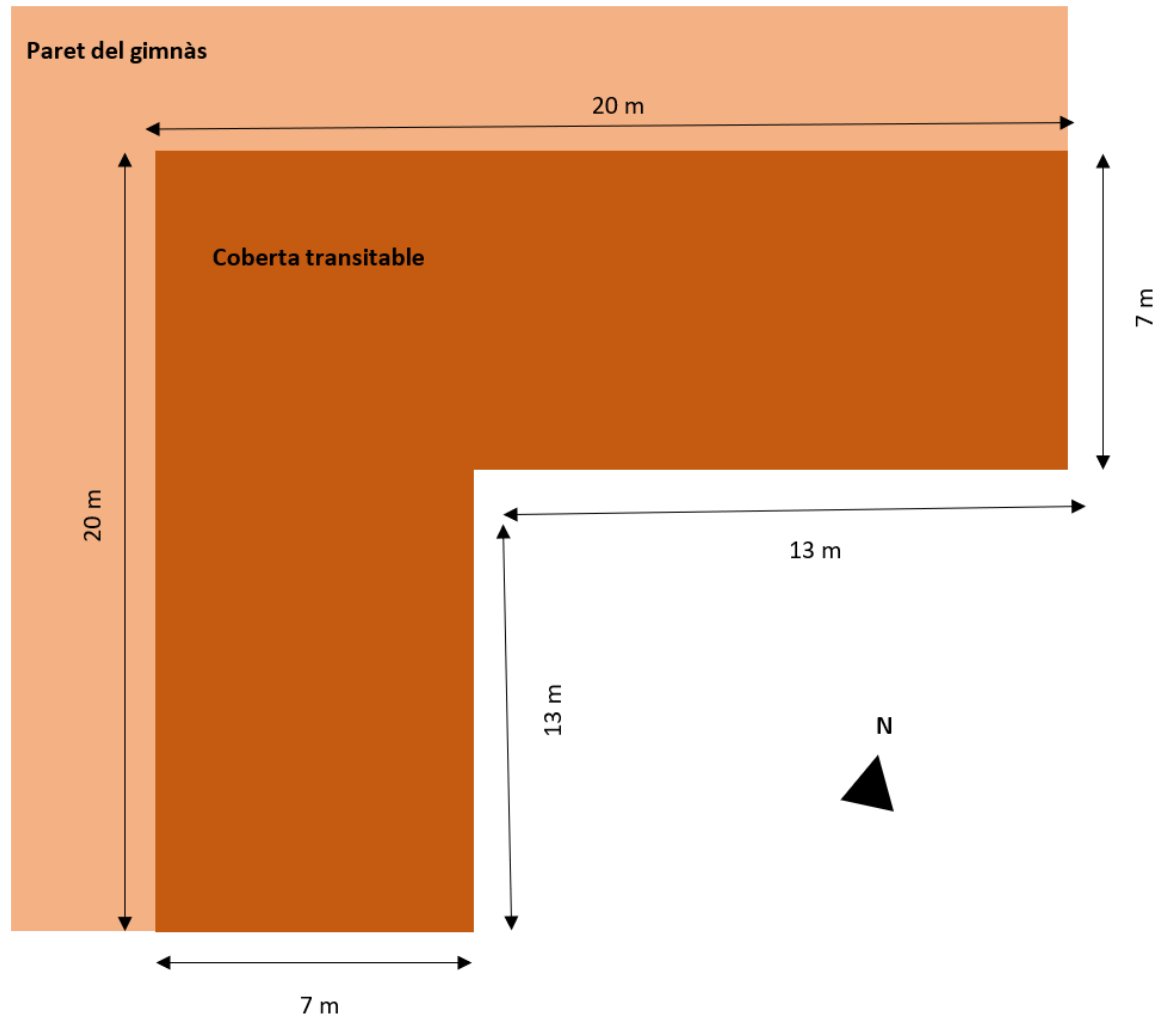
Imatge 18. Lloc de la coberta

Font: Elaboració pròpia a partir del Google Maps

MIDES DE LA COBERTA

Gràfica 7. Mides de la coberta

Font: Elaboració pròpia

PRESSUPOST DE CONSTRUCCIÓ DEL SOSTRE DE L'OFICIAL DE CONSTRUCCIÓ FERMÍN GIL

Taula 28. Pressupost de construcció

MATERIAL	MESURES	PREU UNITARI	UNITATS	PREU TOTAL
Bigues de fusta i ferro	7m i 6m	46	77	3.542
Pilastra centrals de totxos	48x46x350cm	560	0,30	168
Pilastres de formigó	3,30m	6	132	792
Revoltons	1000x63x25mm	400	14	5.600
Malla metàl·lica		231 m ²	19	240
Capa de compressió		20	230	4.600
Tela asfàltica		231 m ²	2,3	531
				15.473

PRESSUPOST INSTAL·LACIÓ PLAQUES TÈRMiques

Les propostes genèriques d'instal·lació solar tèrmica per ACS al Gimnàs municipal es realitzen amb el supòsit següent:

- 60 m² de vestuari femení (+30m² addicionals) + 60 m² de vestuari masculí.
- Ocupació dels vestidors del ordre de 40 ocupants (valor màxim).
- 15 dutxes en total.

Possibles propostes de l'enginyer Patrick Renau:

- Per 25 plaques solars, cobertura 85 %, pressupost obra 20.000 euros.
- Per 18 plaques solars, cobertura 75%, pressupost obra 15.000 euros.
- Per 14 plaques solars, cobertura 65%, pressupost obra 13.000 euros.
- Per 11 plaques solars, cobertura 55%, pressupost obra 11.000 euros.

Imatge 19. Proposta plaques solars

Font: Elaboració de Patrick Renau a partir de la imatge anterior.

PROPOSTA DEFINITIVA DE L'ENGINYER PATRICK RENAU

- Per 14 plaques solars, cobertura 65% de l'aigua calenta utilitzada pel Gimnàs, pressupost obra 13.000 euros.

“És un error voler agafar la màxima cobertura possible (85% del consum anual de ACS). Seria una instal·lació sobredimensionada amb problemes de sobreescalfament en períodes d'estiu. Per aquest motiu els tècnics recomanem una instal·lació més “justeta” en aportació energia solar perquè treballi més bé i la inversió s'amortitza més bé” (Renau, 2020)

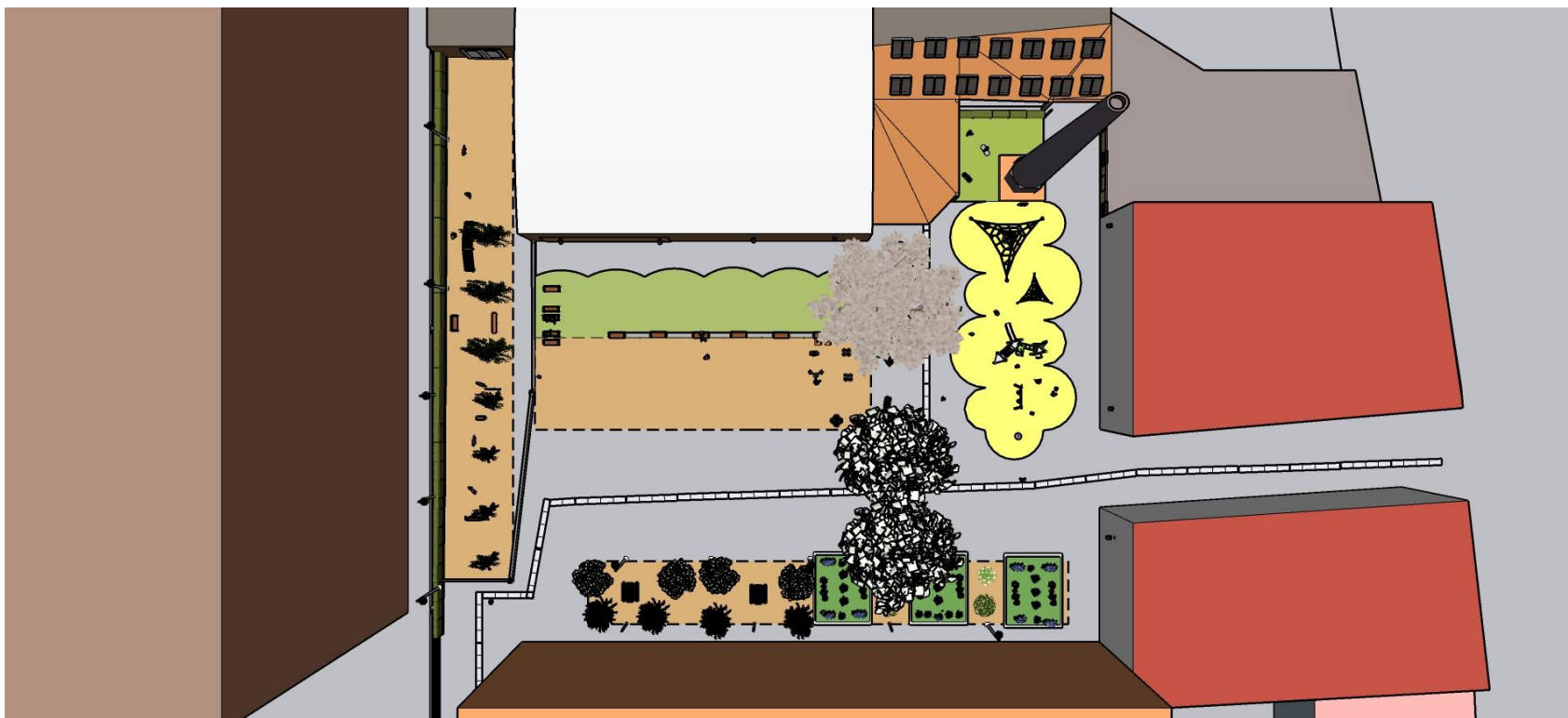
Molt important en la energia solar tèrmica és:

1. Un bon projecte executiu.
2. Una instal·lació hidràulica de qualitat.
3. Un pla de manteniment, aquest tipus de energia renovable necessita per una bona vida útil (uns 20 anys) una revisió regular del funcionament de tot el equip.

ANNEX 12. RECREACIÓ DE LA PROPOSTA DE TRANSFORMACIÓ

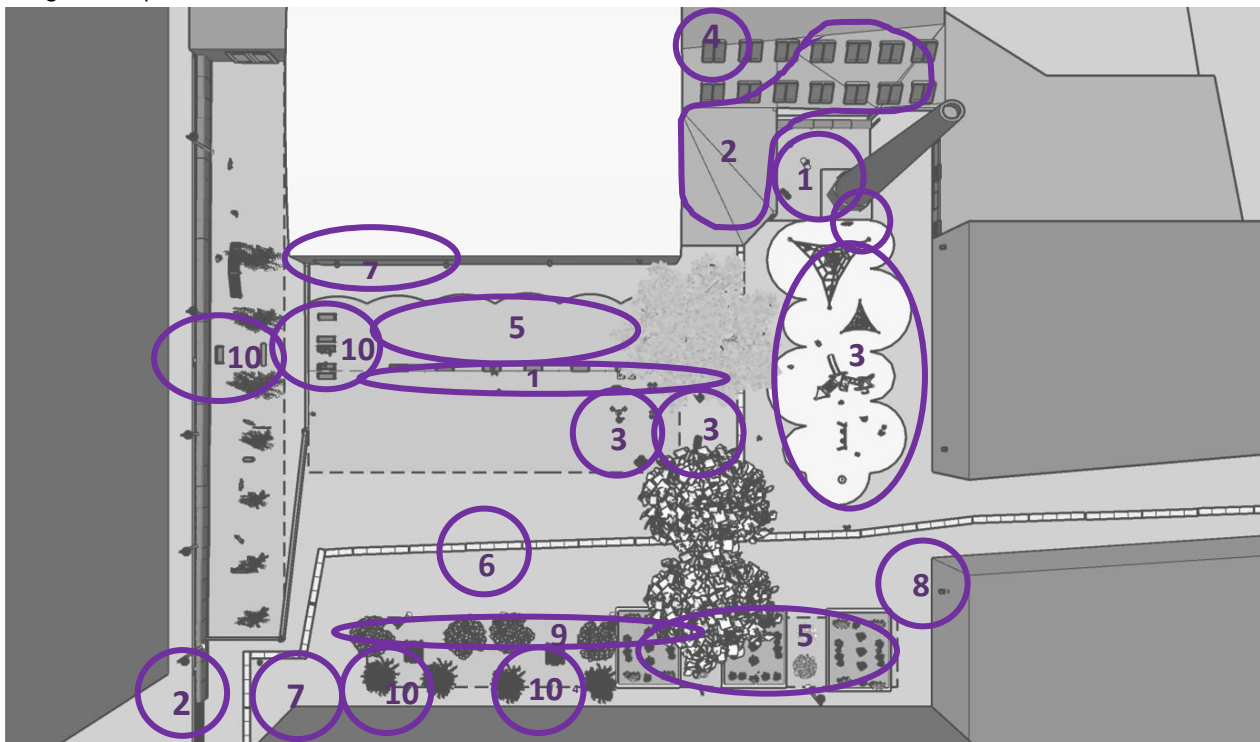
VISTA AÈRIA

Imatge 20. Proposta de transformació vista aèria 1

Font: Elaboració pròpia

Imatge 21. Proposta de transformació vista aèria 2

Font: Elaboració pròpia

Propostes de transformació:

1. Traslladar activitats grupals del Gimnàs
2. Obrir la plaça 24h del dia i instal·lar un porxo a l'entrada del Gimnàs.
3. Recuperar l'àrea de jocs infantils i col·locar màquines d'exercicis.
4. Habilitar un punt de suport i derivació en casos d'agressions masclistes o lgtbiq+fòbiques al carrer
5. Mantenir l'espai net, cuidat i amb vegetació.
6. Implantar superfícies podotàctils en els recorreguts més habituals.
7. Pintar un mural que visibilitzi a dones esportistes, proposar un canvi de nom de la plaça i recuperar la placa en reconeixement de la història tèxtil.
8. Instal·lar cartells i senyalitzacions
9. Millorar la il·luminació
10. Formalitzar els espais de trobada i socialització i crear de nous.

ENTRADA SUD-OEST

Imatge 22. Proposta de transformació entrada sud-oest

Font: Elaboració pròpia

Imatge 23. Proposta de transformació entrada sud-oest 2

Font: Elaboració pròpia

Imatge 24. Proposta de transformació entrada sud-oest 3

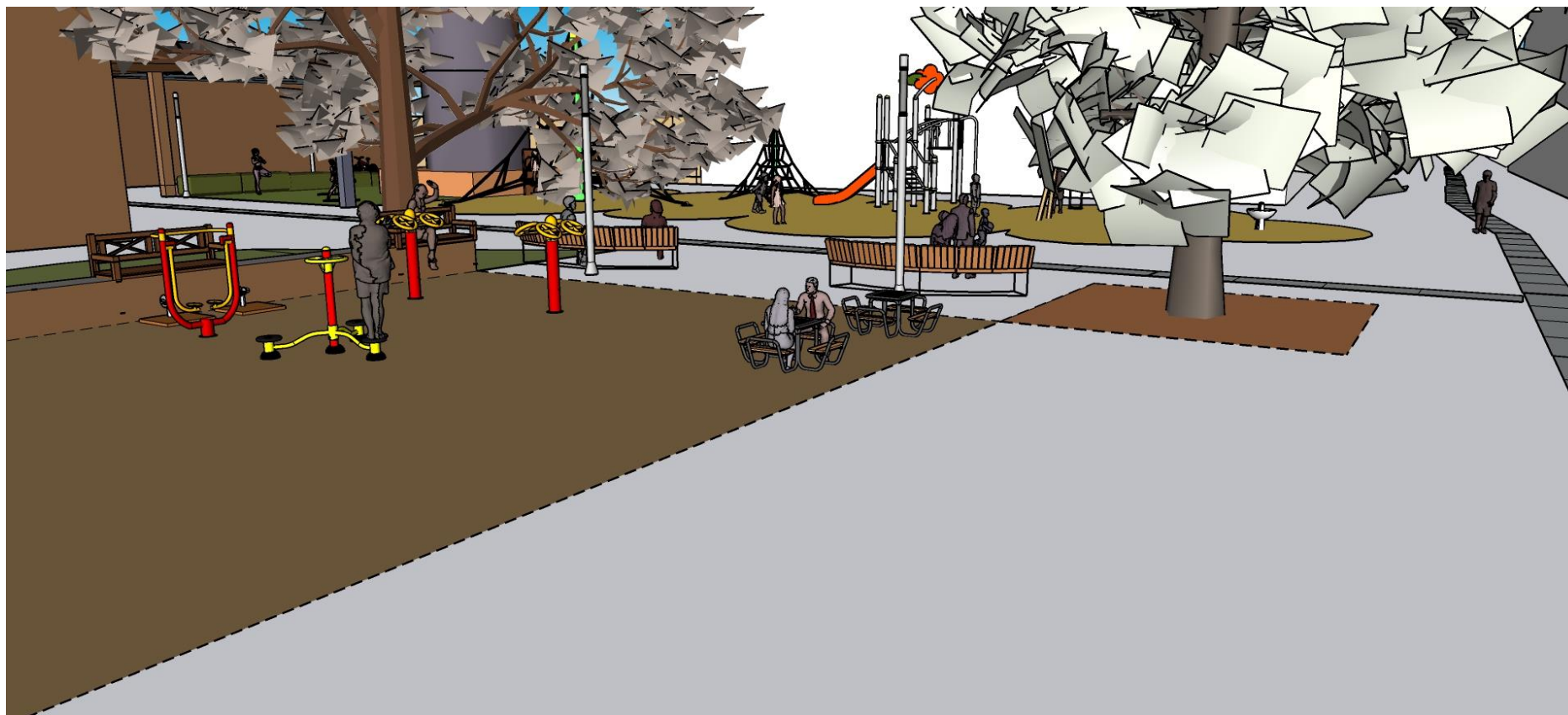
Font: Elaboració pròpia

Imatge 25. Proposta de transformació entrada sud-oest 4

Font: Elaboració pròpia

Imatge 26. Proposta de transformació entrada sud-oest 5

Font: Elaboració pròpia

Imatge 27. Proposta de transformació entrada sud-oest 6

Font: Elaboració pròpia

ENTRADA EST

Imatge 28. Proposta de transformació entrada est 1

Font: Elaboració pròpia

Imatge 29. Proposta de transformació entrada est 2

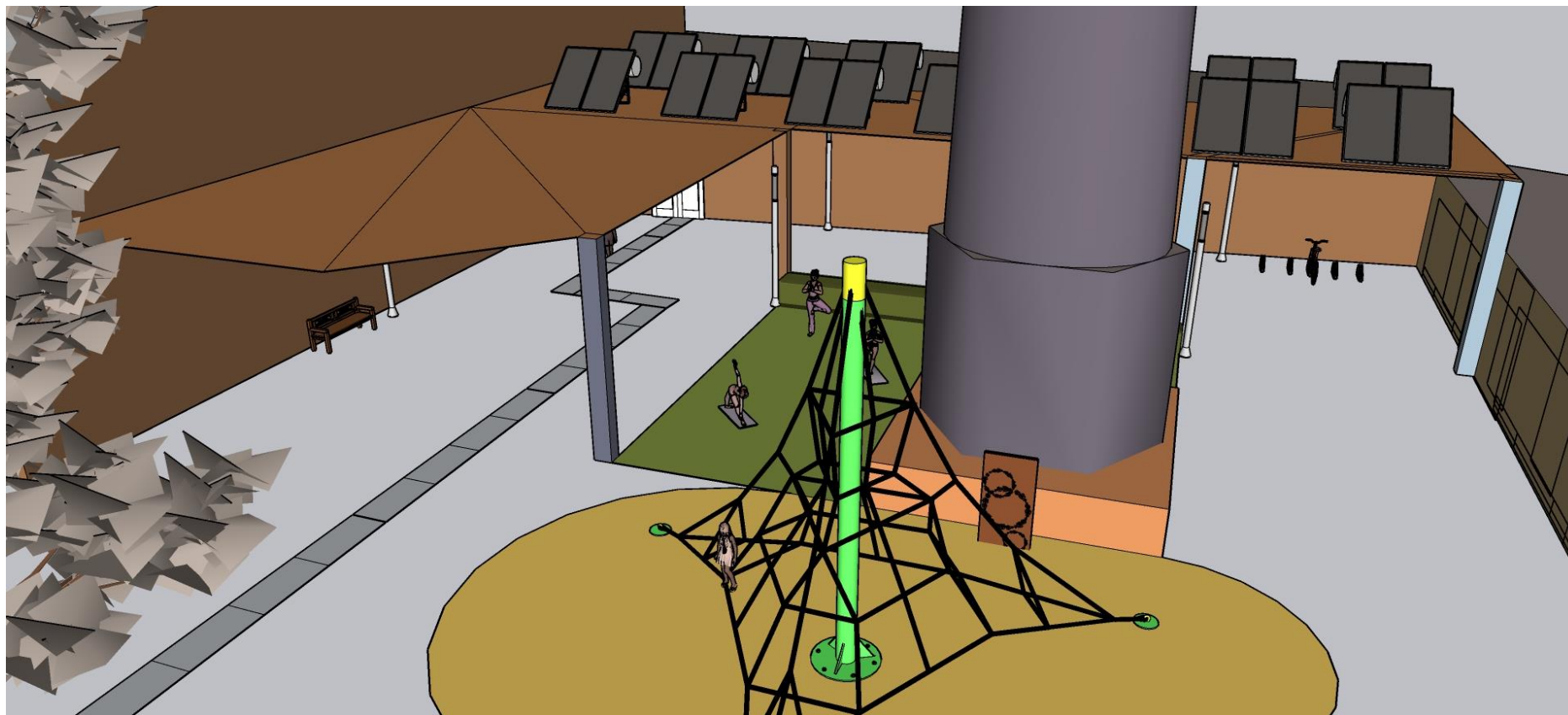
Font: Elaboració pròpia

Imatge 30. Proposta de transformació entrada est 3

Font: Elaboració pròpia

Imatge 31. Proposta de transformació entrada est 4

Font: Elaboració pròpia

